Beleids- en begrotingstoelichting

DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Begrotingsuitvoering 2025

Matthias DIEPENDAELE

Vlaams Minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

INHOUD

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER 4

III. SAMENVATTING 6

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN 14

1. Transversale, horizontale doelstellingen 14

2. Overkoepelende strategische doelstellingen 14

V. BELEIDSVELD: DIGITALISERING 15

1. ISE DIGITALISERING 15

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement 21

1.2. Operationele doelstellingen 22

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 31

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 32

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag 41

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht 46

2. ISE ZONDER ISE, MVG EXCL. DAB 51

2.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 51

2.1.1. Overige entiteiten onder gezag 51

2.1.2. Overige entiteiten onder toezicht 53

VI. BELEIDSVELD: INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID 55

1. ISE VASTGOED 55

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement 56

1.2. Operationele doelstellingen 56

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 59

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 60

2. ISE FACILITIES 69

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement 70

2.2. Operationele doelstellingen 70

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 75

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) 76

2.3.2. DAB's 86

2.3.3. Overige entiteiten onder toezicht 91

3. ISE DOCUMENTBEHEER 93

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement 94

3.2. Operationele doelstellingen 94

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar 96

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...97
3.3.2. DAB's ...99
4. ISE ZONDER ISE ...102
4.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar ...102
4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...102
4.1.2. DAB's ...104
4.1.3. Overige entiteiten onder toezicht ...106
VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD ...108
1. Apparaatskredieten ...108
1.1. Agentschap Digitaal Vlaanderen ...108
1.2. Agentschap Facilitair Bedrijf ...112
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld ...117
VIII. LIJST MET AFKORTINGEN ...118
IX. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN' ...120
X. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN' ...125
XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT' ...132
XII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF' ...133
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE" ...134

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Burgers, bedrijven, verenigingen en lokale besturen verwachten vandaag meer dan een overheid die correct functioneert. Ze verwachten een overheid die eenvoudig is in gebruik, die proactief handelt, en die digitale dienstverlening aanbiedt die kan wedijveren met de beste technologiebedrijven. Tegelijk verwachten ze dat die overheid menselijk en toegankelijk blijft voor iedereen.

De voorbije jaren hebben we die ambitie stap voor stap waargemaakt. 2025 was daarin een belangrijk scharnierjaar. We overschreden de kaap van 1 miljoen downloads van de Mijn Burgerprofiel-app, onder meer dankzij de integratie van dienstencheques. We vereenvoudigden het gedoe met digitale handtekeningen met een nieuwe raamovereenkomst rond digitale identiteit met itsme. We zetten belangrijke stappen in de adoptie van artificiële intelligentie binnen de Vlaamse overheid. En met de oprichting van het Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid hebben we onze weerbaarheid structureel versterkt. Dat zijn realisaties die tonen dat digitalisering in Vlaanderen tastbaar en relevant is.

Maar tegelijk heeft 2025 ook duidelijk gemaakt dat stilstand geen optie is. Technologische evoluties volgen elkaar in sneltempo op, geopolitieke ontwikkelingen zetten druk op onze digitale afhankelijkheden, en verwachtingen in de samenleving blijven stijgen. Dat vraagt van de overheid een scherpe visie en vooral daadkracht.

2026 wordt daarom een jaar van realisatie en versnelling. We zetten de volgende stap in de uitbouw van een eenvoudige, schaalbare en veilige digitale overheid. Dat doen we door resoluut te kiezen voor platformisering: we zorgen voor een gemeenschappelijk fundament, met meer samenhang en meer samenwerking. Wat we één keer goed ontwikkelen, zetten we breed in. Tegelijk versterken we de regierol van Digitaal Vlaanderen. Alleen door richting te geven, samenwerking te organiseren, en uitvoering te bewaken, kunnen we versnippering doorbreken en schaal creëren. Met initiatieven zoals Government OS bouwen we aan één coherent digitaal fundament voor de Vlaamse overheid, waarop entiteiten en lokale besturen kunnen aansluiten en verder bouwen.

Daarnaast investeren we gericht in de domeinen die het verschil maken: data, digitale veiligheid, artificiële intelligentie en gebruiksvriendelijke toegang tot onze dienstverlening via de hoofdloketten. We benutten de kracht van AI om onze organisatie slimmer te maken en om dienstverlening nog proactiever en persoonlijker te maken, steeds met respect voor veiligheid, transparantie en inclusie.

Vertrouwen blijft daarbij de basis. Een digitale overheid kan alleen functioneren als burgers en ondernemingen erop kunnen rekenen dat hun gegevens veilig zijn, dat systemen betrouwbaar werken, en dat niemand uit de boot valt. Eenvoud en duidelijkheid in werking zijn daarbij geen detail maar een noodzakelijke voorwaarde.

Daarmee zetten we verder de noodzakelijke stappen naar een overheid die eenvoudiger werkt, efficiënter georganiseerd is, en innovatie doelgericht inzet. Zo bouwen we aan een digitale overheid die beter presteert voor burgers, bedrijven, verenigingen en besturen, en die klaar is voor de uitdagingen van morgen.

In 2025 heb ik de rol van Het Facilitair Bedrijf als centrale dienstverlener voor de Vlaamse overheid verder versterkt. Dit draagt bij tot operationele efficiëntie en kostenbeheersing binnen de Vlaamse overheid. Een slagkrachtige, inspirerende

Vlaamse overheid die aantoont dat duurzame facilitaire dienstverlening hand in hand gaat met klantgerichtheid, kwaliteit, en efficiëntie.

Door in te zetten op een meer gecentraliseerde huisvesting en een VO-breed huisvestingsbeleid, wil ik op termijn besparen op het vastgoed van de Vlaamse overheid en efficiëntiewinsten realiseren. Door maximaal te kiezen voor hernieuwbare energietoepassingen zette ik ook verder in op het afbouwen van de energie-afhankelijkheid en het realiseren van de doelstellingen van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid. Ik zit goed op schema om de doelstellingen van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid te halen.

Samen met de andere gewesten realiseerde ik voor de Belgische bouwsector een intergewestelijke versie van de duurzaamheidstool GRO. Hiermee zorg ik voor éénduidigheid en uniformiteit, wat leidt tot een efficiëntere aanpak voor alle bouwpartners en kwalitatief betere, duurzamere gebouwen.

Met het verder automatiseren en digitaliseren van processen en workflows kan ik de behoeften van de klanten nog beter capteren en sneller onderbouwde beslissingen nemen. In lijn met de ambitie uit het Vlaamse Regeerakkoord, heb ik hierbij ook aandacht voor administratieve vereenvoudiging. In 2025 ontving ik de BIMup Trofee 2025, een Vlaamse erkenning voor organisaties die aantoonbaar sterk inzetten op de structurele en mature toepassing van digitalisering in bouwprocessen.

Ik ondersteunde overheden in Vlaanderen om op lange termijn een duurzame bewaring te kunnen garanderen van hun bestuursdocumenten, en zorgde ervoor dat overheden en burgers informatie, ongeacht of deze digitaal of analoog is, gemakkelijk kunnen raadplegen of opvragen. Zo toont Vlaanderen dat het een voortrekkersrol opneemt inzake kennisverwerving en –deling op het vlak van digitale archivering.

III. SAMENVATTING

Digitalisering van de Vlaamse overheid

Midden 2025 keurde de Vlaamse regering de Digitale Strategie van Vlaanderen goed, die burger, onderneming en vereniging digitaal toekomstbestendig wil maken, en de maatschappelijke rol van de Vlaamse overheid efficiënter en effectiever wil waarmaken door digitalisering, data en innovatieve technologie maximaal in te zetten. Vlaanderen wil immers maximaal haar bevoegdheden inzetten om de Europese doelstellingen voor het Digitale Decennium tegen 2030 te halen.

Ik liet ook een vernieuwde datastrategie goedkeuren met focus op maatschappelijke meerwaarde, samenwerking, verantwoord gebruik, en data als hefboom voor een wendbare, efficiënte en datagedreven overheid. Vanuit Digitaal Vlaanderen heb ik tevens input laten bezorgen voor het digitaal luik van het Vlaams dienstverleningscharter, waarbij de principes en criteria van de digitale dienstverleningsstrategie voor de Vlaamse overheden als uitgangspunt dienden.

De vier hoofdloketten voor burgers, ondernemingen, verenigingen, en lokale besturen blijven de belangrijkste toegangspoorten voor de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid en de lokale overheden. Ik heb in 2025 een ambitieus toekomstbeeld voor deze hoofdloketten laten goedkeuren door het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Deze visie vormt het fundament van de hoofdlokettenstrategie zoals beloofd in het Vlaams Regeerakkoord. In het kader hiervan hebben de hoofdloketten afspraken gemaakt om zich voor hun verdere ontwikkelingen te aligneren aan de hand van één gezamenlijke roadmap. Zo evolueren de hoofdloketten naar een consistente en herkenbare overheidservaring met één open overheidsplatform (GovOs) als robuust fundament, en wordt er ook een convergentiebeweging voorbereid van andere doelgroepspecifieke of thematische loketten naar de vier hoofdloketten.

In 2025 heeft het AI Expertisecentrum binnen Digitaal Vlaanderen de Vlaamse AI-strategie verder geconcretiseerd en opgevolgd. Op mijn vraag lag de focus hierbij op het vertalen van strategische uitgangspunten naar praktische kaders en concrete instrumenten (zoals het AI Playbook) die overheden ondersteunen bij de verantwoorde inzet van AI. Parallel hiermee heb ik sterk laten inzetten op het voorbereiden van medewerkers en organisaties op het gebruik van AI. Via gerichte acties rond AI-bewustwording en AI-geletterdheid werden medewerkers van Vlaamse overheden ondersteund om AI op een doordachte en verantwoorde manier te gebruiken in hun dagelijkse werking.

Ik heb de ondersteuning van de lokale besturen die in het kader van het afgeronde Vlaamse relanceprogramma Lokaal Digitaal ontwikkeld werd (in de vorm van centraal afneembare ICT-tools) in 2025 verder laten zetten in samenspraak met mijn collega bevoegd voor binnenlands bestuur, onder meer via de Smart Region werking. De afname van dit aanbod evolueerde verder in stijgende lijn. Ik ondernam verdere stappen in het initiëren van structurele samenwerkingsrelaties met de federale en regionale overheden op het vlak van digitalisering, en specifiek in het bekomen van een kosteloze toegang tot federale databronnen.

Athumi heeft in 2025 verdere successen geboekt in het stimuleren van datadeling tussen organisaties uit de private en publieke sector, en binnen de private sector onderling. Zo werd het eLys-platform (het nieuwe digitale platform voor overlijdensadministratie) verder uitgebouwd en klaargemaakt voor de lancering op 1 januari 2026, en werden er andere business cases uitgewerkt, onder meer in de energie- en logistieke sector. Digitale studentattesten kunnen nu digitaal ontsloten worden zodat jongeren die hun eerste stappen op de arbeidsmarkt zetten, eenvoudig en vlot kunnen instromen als jobstudenten. Een onafhankelijke

doorlichting van de economische impact van Athumi kwam tot de conclusie dat elke euro die de Vlaamse Regering investeerde in Athumi ondertussen 4,7 euro economische impact in Vlaanderen opleverde.

Vlaanderen blijft een voortrekkersrol opnemen in datatechnologie. Door actief bij te dragen aan de zichtbaarheid van Vlaamse overheden en bedrijven op Europese fora zorg ik voor hun nauwe betrokkenheid bij de nieuwe Europese Data Union Strategy. Dit creëert duurzame kansen voor Vlaamse innovatieve, datagedreven toepassingen, met concrete meerwaarde voor onze economie, burgers en overheden, zeker in een context waarin complexe maatschappelijke uitdagingen om steeds meer slimme, datagedreven antwoorden vragen.

Dataplatform van Digitaal Vlaanderen

Ik heb ervoor gezorgd dat het MAGDA-gegevensdelingsplatform blijft bijdragen aan de succesvolle transformatie van de Vlaamse overheid tot een datagedreven overheid. In 2025 verwerkten we in totaal 2,270 miljard transacties op het MAGDA-gegevensdelingsplatform, een stijging van 12% tegenover vorig jaar. Ik blijf dan ook investeren in een verdere modernisering van het platform om de schaalbaarheid ervan te ondersteunen.

In 2025 liet ik bovendien een plan van aanpak voorbereiden voor het Vlaams Data-Integratieplatform (VDIP) als opvolger van het MAGDA-gegevensdelingsplatform, met als doel meer duidelijkheid te creëren over de rol die dit VDIP kan opnemen binnen de bredere GovOS-visie. Daarbij werd verkend hoe open, geografische en persoonsgebonden gegevens op een samenhangende en privacy-vriendelijke manier kunnen worden verwerkt en hergebruikt, en hoe nieuwe vereisten, zoals een data-onderbouw voor AI-toepassingen, conceptueel kunnen worden gepositioneerd binnen de VDIP-architectuur.

Authentieke gegevensbronnen en datastandaardisatie

In 2025 heb ik het aanbod aan betrouwbare gegevensbronnen verder laten versterken door gerichte verbeteringen aan bestaande registers, met bijzondere aandacht voor vindbaarheid, kwaliteit, en herbruikbaarheid. Deze inspanningen zorgden ervoor dat de partners in 2025 beter inzicht kregen in beschikbare gegevensbronnen, en deze gerichter konden inzetten binnen hun diensten.

Ik heb Digitaal Vlaanderen via het Expertisecentrum Interoperabiliteit de reeds aanwezige expertise rond interoperabiliteit laten bundelen en structureel verankeren. Ook werd er binnen het kader van het VRD 3 investeringsprogramma een ambitieuze interoperabiliteitsaanpak gedefinieerd, samen met onze partners, voor de ontwikkeling en inzet van een aantal interoperabiliteitsinstrumenten zoals een interopGids die begeleiding biedt bij interoperabiliteitsuitdagingen.

Ik heb een datamaturiteitsscan laten ontwikkelen en goedkeuren door het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid die overheidsorganisaties moet toelaten om hun datamaturiteit in te schatten en de nodige voortgangsacties te definiëren. Op het vlak van standaardisatie liet ik in 2025 de focus leggen op voorbereidend werk om vanaf 2026 een grotere impact te kunnen realiseren, bijvoorbeeld in het versterken van het OSLO-ecosysteem van standaarden.

Vlaanderen.be, Contactcenter 1700 en Mijn Burgerprofiel

De centrale publieke kanalen voor de burger, Vlaanderen.be, het Contactcenter 1700, en Mijn Burgerprofiel waren ook in 2025 goed bereikbaar. In 2025 werd Vlaanderen.be 36 miljoen keer bezocht. Het Contactcenter 1700 ontving iets minder dan 1 miljoen contacten, en op Mijn Burgerprofiel (app en website) telden

we in 2025 maar liefst 504 miljoen interacties door burgers (een stijging met 33,1% tegenover vorig jaar).

In 2025 werden meerdere uitbreidingen en functionaliteiten toegevoegd aan Mijn Burgerprofiel, zoals de mogelijkheid om afspraken te maken met lokale en Vlaamse overheidsinstanties, inzage in de afvalkalenders van lokale besturen, en vooral het volledig digitaal kunnen aanvragen en beheren van dienstencheques. Begin maart 2026 waren 265 op 285 (93%) lokale besturen aangesloten op Mijn Burgerprofiel (app en website).

Uit de imec.digimeter 2025 blijkt dat de Vlaamse overheid aan vertrouwen wint (59%, stijging van 2%) als partij om persoonlijke gegevens aan toe te vertrouwen. Ik heb dan ook verder gewerkt aan de uitrol van het datakluizen platform en het dienstenaanbod van persoonlijke datakluizen binnen en buiten Vlaanderen. Daarbij leg ik de focus op het ontsluiten van data van de overheid – zowel Vlaams als federaal – die meetbare impact kan hebben voor bedrijven in de Vlaamse economie, en ook de digitale dienstverlening naar onze burgers kan verbeteren.

Klantgerichte ICT-dienstverlening

2025 kende opnieuw een positieve evolutie van het gebruik van de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen, waarmee er een cumulatieve stijging in deze regeerperiode van 11,8% wordt geregistreerd. Ook werd er op mijn vraag verder geïnvesteerd in de veiligheidsbouwstenen (o.a. door het opzetten van een beheerportaal) met het oog op het aanbieden van afdoende informatieveiligheidsmiddelen aan de Vlaamse overheidsentiteiten en de lokale besturen.

Ik heb de infrastructuur van het Vlaams overheidsplatform robuuster gemaakt door het wegwerken van kritieke technische schuld. Op het vlak van werkplekdiensten en onze netwerken liet ik in 2025 belangrijke veiligheidsrisico's aanpakken volgens het "zero trust"-principe, en heb ik het programma inzake de uitrol van SDN ("Software Defined Networks") succesvol laten afronden.

Het Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid (VCDV) is gestart op 1 mei 2025. Ik heb de Vlaamse beleidsstrategie digitale veiligheid en de decretale verankering van het VCDV laten voorbereiden. Ik heb tevens verder geïnvesteerd in het uitbouwen van het SOC-team ("Security Operations Center") dat instaat voor de centrale monitoring van de kritieke operationele systemen op cyberveiligheidsincidenten.

In 2025 heb ik de aansluitingsprocessen voor de ingebruikname van diverse oplossingen en bouwstenen van Digitaal Vlaanderen (in het kader van hergebruik in de hoofdloketten) in kaart gebracht en waar mogelijk op elkaar afgestemd. Dit vormt de basis voor een verdere alignering van de aansluitingsprocessen op de hoofdloketten in 2026.

Zoals ik gevraagd had, heeft het Digitaal Vlaanderen in 2025 haar regierol op de huidige ICT-raamcontracten verder versterkt. Een aantal verantwoordelijkheden die voorheen werden opgenomen door de externe ICT-dienstenleverancier verantwoordelijk voor service-integratie, worden voortaan ingevuld door Digitaal Vlaanderen zelf. Op mijn vraag heeft Digitaal Vlaanderen een roadmap ontwikkeld die moet leiden tot de tijdige vernieuwing van de ICT-raamcontracten in 2029. Deze vernieuwing zal kaderen binnen de GovOS-visie, die momenteel in samenwerking met het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid wordt ontwikkeld.

Digitaal Vlaanderen

Digitaal Vlaanderen heeft in 2025 ook op mijn vraag zijn interne werking versterkt door een geïntegreerd portfoliomanagementproces te implementeren dat zowel de doorontwikkeling van bouwstenen als nieuwe projecten in één coherent kader

samenbrengt, met uniforme methodologie, heldere prioritering, en centrale PMO-coördinatie. Partnerbehoeften worden nu systematisch verwerkt via een demand managementproces dat naadloos aansluit op de VRD 3-portfoliowerking. Een robuust governancekader voor alle businessprocessen zorgt daarnaast voor meer voorspelbaarheid en professionele besluitvorming doorheen het hele agentschap.

Op het vlak van standaardisatie heb ik Digitaal Vlaanderen de processen laten uittekenen die moeten leiden tot een efficiënt beheer van een referentie-architectuur. Het systematisch gebruik van deze referentie-architectuur zal leiden tot gestandaardiseerde, herbruikbare architectuurcomponenten en bouwstenen die bijdragen aan de verdere evolutie naar een GovOS.

Duurzame en efficiënte vastgoed- & bouwprojecten

Om de interne vastgoedmarkt te versterken en een efficiënt gemeenschappelijk vastgoedbeleid na te streven ben ik in 2025 gestart met het uitwerken van een vastgoedstrategie op niveau Vlaamse overheid. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met entiteiten van de Vlaamse overheid met de grootste vastgoedportefeuilles (V13) en een klankbordgroep. In 2026 zal ik de nieuwe overkoepelende vastgoedstrategie ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Ik ben gestart met het uitwerken van het programma Toekomstbestendig Patrimonium (ToPaZ). Met ToPaZ wil ik de gebouwen in mijn portfolio toekomstbestendig maken. Ik kies hierbij voor een geïntegreerde aanpak voor een duurzaam en goed bestuurd patrimoniumbeheer. Ik ben ervan overtuigd dat dit programma zal leiden tot efficiëntiewinsten.

In 2025 realiseerde ik de laatste inkanteling van kantoorvastgoed bij Het Facilitair Bedrijf. Deze operatie maakt deel uit van een breder masterplan om het vastgoedbeheer van de Vlaamse overheid op een meer gemeenschappelijk niveau te organiseren en entiteiten te ontzorgen in het bereiken van hun klimaatdoelstellingen. Ik zal in totaal 115 locaties hebben ingekanteld. 21 locaties werden verlaten en ondergebracht in bestaande (of geplande) gebouwen.
Met Het Facilitair Bedrijf ondersteunde ik in 2025 verschillende entiteiten in hun zoektocht naar nieuwe kantoorhuisvesting bij het verlopen van de huurovereenkomst, verlenging van de overeenkomst of uitbreiding in de bestaande locaties door toegenomen behoeften.

De werkplekoptimalisatie binnen de Vlaamse overheid werd verder uitgerold, o.a. in het Hendrik Consciencegebouw en het Herman Teirlinckgebouw.

Er werd verder ingezet op meer gecentraliseerde huisvesting in de centrumsteden. Zo werd de renovatie van het Rik Woutersgebouw (VAC Mechelen) gerealiseerd, en werden opportuniteiten in andere centrumsteden verder onderzocht (o.a. Turnhout, Oostende). Ook de studie naar de optimalisatie van VAC Brugge startte ik op.

Ik zit goed op schema om de doelstellingen van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid te halen. Volgens de laatste recente cijfers (verbruiksjaar 2024) heb ik voor de gebouwen waarvoor ik de energiefactuur betaal een reductie van primaire energie van 53,4% (target 2030: -35%) en een reductie in CO2-emissies van 58,9% gerealiseerd (target 2030: -55%). Op dit moment heb ik dus de doelen al gehaald, al is een blijvende inzet uiteraard verder nodig.

Ik heb hiervoor verschillende programma's lopen, zoals het ISO 14001 milieu- en energiemanagementsysteem, en een actieplan voor het renoveren van het gebouwenpatrimonium. Met het actieplan gebouwen heb ik sinds 2016 83 maatregelen (voorlopig) opgeleverd. Om deze projecten te realiseren, heb ik

gebruik gemaakt van de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds, het Energiefonds, en de Europese middelen uit REPowerEU.

In 2025 heb ik ook verkennende gesprekken opgestart met o.a. VDAB, Vlaamse Waterweg, Sport Vlaanderen en De Lijn naar opportuniteiten om hen te ondersteunen met het projectmanagement van hun bouwprojecten.

In 2025 werd, samen met de twee andere gewesten, een vernieuwde versie van de duurzaamheidsmeter GRO gepubliceerd. In de vernieuwde GRO werd circulair bouwen als één van de prioritaire thema's opgenomen. Ik gebruikte GRO om de ambitie op het vlak van duurzaamheid en circulair bouwen verder te realiseren in mijn portfolio. Met het Facilitair Bedrijf zal ik een leidende rol blijven opnemen in het beheren en blijvend verbeteren van GRO. Tegen eind 2029 wil ik circulair bouwen stevig verankerd zien in mijn bouwprojecten.

Ik heb ook verdere stappen gezet in het uitwerken en toepassen van Building Information Management standaarden en -werkwijzen binnen Het Facilitair Bedrijf. Ik doe dit samen met de belangrijkste spelers in de bouwsector zoals Buildwise, Embuild Vlaanderen, Techlink, NAV… en alle bouwgerelateerde entiteiten binnen de Vlaamse overheid. De BIM-aanpak werd extern erkend met de BIMup Trofee 2025. Dit is een Vlaamse erkenning voor organisaties die aantoonbaar sterk inzetten op de structurele en mature toepassing van BIM binnen hun werking.

<u>Een klantgericht en inspirerend facilitair management</u>

Ik heb in 2025 in de gebouwen in mijn beheer facilitaire dienstverlening aangeboden zoals schoonmaak, catering, onthaal- en vergaderservice, technisch beheer, en afvalbeheer. Ik wil hierbij een inspirerend voorbeeld zijn van hoe duurzame facilitaire dienstverlening hand in hand gaat met klantgerichtheid, kwaliteit en efficiëntie.

Ik verzorgde de catering in negen kantoorgebouwen, elk met een restaurant en één of meerdere koffiebars. In 2025 werden op piekdagen bijna 10.000 passages geregistreerd in de restaurants en koffiebars, waarvan meer dan de helft middagmalen.

In 2025 ben ik gestart, samen met het departement Landbouw en Visserij, om opportuniteiten te identificeren om het aandeel aan lokale en biologische voeding te vergroten. In uitvoering van de Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0 zette ik ook in op plantaardige alternatieven. Ik geef hiermee invulling aan de doelstellingen van de Vlaamse eiwitstrategie en het Vlaams Energie- en Klimaatplan.

De keukens beschikten in 2025 over een Smiley-label, wat een garantie geeft op een verhoogde aandacht voor voedselveiligheid.

Met mijn grondstoffenplan maakte ik in 2025 verder een prioriteit van een duurzaam afval- en materiaalbeheer. Hiermee gaf ik uitvoering aan het Lokaal Materialenplan 2023-2030. Ik stelde nieuwe en strengere doelstellingen voorop om voor de grote kantoorgebouwen tegen 2030 (ten opzichte van 2024) een daling van de totale hoeveelheid afval met 30%, en een daling van het restafval met 50% te realiseren. Ik zit momenteel op schema om deze doelstellingen te halen. Ik introduceerde een nieuwe rapporteringstool om het afvalbeheer efficiënt op te volgen.

Eind 2025 besliste de Vlaamse Regering de gemeenschapsinstellingen over te hevelen naar het Agentschap Justitie en Handhaving (AJH). Op vraag van AJH heb ik onderzocht of het wenselijk was of het beheer van de infrastructuur kan worden opgenomen door Het Facilitair Bedrijf. Vanaf 2026 zal ik het technisch beheer van

De Grubbe, De Kempen en De Zande overnemen. Een transitiemanager zal opportuniteiten voor optimalisatie in kaart brengen.

Om de werking van Het Facilitair Bedrijf voortdurend te verbeteren en steeds afgestemd te zijn op de wetgeving bleef ik verder inzetten op het behoud van de bestaande managementsystemen. In 2025 vond een succesvolle hercertificatie plaats van het ISO14001 - Milieu- en energiemanagementsysteem. Voorbereidingen werden getroffen voor het behalen van een veiligheids- en gezondheidsmanagementsysteem (ISO 45001) in 2026.

Met de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer en Klimaat Overheidsgebouwen heb ik entiteiten ondersteund in investeringen in energie-efficiënte en klimaatgerichte maatregelen in gebouwen. In totaal werd voor ongeveer 22.000 keuro aan projecten ondersteund. De scope en de benaming van de DAB werd gewijzigd naar Investeringsprogramma Energiebeheer en Klimaat Overheidsgebouwen (IEKO) wat beter toelaat om aan te sluiten op de doelstellingen van het Vlaams Energie- en Klimaatplan. Door deze aanpassingen kunnen extra klimaatinvesteringen gebeuren om de steeds strenger wordende doelstellingen op vlak van milieu- en klimaat te halen. Gegeven de hoge noden in zowel gebouwen van de Vlaamse overheid als bij de instellingen van het Gemeenschapsonderwijs en de door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) ondersteunde zorgvoorzieningen, heb ik de scope van de DAB in die zin ook uitgebreid.

Met het dienstencentrum van Het Facilitair Bedrijf ondersteunde en ontzorgde ik entiteiten in hun aankoop- en financieel proces, en in end-to-end oplossingen. In de loop van 2025 werd ingezet op de verdere optimalisatie van de aankooprobot. Hiermee realiseerde ik efficiëntiewinsten en een eenvoudigere en klantvriendelijkere procedure voor de behandeling van bestelaanvragen. In 2025 werden alle met de klanten afgesproken streefnormen behaald.

Met de Vlaamse Vereniging voor ICT-Personeel vzw (Vlaanderen connect) ondersteunde ik Vlaamse overheden, lokale en provinciale besturen met cruciale ICT-sleutelfuncties. De organisatie is gegroeid van 433 werknemers eind 2024 naar 573 werknemers eind 2025. Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering en Vlaanderen connect, en er werd een nieuw beheersreglement en vernieuwde statuten opgesteld.

Ik ondersteunde entiteiten met facilitaire diensten om te werken aan koolstofneutrale mobiliteit tegen 2030, volgens het Intern Klimaatplan Vlaamse overheid. Ik zet hierbij in op vergroening en elektrificatie. Dit deed ik door kennisdeling, expertise, een beheertool voor het voertuigenpark, raamovereenkomsten aan te bieden, en te voorzien in de nodige laadinfrastructuur. Volgens de meest recente cijfers (2024) werd een VO-breed reductiepercentage van 26,1% (target -55% tegen 2030) gerealiseerd op het vlak van dienstvoertuigen. We zijn dus aan een duidelijke inhaalbeweging bezig, die de komende jaren nog zal versnellen. Dit komt hoofdzakelijk door de verplichte verwerving van elektrische personenwagens vanaf 2025.

Ik startte in 2025 een organisatiebreed initiatief op om Het Facilitair Bedrijf weerbaarder te maken tegen cyberbedreigingen. Hiermee geef ik invulling aan de tweede Europese richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging (NIS2). Ik zal de vereiste maturiteit aantonen door het toepassen van een ISO 27001 managementsysteem voor informatiebeveiliging. Ik streef naar een certificatie in 2027.

Verdere stappen zijn gezet om processen en workflows te automatiseren en te digitaliseren. Ik streef hiermee naar meer operationele efficiëntie en het identificeren van nieuwe mogelijkheden voor verbetering en innovatie.

Ik ben gestart met het vervangen van het bestaande Facility Management Information System (FMIS) dat end-of-life is in 2027. In 2025 werd in een eerste fase een nieuwe ticketingtool en een nieuwe reservatietool ontwikkeld. Ik startte met het ArtI-initiatief om Het Facilitair Bedrijf vertrouwd maken met de basisprincipes van generatieve AI-toepassingen, en om toepassingen binnen de bestaande processen te identificeren. Ik werk hiervoor nauw samen met het AI Expertisecentrum van Digitaal Vlaanderen.

Ik werkte mee aan het Finance on the Move (FOMO) programma van de Vlaamse overheid dat inzet op de modernisering en digitalisering van financiële en aankoopprocessen. In samenwerking met het dienstencentrum boekhouding en Digitaal Vlaanderen werd in 2025 de technologie en implementatiepartner gegund. Vanaf september 2025 is de implementatie gestart en neemt Het Facilitair Bedrijf actief deel in functie van de inkoopprocessen.

Een regierol inzake documentbeheer

Met het Facilitair Bedrijf wil ik op het vlak van archief- en informatiebeheer voor alle overheden in Vlaanderen een regierol opnemen. Op deze manier wil ik beschikbare middelen maximaal inzetten, schaalvoordelen creëren, en de wildgroei aan platformen, tools en oplossingen inperken.
In 2025 werd de dienstverlening uitgebreid met een dienstverlening waarbij ik entiteiten van de Vlaamse overheid op maat ondersteun op de werkvloer. Ik stel vast dat hier interesse naar is. Ik ben ook gestart met de voorbereidingen voor het uitwerken van een vormingsaanbod voor alle overheden in Vlaanderen dat gericht is op de ontwikkeling van de nodige competenties en expertise met betrekking tot archief- en informatiebeheer.

Om overheden in Vlaanderen te ondersteunen bij het digitaliseren van bestuursdocumenten, heb ik in 2025 een raamovereenkomst gegund, en heb ik een sleutelrol gespeeld in het ontwerpen en ontwikkelen van een oplossing voor de dossiers met betrekking tot Omgeving (bv. bouwdossiers) bij lokale overheden.

In 2025 heb ik er onder meer voor gezorgd dat de in Digitaal Archief Vlaanderen (DAV) gearchiveerde data en documenten via Het Ondernemingsloket en Woningpas toegankelijk zijn. Hierdoor kunnen burgers en ondernemingen hun eigen door de overheid gearchiveerde informatie raadplegen. Eind 2025 ben ik ook gestart met de integratie met Mijn Burgerprofiel. Meer en meer instanties vinden de weg naar de ondersteunende dienstverlening die wordt aangeboden met Digitaal Archief Vlaanderen (DAV).

In 2025 heb ik de dienstverlening 'Digipost' uitgebreid met een oplossing voor het fysiek versturen van postpakketten. Op deze manier zorg ik ervoor dat DigiPost op termijn een volwaardige dienstverlening wordt voor zowel de inkomende als de uitgaande communicatiestromen.

Een proefproject voor het toepassen van AI binnen Digipost werd opgestart, om zo mogelijke efficiëntiewinsten te realiseren en de werking te professionaliseren.

TOTAAL – DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

					(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**	**VAK**	**VEK**
BA 2025	25.639	8.176	0	303.625	313.482
BA-JR 2025	25.639	8.176	0	323.810	341.554
BU 2025	28.209	7.044	0	305.879	309.753

PROGRAMMA SJ – DIGITALISERING

					(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**	**VAK**	**VEK**
BA 2025	520	0	0	105.568	99.590
BA-JR 2025	520	0	0	100.350	96.455
BU 2025	3.216	0	0	103.086	96.447

PROGRAMMA SK – INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID

					(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**	**VAK**	**VEK**
BA 2025	25.119	8.176	0	198.057	213.892
BA-JR 2025	25.119	8.176	0	223.460	245.099
BU 2025	24.993	7.044	0	202.793	213.306

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale, horizontale doelstellingen

Niet van toepassing.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Er zijn geen overkoepelende strategische doelstellingen.

V. BELEIDSVELD: DIGITALISERING

Het beleidsveld digitalisering omvat slechts 1 inhoudelijk structuurelement: digitalisering.

1. ISE DIGITALISERING

Het inhoudelijk structuurelement Digitalisering omvat taken en beleidskredieten die verband houden met:

- Het aanbieden van ICT-diensten, producten en advies die het de Vlaamse overheden mogelijk maken om een 'state of the art' dienstverlening aan te bieden, met zo weinig mogelijk papierwerk
- Het aanbieden van ICT-diensten, producten en advies die het de Vlaamse administratie mogelijk maken om haar werking digitaal te transformeren

Om dit te realiseren doe ik een beroep op het agentschap Digitaal Vlaanderen. Dit agentschap ondersteunt de Vlaamse en lokale besturen bij het digitaliseren van hun beleidswerking, hun interne werking, en hun dienstverlening. Het agentschap heeft als missie "Een digitale overheid die voor iedereen werkt. Dat realiseren we samen". Ik doe eveneens beroep op het Vlaams datanutsbedrijf Athumi, die als missie heeft "We faciliteren innovatieve diensten via datasamenwerking terwijl bedrijven en consumenten de controle over hun data behouden".

Dit is het enige inhoudelijk structuurelement voor het beleidsveld Digitalisering.

De resultaten van Digitaal Vlaanderen en Athumi op het vlak van digitalisering van de Vlaamse overheid worden opgevolgd met behulp van onderstaande prestatie-indicatoren.

Digitaal Vlaanderen

<u>Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen</u>

Benaming	Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen
Definitie	Deze indicator houdt het aantal transacties per maand en per jaar bij voor 3 verschillende types generieke bouwstenen die Digitaal Vlaanderen aanbiedt: - Het aantal transacties op de gegevensdelingsplatformen van MAGDA, geo en open data (die evolueren tot het Vlaams Data-Integratieplatform) - Het aantal transacties op de ICT-veiligheidsbouwstenen - Het aantal interacties via Mijn Burgerprofiel Deze transacties geven een inzicht in het gebruik van de 3 betrokken generieke bouwstenen. Het toont de intensiteit en de frequentie waarmee 3 types generieke bouwstenen gebruikt worden door de eindgebruikers en dienstverleners binnen de Vlaamse overheid en bij de lokale overheden die (digitale) diensten aanbieden aan burgers, ondernemingen en verenigingen.
Laatste gekende waarde	In 2025 werden voor deze prestatie-indicator de volgende resultaten behaald: - Het aantal transacties op de gegevensdelingsplatformen van MAGDA, geo en

	open data (die evolueren tot het Vlaams Data-Integratieplatform): in 2025 verwerkten we in totaal 14,3 miljard transacties. Dat is een stijging met 18% t.o.v. vorig jaar. - Het aantal transacties op de ICT-veiligheidsbouwstenen: in 2025 telden we op jaarbasis 1.572.653 gebruikers van de ACM-toegangsbeveiliging (een stijging met 6,84% t.o.v. vorig jaar). In 2025 werden er op jaarbasis door IDM gebruikersbeheer 1.431 verschillende toegangsrechten (een stijging met 8,99% t.o.v. vorig jaar) beheerd voor 506.518 gebruikers (een stijging met 9,27% t.o.v. vorig jaar) - Het aantal interacties via Mijn Burgerprofiel: in 2025 telden we op jaarbasis vanuit Mijn Burgerprofiel 504 miljoen interacties door burgers (een stijging met 33,1% t.o.v. vorig jaar)
Streefwaarde	Stijging van 15% per jaar per type
Beleidsmatige relevantie	Een stijging van de waarden voor deze indicator toont een toenemend gebruik aan van deze 3 types generieke bouwstenen en de onderliggende basisinfrastructuur beheerd door Digitaal Vlaanderen, wat indirect een indicatie is voor kostefficiëntie, grotere centrale dienstverlening aan partners, en verhoogde samenwerking tussen bestuursniveaus. Een stijging van de waarden voor deze indicator geeft ook een indicatie of het gebruik van de centrale bouwstenen *"de norm in elk digitaal project is",* in lijn met het regeerakkoord.
Koppeling met Duurzame Ontwikkelings-doelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	Koppeling met Landenspecifieke Aanbevelingen: • Digitale transacties en economische efficiëntie - Het verhogen van het aantal veilige digitale transacties draagt bij aan efficiëntere overheidsdiensten, wat een structurele hervorming is die past binnen de aanbevelingen voor betere publieke uitgaven en administratieve vereenvoudiging. Dit sluit aan bij de aanbeveling om de regeldruk te verminderen en de digitale transformatie te versnellen, wat essentieel is voor economische groei en concurrentievermogen. • Veiligheid en vertrouwen in digitale diensten - De veiligheidsbouwstenen (zoals authenticatie, machtigingen en logging) zijn cruciaal voor vertrouwen in digitale overheidsdiensten. - Vertrouwen stimuleert burgerparticipatie, digitale inclusie en arbeidsmarkttoegang, wat aansluit bij sociale en werkgelegenheidsdoelstellingen van België en de EU. • Ondersteuning van structurele hervormingen - Het behalen van de indicator kan bijdragen aan het succesvol implementeren van het Belgische herstel- en veerkrachtplan, dat door de EU wordt opgevolgd in het kader van het Europees Semester. - De digitalisering van de overheidsdiensten is een kernonderdeel van de structurele hervormingen die België moet doorvoeren om zijn begrotingsdoelstellingen te halen.

Budgettaire relevantie	Hoe meer diensten en producten centraal aangeboden worden en hoe vaker bouwstenen door meerdere entiteiten worden gebruikt, hoe hoger de besparing op het niveau van de Vlaamse overheid. Echter, de besparing op niveau van de Vlaamse overheid heeft een omgekeerde impact op het exploitatiebudget van Digitaal Vlaanderen, want hoe meer transacties er over deze bouwstenen verlopen, hoe hoger de kosten zijn voor de uitbating van het platform. Deze kosten stijgen echter niet lineair waardoor we een efficiëntie-hefboom creëren: investering van één euro centraal leidt tot meerdere euro's decentrale baten.

Aantal digitale projecten dat Digitaal Vlaanderen begeleidt bij Vlaamse entiteiten

Benaming	Aantal digitale projecten dat Digitaal Vlaanderen begeleidt bij Vlaamse entiteiten
Definitie	Het aantal digitale projecten van Vlaamse entiteiten die door Digitaal Vlaanderen begeleid worden als centrale dienstenleverancier. Enkel de projecten die opgeleverd worden in het jaar van rapportering worden meegeteld.
Laatste gekende waarde	16 kwalitatief opgeleverde projecten bij VO-entiteiten in 2025 (een stijging met 33% t.o.v. vorig jaar)
Streefwaarde	Stijging van 20% per jaar
Beleidsmatige relevantie	Door de steeds snellere digitale transformatie en grotere complexiteit wordt er door Vlaamse entiteiten steeds meer beroep gedaan op de ondersteuning door Digitaal Vlaanderen in kritische digitaliseringsprojecten. Deze indicator geeft de centrale rol van Digitaal Vlaanderen weer in lijn met regeerakkoord: *"efficiëntie van digitale initiatieven worden centraal georganiseerd en opgevolgd"*.
Koppeling met Duurzame Ontwikkelings-doelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen: • SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen - Projecten die lokale besturen ondersteunen bij digitalisering, slimme steden, mobiliteit, en burgerparticipatie dragen hiertoe bij • SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten - Door digitalisering worden overheidsdiensten transparanter, efficiënter en toegankelijker • SDG 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken - Digitaal Vlaanderen werkt via samenwerkingen en publiek-private partnerschappen samen met lokale besturen, andere overheden, bedrijven en kennisinstellingen Koppeling met Landenspecifieke Aanbevelingen: • Versnellen van de digitale transformatie van de overheid en publieke diensten - Digitaal Vlaanderen is de motor voor haar partners in het versnellen van de digitale transformatie van de publieke administratie en dienstverlening, met focus op interoperabiliteit, gebruiksvriendelijkheid, cyberveiligheid en inclusie. • Versterken van innovatie, digitale vaardigheden en digitale infrastructuur - De samenwerking met Digitaal Vlaanderen in digitale transformatieprojecten stimuleert om te investeren in digitale (innovatieve) oplossingen en de uitrol van digitale infrastructuur in de publieke sector.

	• Verbeteren van de efficiëntie en effectiviteit van de overheid - Digitaal Vlaanderen versterkt de Vlaamse entiteiten in de verhoging van hun efficiëntie door digitalisering en procesoptimalisatie, wat gepaard gaat met het verminderen van administratieve lasten.
Budgettaire relevantie	Het betrekken van Digitaal Vlaanderen in de digitale transformatietrajecten zorgt ervoor dat er kostefficiënties geïdentificeerd en gerealiseerd worden door bouwstenen te hergebruiken of leergeld van andere projecten in te zetten om sneller te schakelen. Tevens heeft Digitaal Vlaanderen meer ervaring in het omgaan met en het aansturen van externe partners zodat de digitale transformatietrajecten vlotter verlopen via hun programmamanagement.

Gebruik van de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen

Benaming	Gebruik van de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen
Definitie	Het gebruik van de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen. Dit gebruik wordt gemeten op basis van: - Afname van de ICT-raamcontracten - Aantal partners (klanten), gemeten per ICT-raamcontract De rapportering gebeurt o.b.v. het gebruik van de ICT-raamcontracten in de vorige 12 maanden.
Laatste gekende waarde	Afname van de ICT-raamcontracten = €259.970.082 (een cumulatieve stijging in deze regeerperiode van 11,8%) Aantal partners (klanten), gemeten per ICT-raamcontract = 217 (een cumulatieve stijging in deze regeerperiode van 7 extra klanten)
Streefwaarde	Afname van de ICT-raamcontracten: stijging van 15% tegen het einde van de regeerperiode Aantal partners (klanten): 25 extra tegen het einde van de regeerperiode
Beleidsmatige relevantie	Digitaal Vlaanderen wil als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener de overheden in Vlaanderen verder ontzorgen bij de hun digitale transformatie. Hierbij wordt ingezet op het maximaal gebruik van centrale bouwstenen en de overheid als platform. Om deze te realiseren wordt o.a. beroep gedaan op het gemeenschappelijk aanbod van de ICT-raamcontracten. Het verder inzetten op het gebruik van centrale bouwstenen en de overheid als platform zal ertoe leiden dat voor een groter aandeel van de digitaliseringstrajecten de ICT-raamcontracten worden ingezet. Verder zorgt de inrichting van de oplossingen en het ecosysteem van partners voor een standaard compliance inzake digitale veiligheid en efficiëntie. De inzet van de ICT-raamcontracten t.o.v. het totaal aantal digitaliseringstrajecten binnen de overheden in Vlaanderen is moeilijk te kwantificeren, echter de totale afname van de ICT-raamcontracten, aangevuld met het aantal partners (klanten) dat gebruik maakt van elk ICT-raamcontract, is

	een goede indicatie voor de inzet van de ICT-raamcontracten.
Koppeling met Duurzame Ontwikkelings-doelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen: • SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur - Projecten die voor de Vlaamse overheid verricht worden door de partners uit de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen dragen bij tot het innovatievermogen van en de werkgelegenheid in de Vlaamse ICT-industrie
Budgettaire relevantie	Het in toenemende mate gezamenlijk gebruiken door de Vlaamse entiteiten van de diensten uit de ICT-raamcontracten die aangeboden worden door Digitaal Vlaanderen zorgt ervoor dat er belangrijke kostenefficiënties gerealiseerd worden.

Athumi

Grootte van het Athumi-ecosysteem

Benaming	Grootte van het Athumi-ecosysteem
Definitie	Het aantal unieke ondernemingen dat aangesloten is op het ecosysteem van Athumi
Laatste gekende waarde	6.915 ondernemingen aangesloten op 31/12/2025 (+14%)
Streefwaarde	Een groei van 50% tegen het einde van de regeerperiode. De streefwaarde voor 31/12/2028 is dus een absolute waarde van 8.000
Beleidsmatige relevantie	De grootte van het Athumi-ecosysteem geeft aan dat Athumi een gangmaker is op vlak van data in lijn met Regeerakkoord: *"Met het Vlaams Datanutsbedrijf Athumi laat Vlaanderen zien dat het een gangmaker is op het vlak van datatechnologie en innovatieve datatoepassingen"*. Tevens tonen we de maatschappelijke en economische relevantie aan: ontwikkeling en opschaling van innovatieve businessplatformen via Athumi die de data-economie stimuleren en tegelijkertijd een positieve maatschappelijke impact beogen.
Koppeling met Duurzame Ontwikkelings-doelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen: • SDG 8: Eerlijk werk en economische groei - Door ondernemingen te verbinden aan data-ecosystemen stimuleert Athumi digitale innovatie en economische groei - Dit draagt bij aan duurzame werkgelegenheid en versterkt de economische veerkracht • SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur - Toegang tot gedeelde data kan leiden tot nieuwe businessmodellen, meer efficiëntie en het innovatie- en concurrentievermogen van Vlaamse bedrijven De doelstelling van Athumi om ondernemingen aan te sluiten op data-ecosystemen sluit nauw aan bij de aanbevelingen van de Europese Commissie rond innovatie, competitiviteit en de digitale transitie. Door het delen en benutten van data wordt de verspreiding van innovatie versneld, krijgen ondernemingen toegang tot nieuwe marktkansen, en wordt de concurrentiekracht van de Vlaamse economie versterkt. Dit draagt bij aan een meer toekomstbestendig Vlaams ondernemingsklimaat waarin

	digitale samenwerking en data-infrastructuren een sleutelrol spelen.
Budgettaire relevantie	Het voorbeeld van het Vastgoed Informatieplatform (VIP) waarbij de overheid en de private partners samen een pre-financierende rol opnemen, bewijst de impact op de efficiëntie van de processen bij ondernemers, overheden en burgers. Dit bewezen model is een blauwdruk voor het aanpakken van nieuwe maatschappelijke uitdagingen in andere sectoren.

Vlaamse overheid

Tevredenheid bij de burger over de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid

Benaming	Tevredenheid bij de burger over de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid
Definitie	Op basis van een Digimeter bevraging gaan we bij de burger na hoe tevreden die is over de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid
Laatste gekende waarde	In 2025 was volgens de imec Digimeter 2025 bevraging het aantal tevreden en onbesliste burgers samen 84%, waarvan 56% expliciet tevreden is. We streven naar 80% tevredenheid en zetten dan ook in op het verder verbeteren van de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid om ook de onbeslisten te overtuigen en de nog 16% ontevreden burgers een positievere, kwalitatievere digitale dienstverleningservaring te geven.
Streefwaarde	We streven tegen 2029 ernaar dat minstens 80% van de Vlamingen tevreden is
Beleidsmatige relevantie	Deze indicator is in lijn met regeerakkoord: *"We volgen de tevredenheid over de dienstverlening van de Vlaamse overheid nauwgezet op"*. Het is een resultaatgedreven indicator die aangeeft in welke mate de digitale dienstverlening de doelgroepen op een effectieve manier bereikt. Het is een stimulans voor de Vlaamse entiteiten, ondersteund door Digitaal Vlaanderen, om in te zetten op een laagdrempelige, klantvriendelijke, en relevante digitale dienstverlening. Deze indicator geeft mee sturing aan het beleid om hierop gericht in te grijpen wanneer nodig. Het regeerakkoord merkt op dat "*Vlamingen hebben recht op een goede en klantgerichte dienstverlening van de overheid, ook digitaal"*.
Koppeling met Duurzame Ontwikkelings-doelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	Koppeling met Landenspecifieke Aanbevelingen: • Ondersteuning van structurele hervormingen - Het behalen van de indicator kan bijdragen aan het succesvol implementeren van het Belgische herstel- en veerkrachtplan, dat door de EU wordt opgevolgd in het kader van het Europees Semester. - De digitalisering van de overheidsdiensten is een kernonderdeel van de structurele hervormingen die België moet doorvoeren om zijn begrotingsdoelstellingen te halen.
Budgettaire relevantie	Investeringen nodig in digitale dienstverlening om burgers tevreden te maken en te houden bij toenemende verwachtingen. Tevens is tevredenheid gelinkt aan toenemend gebruik. Hoger gebruik zorgt voor een groter

	efficiëntiepotentieel binnen de overheid want er is dan minder nood aan dienstverlening via een fysiek loket.

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

Het uitgavenkrediet werd ingezet voor de volgende strategische doelstellingen:
SD 1. We realiseren één geïntegreerde digitale strategie voor Vlaanderen in samenwerking met onze interbestuurlijke partners

- OD 1.1 We ontwikkelen één eenduidige, sterke en afgestemde digitale strategie
- OD 1.2 We helpen lokale besturen om versneld te digitaliseren en ondersteunen hen via het Lokaal Digitaal programma
- OD 1.3 We versterken de interbestuurlijke samenwerking met onze Vlaamse, lokale, federale en Europese partners

Om deze doelstellingen te verwezenlijken werd er beroep gedaan op de volgende begrotingsartikels: SC0-1SJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING, SCA-ASJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

SD 2. We versterken Digitaal Vlaanderen als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener voor het ontzorgen bij de digitale transformatie van de Vlaamse overheid

- OD 2.1 We versterken de centrale rol van Digitaal Vlaanderen als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener
- OD 2.2 We stellen de bouwstenen van de Vlaamse overheid open in één gemeenschappelijk platform
- OD 2.3 We verhogen de maturiteit en schaalbaarheid van de bouwstenen en voorzien waar nodig in 24/7 bedrijfszekerheid
- OD 2.4 We vernieuwen en herdefiniëren de ICT-raamcontracten

Om deze doelstellingen te verwezenlijken werd er beroep gedaan op de volgende begrotingsartikels: SC0-1SJA2NH-WT: FLANDERS TECHNOLOGY AND INNOVATION WERKINGSTOELAGE, SCA-ASJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

SD 3. We garanderen efficiënt, effectief en veilig databeheer en datagebruik zodat geavanceerde technologieën zoals AI verantwoord kunnen worden ingezet voor een datagedreven overheidsbeleid en -dienstverlening

- OD 3.1 We bouwen aan een overkoepelende data governance
- OD 3.2 We ontzorgen Vlaamse en lokale overheden zodat hun data vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn en bewaken de kwaliteit en de veiligheid ervan
- OD 3.3 We ontwikkelen en beheren één Vlaams Data-Integratieplatform voor het vinden, ontsluiten en gebruiken van data op een privacy-vriendelijke manier
- OD 3.4. We bouwen het AI-expertisecentrum verder uit en versterken het Vlaams Data-Integratieplatform met gebruiksklare bouwstenen voor AI en data-analyse
- OD 3.5 We richten een Vlaamse data-autoriteit op voor kwalitatief en privacyveilig data-gebruik

Om deze doelstellingen te verwezenlijken werd er beroep gedaan op de volgende begrotingsartikels: SC0-1SJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN

ONDERSTEUNING, SC0-1SJA2NC-WT: VLAAMSE TOEZICHTSCOMMISSIE, SCA-ASJA2NU-IS: VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO) en SCA-ASJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

SD 4. We streven naar een digitaal veilig Vlaanderen

- OD 4.1 We creëren een Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid dat inzet op het bewust maken, informeren en opleiden van overheidsmedewerkers en het stroomlijnen van procedures, kennis en begrippen om de digitale veiligheid van onze systemen te verzekeren
- OD 4.2 We versterken de bedrijfszekerheid van de generieke veiligheids-bouwstenen

Om deze doelstellingen te verwezenlijken werd er beroep gedaan op de volgende begrotingsartikels: SC0-1SJA2NF-WT: ENCOURS GEMEENSCHAPPELIJKE ICT-DIENSTEN en SCA-ASJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDER-STEUNING

SD 5. We ontwikkelen één digitale assistent voor de overheid

- OD 5.1 We ontwikkelen een digitale assistent om informatie in mensentaal en proactief aan te bieden, op maat van de noden van burgers, ondernemers en verenigingen
- OD 5.2 We breiden de functionaliteiten van het loketplatform uit zodat iedereen het contact met de overheid kan regelen via de hoofdloketten voor burgers, ondernemingen, verenigingen of lokale besturen
- OD 5.3 We zorgen online voor een herkenbare, laagdrempelige gebruikerservaring over de loketten heen op basis van de feedback van de gebruikers
- OD 5.4 We hebben aandacht voor wie minder digitaal vaardig is, waarbij diensten voor de burger over alle kanalen heen zowel digitaal als via contact met een medewerker beschikbaar zijn

Om deze doelstellingen te verwezenlijken werd er beroep gedaan op het volgende begrotingsartikel: SCA-ASJA2NA-WT: DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

SD 6. Athumi is gangmaker op het vlak van datatechnologie en innovatieve datatoepassingen

- OD 6.1 We ondervangen maatschappelijke uitdagingen via innovatieve publiek-private samenwerkingsverbanden
- OD 6.2 We geven burgers meer controle over het gebruik van hun eigen data bij de overheid en in de private sector

Er waren in 2025 geen begrotingsartikels van Digitaal Vlaanderen meer waaruit Athumi in 2025 middelen ontving voor zijn werking.

Er waren in 2025 geen begrotingsartikels van het Vlaams Datanutsbedrijf (Athumi) meer waaruit middelen werden ontvangen voor zijn werking.

1.2. Operationele doelstellingen

Het uitgavenkrediet werd ingezet voor de volgende operationele doelstellingen:

OD 1.1 We ontwikkelen één eenduidige, sterke en afgestemde digitale strategie

Midden 2025 keurde de Vlaamse regering de Digitale Strategie van Vlaanderen goed die burger, onderneming en vereniging toekomstbestendig wil maken, en de maatschappelijke rol van de Vlaamse administratie als geheel en de andere overheden in Vlaanderen efficiënter en effectiever wil waarmaken door digitalisering, data, en innovatieve technologie maximaal in te zetten. Deze visie werd vertaald in negen speerpunten die focussen op digitale vaardigheden, sterke digitale ondernemingen, een datagedreven overheid, verantwoord gebruik van AI, gebruiksvriendelijke dienstverlening, cyberveiligheid, duurzame infrastructuur, de overheid als platform, en aandacht voor maatschappelijke waarden zoals privacy en duurzaamheid.

Daarnaast liet ik door Vlaanderen aan Europa alle lopende acties meedelen waarmee wij de Europese doelstellingen voor het Digitale Decennium tegen 2030 zullen realiseren. Vlaanderen wil hierin immers maximaal haar bevoegdheden inzetten om onze regio digitaal toekomstbestendig te maken.

Op 9 oktober 2025 liet ik een vernieuwde datastrategie goedkeuren door het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, met focus op maatschappelijke meerwaarde, samenwerking, verantwoord gebruik en data als hefboom voor een wendbare, efficiënte, en datagedreven overheid. De vernieuwde datastrategie omvat ook een actielijst die deze ambities verder concretiseren.

Op diezelfde datum liet ik het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid een gedeeld en ambitieus toekomstbeeld voor de hoofdloketten goedkeuren. Deze visie is het fundament van de hoofdlokettenstrategie zoals vooropgesteld in het Vlaams Regeerakkoord. Leidende principes hierbij zijn een consistente en herkenbare overheidservaring voor burger, onderneming, vereniging of lokaal bestuur, een open overheidsplatform (GovOS) met bouwstenen en basisregisters als robuust fundament, en een convergentiebeweging naar de vier hoofdloketten. Vanuit een ecosysteem-benadering zal in 2026 de hoofdlokettenstrategie ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

OD 1.2 We helpen lokale besturen om versneld te digitaliseren en ondersteunen hen via het Lokaal Digitaal programma

Ik heb de ondersteuning van de lokale besturen die in het kader van het afgeronde Vlaamse relanceprogramma Lokaal Digitaal ontwikkeld werd (in de vorm van centraal afneembare ICT-tools), in 2025 verder laten zetten. De afname van dit aanbod evolueerde verder in stijgende lijn. Steeds meer gemeenten sluiten aan op gerealiseerde digitale oplossingen, zoals het via Mijn Burgerprofiel aangeven van geboorte en huwelijk, de erkenning van een kind, het registreren en stopzetten van een wettelijke samenwoning.

OD 1.3 We versterken de interbestuurlijke samenwerking met onze Vlaamse, lokale, federale en Europese partners

Ik heb de werkzaamheden in de Werkgroep Interbestuurlijke Samenwerking, die valt onder het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, laten intensifiëren met het oog op een optimale Vlaamse-lokale afstemming en samenwerking inzake de Digitale Strategie van Vlaanderen. In tal van Vlaamse initiatieven en projecten werd systematisch input verzameld van de lokale besturen.

In 2025 liet ik de Smart Region Office (SRO) haar werkzaamheden verderzetten en starten met een herijking van het strategische kader ervan. Binnen deze structuur werd onder meer ingezet op het aligneren van Vlaamse investerings- en innovatie-impulsen op lokale noden, zoals de EFRO-oproepen onder beheer van VLAIO. In het najaar van 2025 vormde deze samenwerkingsstructuur ook de spil in de organisatie van de succesvolle Vlaamse deelname aan het Smart City Expo World Congress in Barcelona.

Ik zette verdere stappen in het initiëren van structurele samenwerkingsrelaties met de federale en regionale overheden op het vlak van digitalisering. In 2025 nam Digitaal Vlaanderen het voorzitterschap op van het Intracommunautair Overleg E-government (ICEG). Deze structuur vormt voor mij de basis voor een hernieuwd institutioneel samenwerkingsakkoord op het vlak van het digitaliseringsbeleid van de verschillende Belgische overheden. Waar nodig trad ik bilateraal in contact met mijn federale collega-ministers en administraties met het oog op verbeterde data-uitwisseling ten aanzien van alle Vlaamse entiteiten en een maximaal gedeeld gebruik van elkaars ICT-technische bouwstenen. De primaire focus lag hier op de compatibiliteit tussen Mijn Burgerprofiel en federale platformen zoals de MyGov.be app.

Binnen het AI Expertisecentrum en het Expertisecentrum Interoperabiliteit heb ik verder hulpmiddelen laten ontwikkelen ter ondersteuning van de entiteiten van de Vlaamse overheid en de lokale besturen bij de naleving van Europese wetgeving gevat in de AI Act en de Interoperable Europe Act.

OD 2.1. We versterken de centrale rol van Digitaal Vlaanderen als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener

Op het vlak van standaardisatie heb ik Digitaal Vlaanderen de processen laten uittekenen die moeten leiden tot een efficiënt beheer van een referentie-architectuur. Een eerste inhoudelijke versie van deze referentie-architectuur werd uitgetekend. Het systematisch gebruik van deze referentie-architectuur zal leiden tot gestandaardiseerde, herbruikbare architectuurcomponenten en bouwstenen die bijdragen aan de verdere evolutie naar een GovOS.

In 2025 heeft Digitaal Vlaanderen op mijn vraag zijn interne werking aanzienlijk versterkt door een gestroomlijnd portfoliomanagementproces te implementeren, waarin demand management (het beantwoorden van partnervragen) als geïntegreerd proces werd verankerd. Het volledige portfolio — zowel de recurrente doorontwikkeling van de bouwstenen als de nieuwe projectenportfolio — werd in één coherent kader gebracht, met uniforme methodologie, heldere prioritering, financiële rapportering, en centrale coördinatie via een PMO ("Project Management Office"). Partnerbehoeften worden nu systematisch in kaart gebracht en verwerkt volgens een gestroomlijnd proces dat naadloos aansluit op de VRD 3-portfoliowerking. Daarnaast werd een robuust governancekader voor alle businessprocessen ontwikkeld, wat zorgde voor meer voorspelbaarheid, afstemming, en professionele besluitvorming doorheen het hele agentschap.

OD 2.2 We stellen de bouwstenen van de Vlaamse overheid open in één gemeenschappelijk platform

Om de veiligheidsbouwstenen vlotter toegankelijk te maken heb ik Digitaal Vlaanderen verder laten investeren in het beheerportaal voor de veiligheidsbouwstenen. Daardoor faciliteert dit portaal het zelfbeheer van eenvoudige aansluitingen op de veiligheidsbouwstenen, en zorgt de digitalisering van de integratiedossiers voor een aanzienlijke lagere doorlooptijd. De rechten-catalogus die in 2025 werd ontsloten biedt de nodige transparantie voor het feilloos operationeel beheer van de rechten.

Ik heb Digitaal Vlaanderen nauw laten samenwerken met de partners, zodat o.a. mobiele gebruikersauthenticatie werd vereenvoudigd, onder andere via de mobiele Mijn Burgerprofiel app. Ook werden burger-burger mandaten via het Vlaams mandaten Systeem (VMS) mogelijk gemaakt voor zowel Mijn Burgerprofiel als voor eLoket voor Ondernemers.

Ten behoeve van Onderwijs en Vorming heb ik LeerID Multi Factor Authentication (MFA) laten opleveren, waardoor de privacy-gevoelige gegevens van leerlingen beter worden beschermd, en is de nieuwe federale digitale toegangssleutel via de MyGov.be app nu ook opgenomen in de toegelaten authenticatiemiddelen voor de Vlaamse overheden.

Ik heb ook voorbereidingen laten treffen om het beheer van de bouwstenen, gelinkt aan de hoofdloketten, door medewerkers van Vlaamse entiteiten en lokale overheden, te vereenvoudigen op één plek, het Digitaal Vlaanderen partnerportaal. Een eerste, schaalbare ontwerpversie van dit partnerportaal is in 2025 uitgewerkt.

Binnen de Mijn Burgerprofiel app zijn ook de eerste stappen gezet om voor gemeente-apps deeloplossingen van IT-leveranciers via een "software development kit" in de app te laten opnemen.

OD 2.3 We verhogen de maturiteit en schaalbaarheid van de bouwstenen en voorzien waar nodig in 24/7 bedrijfszekerheid

Ik heb de infrastructuur van de Vlaamse overheid robuuster gemaakt door het gericht wegwerken van kritieke technische schuld (bijvoorbeeld het afbouwen van verouderde servers in het on-premise datacenter, en het vernieuwen van de cloud- en netwerkinfrastructuur op de site Verkeerscentrum in Antwerpen).

Op het vlak van werkplekdiensten liet ik in 2025 belangrijke veiligheidsrisico's aanpakken volgens het "zero trust"-principe.

Op het vlak van netwerken heb ik het programma inzake de uitrol van SDN ("Software Defined Networks") succesvol laten afronden. Door de uitvoering hiervan is niet enkel de efficiëntie op het vlak van het beheer van onze netwerken gevoelig toegenomen, maar zijn ook de veiligheidsrisco's gevoelig ingeperkt.

In het kader van de evolutie naar een Vlaams Data Integratie Platform werden de MAGDA-componenten portabel gemaakt en gemigreerd naar cloudhosting binnen een hybride opzet, met bijzondere aandacht voor bedrijfszekerheid, schaalbaarheid en veiligheid.

Voor kritieke applicaties, zoals Mijn Burgerprofiel, heb ik de nodige veiligheidstesten laten uitvoeren, en werden de vereiste acties en recurrente verbetermaatregelen geïntegreerd in de lifecycle roadmap van de onderliggende applicaties. Zo garanderen we niet enkel de wendbaarheid en robuustheid van onze applicaties, maar ook dat ze naadloos blijven aansluiten bij de evoluerende veiligheidsvereisten.

OD 2.4 We vernieuwen en herdefiniëren de ICT-raamcontracten

In 2025 heb ik Digitaal Vlaanderen haar regierol op de huidige ICT-raamcontracten laten versterken. Een aantal verantwoordelijkheden die voorheen werden opgenomen door de externe ICT-dienstenleverancier verantwoordelijk voor service-integratie, worden voortaan ingevuld door Digitaal Vlaanderen zelf. Zo nam Digitaal Vlaanderen de verantwoordelijkheid over van het beheer van de service-portfolio en -catalogus, het projectmanagement, het proces- en kwaliteitsbeheer, het financieel beheer, en het continue verbeteren proces.

Op mijn vraag heeft Digitaal Vlaanderen een aanpak en een roadmap ontwikkeld die moet leiden tot de tijdige vernieuwing van de ICT-raamcontracten in 2029. Deze vernieuwing zal kaderen binnen de GovOS-visie die momenteel in samen-werking met het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid wordt ontwikkeld. Er zal nauw worden samengewerkt met de entiteiten van de Vlaamse overheid om te garanderen dat hun behoeften maximaal worden afgedekt.

OD 3.1 We bouwen aan een overkoepelende data governance

Ik heb een datamaturiteitsscan laten ontwikkelen en goedkeuren door het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. De scan is een toegankelijk hulpinstrument om meer datagedreven te gaan werken binnen de overheid. Op basis van de vastgestelde datamaturiteit ontwikkelen overheidsentiteiten eigen routekaarten en voortgangsacties om beter data te beheren en ermee aan de slag te gaan. 11 entiteiten hebben de scan al uitgevoerd in 2025.

OD 3.2 We ontzorgen Vlaamse en lokale overheden zodat hun data vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn en bewaken de kwaliteit en de veiligheid ervan

In 2025 heb ik het aanbod aan betrouwbare gegevensbronnen verder laten versterken door gerichte verbeteringen aan bestaande registers, met bijzondere aandacht voor vindbaarheid, kwaliteit en herbruikbaarheid in functie van concrete partnernoden. Via trajecten rond de Datavindplaats, het MAGDA-gegevensdelingsplatform en de basis- en verenigingsregisters werd ingezet op betere metadata, semantische afstemming en kwaliteitsverhoging van bestaande datasets. Deze inspanningen zorgden ervoor dat de partners in 2025 beter inzicht kregen in beschikbare gegevensbronnen en deze gerichter konden inzetten binnen hun diensten.

In 2025 heeft Digitaal Vlaanderen via het Expertisecentrum Interoperabiliteit de aanwezige expertise rond interoperabiliteit gebundeld en structureel verankerd. Versnipperde kennis over data-, semantische, technische en organisatorische interoperabiliteit werd samengebracht in één herkenbaar expertisecentrum dat fungeert als centraal aanspreekpunt. Vanuit deze rol werd actief gewerkt aan de afstemming tussen de behoeften van overheden in Vlaanderen en de Europese kaders terzake. Hierdoor is interoperabiliteit niet langer projectmatig of ad-hoc georganiseerd, maar kan dit uitgroeien tot een gedragen en gecoördineerde competentie binnen de Vlaamse overheid, in lijn met de verwachtingen van de Interoperable Europe Act.

Op het vlak van standaardisatie liet ik in 2025 de focus leggen op voorbereidend en structurerend werk, om vanaf 2026 een grotere impact te kunnen realiseren. Er werd ingezet op het versterken van het OSLO-ecosysteem door het verduidelijken van standaarden, het consolideren van kennis, en het heroriënteren van de rolverdeling tussen centrale sturing en community-gedreven implementatie. In dat kader werd de technische implementatie van Linked Data Event Streams (LDES) overgedragen aan een samenwerking tussen overheidspartners en private spelers, zodat de inspanningen zich konden toespitsen op standaardkwaliteit, governance en herbruikbaarheid.

OD 3.3 We ontwikkelen en beheren één Vlaams Data-Integratieplatform voor het vinden, ontsluiten en gebruiken van data op een privacy-vriendelijke manier

In 2025 liet ik een plan van aanpak voorbereiden voor het Vlaams Data-Integratieplatform (VDIP), met als doel meer duidelijkheid te creëren over de rol die dit VDIP kan opnemen binnen de bredere GovOS-visie. Daarbij werd verkend hoe open, geografische en persoonsgebonden gegevens uit onder meer het MAGDA-gegevensdelingsplatform, de Datavindplaats, en Geopunt op een samenhangende en privacy-vriendelijke manier kunnen worden verwerkt en hergebruikt. In dit kader liet ik eveneens onderzoeken hoe nieuwe vereisten, zoals een data-onderbouw voor AI-toepassingen en de mogelijke inbedding van een beschermde verwerkingsomgeving (BVO) zoals vereist volgens de Data

Governance Act, conceptueel kunnen worden gepositioneerd binnen de VDIP-architectuur.

OD 3.4. We bouwen het AI-expertisecentrum verder uit en versterken het Vlaams Data-Integratieplatform met gebruiksklare bouwstenen voor AI en data-analyse

In 2025 heeft het AI Expertisecentrum binnen Digitaal Vlaanderen, in afstemming met het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, de Vlaamse AI-strategie verder geconcretiseerd. Op mijn vraag lag de focus hierbij op het vertalen van strategische uitgangspunten naar praktische kaders en concrete instrumenten die overheden ondersteunen bij de verantwoorde inzet van AI. Zo werd het AI Playbook gepubliceerd, en biedt dit concrete handvaten aan overheden in Vlaanderen om zowel strategisch als praktisch aan de slag te gaan met AI binnen hun organisatie. Parallel hiermee heb ik sterk laten inzetten op het voorbereiden van medewerkers en organisaties op het gebruik van AI. Via gerichte acties rond AI-bewustwording en AI-geletterdheid werden medewerkers van Vlaamse overheden ondersteund om AI op een doordachte en verantwoorde manier te gebruiken in hun dagelijkse werking. Deze initiatieven dragen bij aan een gedeeld begrip van de kansen en uitdagingen verbonden aan AI, en versterken het draagvlak voor de verdere uitrol van AI-toepassingen binnen de Vlaamse overheid. Deze initiatieven werd eveneens versterkt door het verstrekken van de nodige ondersteuning binnen het M365 Copilot uitrolprogramma voor 5000 medewerkers van de Vlaamse overheid.

In 2025 werden verschillende concrete use-cases in AI en geavanceerde data-analyse gerealiseerd met diverse Vlaamse entiteiten, waaronder AI-ondersteunde datakwaliteitsverbetering in basis- en verenigingsregisters, automatische duplicaatdetectie en opschoning van (geo)datasets, en AI-geassisteerde ondersteuning bij e-mailafhandeling voor het contactcenter 1700. Daarbij werden in een snel evoluerend technologisch landschap een aantal gemeenschappelijke herbruikbare AI-functionaliteiten geïdentificeerd en ondersteund vanuit een centraal aanbod in aanbouw.

In 2025 liet ik, in nauwe samenwerking met de Vlaamse Statistische Autoriteit, een grondig juridisch en technisch onderzoek uitvoeren naar de opzet van een beschermde verwerkingsomgeving zoals voorzien in de Europese Data Governance Act. Hiermee werd een noodzakelijke voorbereidende stap gezet om het hergebruik van beschermde overheidsgegevens voor analytische en statistische doeleinden op een duurzame en privacyveilige manier mogelijk te maken in lijn met de Europese Data Governance Act.

OD 3.5 We richten een Vlaamse data-autoriteit op voor kwalitatief en privacyveilig data-gebruik

Ik heb een eerste ontwerp van voorontwerp van decreet tot hervorming van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) tot een Vlaamse data-autoriteit laten opstellen, met aandacht voor de nieuwe toezichthoudende taken in het kader van o.a. de Data Governance Act, de Data Act, en de AI Act.

OD 4.1 We creëren een Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid dat inzet op het bewust maken, informeren en opleiden van overheidsmedewerkers en het stroomlijnen van procedures, kennis en begrippen om de digitale veiligheid van onze systemen te verzekeren

Het Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid (VCDV) is gestart op 1 mei 2025. Ik heb de Vlaamse beleidsstrategie digitale veiligheid en de decretale verankering van het VCDV laten voorbereiden. Bewustmakingscampagnes, een eerste set opleidingsmaterialen en workshops werden ontwikkeld en aangeboden aan de

Vlaamse en lokale overheden. Daarmee gepaard werden drie phishing bewustmakingscampagnes uitgevoerd.

Ik zorgde ervoor dat de Digital Leaders Academy (DLA) verder bouwde aan de kennisopbouw en het verhogen van de digitale maturiteit van de overheden in Vlaanderen. Twee DLA-Top events voor telkens een 40-tal leidend ambtenaren, twee DLA-basisreeksen voor niet-technische leidinggevenden, en een nieuwe module DLA-Change Management bij digitale transformatie werden in 2025 georganiseerd.

Inzake NIS2 werden de Vlaamse entiteiten en lokale besturen (die in aanmerking komen) geïdentificeerd en geregistreerd bij het Centrum voor Cybersecurity België (CCB), overeenkomstig de aangegeven richtlijnen. Een proefproject met een GRC-tool ("Governance, Risk Management and Compliance") voor 12 entiteiten ter ondersteuning van NIS2-compliance werd uitgevoerd.

In 2025 heb ik Digitaal Vlaanderen 16 entiteiten uit alle beleidsdomeinen laten begeleiden bij de uitrol van een uniforme, risico gedreven aanpak voor informatieveiligheid op basis van ISO/IEC 27001, met het oog op een gecontroleerde en schaalbare realisatie van NIS2 compliance binnen de Vlaamse overheid. De tussentijdse resultaten tonen een sterke variatie in maturiteit en een nood aan verdere uniformering, borging en geschikte ondersteuning.

Ik heb verder geïnvesteerd in het uitbouwen van het SOC-team ("Security Operations Center") dat instaat voor de centrale monitoring van de kritieke operationele systemen op cyberveiligheidsincidenten. Het aantal systemen die op deze manier permanent worden bewaakt werd aanzienlijk opgeschaald. Het VCDV volgt de cyberdreigingen op de voet op en beschikt over een dashboard die de veiligheidsrisico's duidelijk in kaart brengt. Het CSIRT ("Cyber Security Incident Respons Team") binnen het VCDV is operationeel en staat Vlaamse en lokale besturen onmiddellijk bij in geval van cyberveiligheidsincidenten. Met het CCB werd eind december een samenwerkingsovereenkomst afgesloten m.b.t. de samenwerking tussen het CCB en het regionale CSIRT.

OD 4.2 We versterken de bedrijfszekerheid van de generieke veiligheidsbouwstenen

Gezien het groeiend belang van digitale veiligheid is de maturiteit van de veiligheidsbouwstenen aangeboden door Digitaal Vlaanderen cruciaal. In 2025 heb ik een roadmap voor de komende jaren laten uittekenen die ertoe moet leiden dat de entiteiten van de Vlaamse overheid en lokale besturen kunnen beschikken over een robuuste set van digitale veiligheidsbouwstenen die 24/7 wordt ondersteund. Daarnaast werden in 2025 stappen gezet om de bedrijfszekerheid te verhogen door de permanente monitoring van de werking van de kritieke componenten (via het "Security Operations Center"), het beter beveiligen van de toegang tot de veiligheidsbouwstenen voor systeembeheerders ("Privileged Acces Management"), en het diepgaand scannen van de datastromen naar onze systemen en toepassingen (gebruik van een "web application firewall"). Tevens werd het Vlaams DCB ("Digitaal CertificatenBeheer") vernieuwd om nog beter tegemoet te komen aan de beveiligingsbehoeften van de Vlaamse overheden.

Ik heb ook bedrijfscontinuïteitsplannen ("Disaster Recovery Plan") voor de kritieke veiligheidsbouwstenen laten opmaken. Functionele verbeteringen en uitbreidingen (zoals het vernieuwen van de gebruikersinterface van de veiligheidsbouwstenen en het verder ondersteunen van internationale standaarden) maken het gebruik van deze veiligheidsbouwstenen aantrekkelijker.

OD 5.1 We ontwikkelen een digitale assistent om informatie in mensentaal en proactief aan te bieden, op maat van de noden van burgers, ondernemers en verenigingen

In een eerste fase werd een digitale assistent voor het beantwoorden van informatievragen over drie veel bevraagde thema's op Vlaanderen.be voorbereid en opgestart. Daarnaast onderzocht ik hoe een ander type digitale assistent de contactcenter-medewerkers kan helpen bij het samenvatten en categoriseren van e-mailvragen – en dit voor één specifiek thema in testcase. Dit moet bijdragen aan een schaalbare werkwijze die zorgt voor een vlottere afhandeling via het geven van antwoordsuggesties aan de medewerkers.

Redacteurs van Vlaanderen.be hebben nu de mogelijkheid delen van de redactieopleiding online te volgen, als aanvulling op de online handleiding. Bovendien wordt dienstverlening voor de productencatalogus met metadata verrijkt, ook ondersteund door AI, en krijgt de redacteur meer suggesties in na te kijken informatie.

OD 5.2 We breiden de functionaliteiten van het loketplatform uit zodat iedereen het contact met de overheid kan regelen via de hoofdloketten voor burgers, ondernemingen, verenigingen of lokale besturen

Ik heb de hoofdloketten in 2025 afspraken laten maken om zich voor hun verdere ontwikkelingen te aligneren aan de hand van één gezamenlijke roadmap. Er is structureel overleg tussen de hoofdloketten om samen verdere evoluties op te volgen en oplossingen vorm te geven. Zo evolueren de hoofdloketten naar een consistente en herkenbare overheidservaring met één open overheidsplatform (GovOs) als robuust fundament, en wordt er ook een convergentiebeweging voorbereid van andere doelgroepspecifieke of thematische loketten naar de vier hoofdloketten.

Ik heb ervoor gezorgd dat dienstencheques nu kunnen besteld en beheerd worden in Mijn Burgerprofiel, web en app. Dat betekent dat dit ook kan in alle gemeente-apps die zijn ondersteund door Mijn Burgerprofiel. De nieuwgebouwde functionaliteiten in Mijn Burgerprofiel zijn ook herbruikbaar ter beschikking buiten de context van de dienstencheques-applicatie.

Vlaamse overheidsdiensten kunnen via de webplatform redactieomgeving hun eigen dienstverleningen in de interbestuurlijke producten- en dienstencatalogus (IPDC) beheren en ook lokale overheden kunnen deze catalogus eenvoudig aanvullen en beheren, via een online beheersmodule in het Loket lokaal bestuur of via een integratie met hun eigen software. Het implementatiekader staat klaar om dit in 2026 uit te rollen naar alle Vlaamse entiteiten: op basis van deze regels en afspraken, weet elke entiteit hoe de IPDC te gebruiken, zowel om hun dienst-verlening correct te registreren, alsook te kunnen raadplegen en hergebruiken.

Vlotter navigeren tussen de hoofdloketten kan nu ook: het veranderen van gebruikersprofiel via de global header, zichtbaar bovenaan veel Vlaamse overheidswebsites, is in 2025 mogelijk gemaakt.

OD 5.3 We zorgen online voor een herkenbare, laagdrempelige gebruikerservaring over de loketten heen op basis van de feedback van de gebruikers

Vanuit de hoofdloketten werd een stijl- en ontwikkelgids gedefinieerd die wordt gehanteerd bij elke nieuwe ontwikkeling in de hoofdloketten, en bij elk project dat wordt uitgevoerd in samenwerking met Digitaal Vlaanderen.

Het Vlaams Design System werd in 2025 geactualiseerd en ter beschikking gesteld van de overheidsdiensten die eigen ontwerpen voor loketten, toepassingen of

websites willen maken. Bovendien is dit systeem al standaard in gebruik in centrale oplossingen zoals de formulierentool, Mijn Burgerprofiel, webplatform Vlaanderen.be, Geopunt, Wegwijs, en IPDC.

OD 5.4 We hebben aandacht voor wie minder digitaal vaardig is, waarbij diensten voor de burger over alle kanalen heen zowel digitaal als via contact met een medewerker beschikbaar zijn

Vanuit Digitaal Vlaanderen heb ik input laten bezorgen voor het digitaal luik van het Vlaams dienstverleningscharter, waarbij de principes en criteria van de digitale dienstverleningsstrategie voor de Vlaamse overheden als uitgangspunt dienden. Op basis van deze input werd een eerste versie van het Vlaams dienstverleningscharter voorbereid en afgestemd tussen de betrokken kabinetten en voor advies voorgelegd aan het Voorzitterscollege. In 2026 zal het ontwerp van Vlaams dienstverleningscharter ter validatie voorgelegd worden aan de Vlaamse regering.

Ik heb ervoor gezorgd dat het Vlaams Mandatensysteem de nodige wettelijke grondslag heeft gekregen voor de dienstencheques. Het proces dat burgers toelaat om volmachten eenvoudig te kunnen toekennen en beheren in Mijn Burgerprofiel is ingericht en is herbruikbaar voor andere dienstverleningen waarin deze optie wettelijk wordt voorzien. Een algemeen wettelijk kader hiervoor (dienstverleningsonafhankelijk) is nog in voorbereiding.

OD 6.1. We ondervangen maatschappelijke uitdagingen via innovatieve publiek-private samenwerkingsverbanden

Ik heb in 2025 samen met mijn collega's bevoegd voor Binnenlands Bestuur en Welzijn, het eLys-platform (het nieuwe digitale platform voor overlijdensadministratie) verder uitgebouwd en klaargemaakt voor de lancering op 1 januari 2026. Tegelijk werd de nodige regelgeving[1] tijdig afgerond. Slechts twee maanden na de volledige lancering van het platform slaagden we erin de doorlooptijd van administratieve handelingen na een overlijden te verkorten tot twee werkdagen.

Ik heb in 2025 meerdere business cases uitgewerkt, onder meer in de energie- en logistieke sector:

- De optimalisatie van de data-uitwisseling in het binnenvaartproces. Om het proces vlotter te laten verlopen, met als finaal doel de binnenvaart aantrekkelijker te maken tegenover wegtransport.
- Een vlotter proces om de nodige vergunningen te verkrijgen voor transport. Het betreft voornamelijk noodzakelijk transport in een stads- of dorpskern, bijvoorbeeld toelevering van bouwmateriaal. Dit moet kostenbesparend zijn voor de bedrijven en de steden en gemeenten toelaten een effectiever beleid te voeren.
- Het delen van de energetische gegevens van woningen met bedrijven in kader van het verkrijgen van een lening of het kopen/verkopen van een woning.

Deze business cases hebben een goede basis gelegd voor nieuwe datadelings-ecosystemen.

OD 6.2. We geven burgers meer controle over het gebruik van hun eigen data bij de overheid en in de private sector

[1] https://codex.opendata.api.vlaanderen.be/api/WetgevingDocument/1041139

Ik heb verder gewerkt aan de uitrol van het datakluizen platform en het dienstenaanbod van persoonlijke datakluizen binnen en buiten Vlaanderen. Daarbij leg ik de focus op het ontsluiten van data van de overheid – zowel Vlaams als federaal – die meetbare impact kan hebben voor bedrijven in de Vlaamse economie, en ook de digitale dienstverlening naar onze burgers kan verbeteren.

Ik realiseerde de vlotte toegang tot digitale studentattesten voor werkgevers en studenten zodat jongeren die hun eerste stappen op de arbeidsmarkt zetten, eenvoudig en vlot kunnen instromen als jobstudenten. Hiertoe heb ik een niet-exclusief partnership met Itsme opgezet. Ik zal nu verder inzetten op het verhogen van het gebruik van deze toepassing.

Ik heb de samenwerking tussen Athumi en de onderzoeksinstellingen zoals imec en VITO verder uitgediept, zowel op het vlak van technologische ontwikkeling als het vergroten van het potentieel van datakluizen in de media en gezondheidssector.

Ik liet tenslotte ook de economische impact van Athumi onafhankelijk doorlichten en kwam tot de conclusie dat elke euro die de Vlaamse Regering investeerde in Athumi ondertussen 4,7 euro economische impact in Vlaanderen opleverde.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

DIGITALISERING, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK 2025			**VEK 2025**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	17.273	2.550	2.703	17.867	2.644	2.636
Toe-lagen IS	88.295	97.800	100.383	81.723	93.811	93.811
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	**105.568**	**100.350**	**103.086**	**99.590**	**96.455**	**96.447**

Inhoudelijke toelichting:

De kredieten voor digitalisering namen in de loop van het jaar af met 5.218 keuro VAK en 3.135 keuro VEK. Enerzijds is dit het gevolg van een herverdeling t.b.v. 5.871 keuro VAK/VEK (-) vanuit het provisioneel krediet voorzien op begrotingsartikel SC0-1SJA2ND-PR, en een herverdeling van 500 keuro VEK (-) van begrotingsartikel SC0-1SJA2NF-WT naar begrotingsartikel SC0-1SAA2ZZ-WT.

Anderzijds werd het krediet op begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS met 653 keuro VAK/VEK (+) naar boven bijgesteld t.g.v. herverdelingen uit de Oekraïneprovisie, en werd 2.583 keuro VEK (+) herverdeeld naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS i.k.v. Relance.

Wat de ESR-uitgaven betreft werd 106% van het VAK en 100% van het VEK benut. De overbenutting van het VAK is te wijten aan versnellingen bij de uitvoering van Europese projecten, en bevindt zich op begrotingsartikel SC0-1SJA2NA-WT.

Wat de interne stromen betreft werd er 2.583 keuro meer vastgelegd dan begroot op begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS omwille van technische redenen i.k.v. de afromingsoefening binnen het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen. Dit betreft een boekhoudkundige oefening voor de teruggave van in 2024 te veel opgevraagde kredieten i.k.v. Relance en Oekraïne, en wordt verder in detail besproken bij de inhoudelijke toelichting van Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

SC0-9SJAANA-OW – DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van het Agentschap Digitaal Vlaanderen met betrekking tot de Europese projecten geregistreerd. Conform de begrotingsinstructies dienen de uitgaven binnen het desbetreffende begrotingsjaar op Europese projectsubsidies, begrotingsartikel SC0-1SAA2ZZ-LO en SC0-1SJA2NA-WT, eveneens in ontvangsten worden opgenomen omwille van de ESR-neutraliteit.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	520	0	0
BA-JR 2025	520	0	0
BU 2025	840	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De algemene ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit Europese projectsubsidies, en zijn afgestemd op de uitgaven in het kader van de ESR-neutraliteit. Er werd 320 keuro meer aan algemene ontvangsten gerealiseerd dan begroot.

Volgende ontvangsten werden gerealiseerd omwille van de ESR-neutraliteit:

- CompAir: 10 keuro AO
- CitCom AI: 11 keuro AO
- Maregraph: 17 keuro AO
- DEPLOY EMDS: 131 keuro AO
- URBREATH: 177 keuro AO
- Twin4Resilience: 4 keuro AO
- X-CITE: 56 keuro AO
- Observatorium: 130 keuro AO

- Build: 2 keuro AO

Volgende andere ontvangsten werden gerealiseerd:
- Local Digital Twin Toolbox: 292 keuro AO
- Terugvordering ITIL-opleiding: 9 keuro AO

SC0-9SJAANG-OI – DATANUTSBEDRIJF

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van het Agentschap Digitaal Vlaanderen, die worden teruggevorderd bij athumi (Vlaams Datanutsbedrijf) in het kader van het Vastgoedinformatieplatform (VIP), geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	2.376	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werden geen ontvangsten geraamd voor de terugbetaling van het Vlaams Datanutsbedrijf in het kader van de investeringen in het Vastgoed Informatieplatform, aangezien het niet duidelijk was dat deze middelen door Digitaal Vlaanderen geïnd dienden te worden, en gezien het begrotingsartikel voor de inning nog niet gekend was.

De volgende ontvangst werd gerealiseerd:
- Terugbetaling investering in het Vastgoed Informatieplatform: 2.376 keuro AO. Dit omvat enerzijds 1.159 keuro AO voor de terugbetaling voor 2024, en anderzijds 1.217 keuro AO voor de terugbetaling voor 2025.

Uitgaven

SC0-1SJA2NA-WT – DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven met betrekking tot de Europese projecten en het Rijksregister geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.971	2.137	2.304	1.971	2.137	2.168

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 1.971 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA 2025, voor volgende uitgaven:

- Europese projecten: 520 keuro VAK/VEK
- Rijksregister: 1.451 keuro VAK/VEK

Doorheen het jaar werd het krediet met 166 keuro VAK/VEK naar boven bijgesteld:

- 166 keuro VAK/VEK (+) werd van begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS herverdeeld naar dit begrotingsartikel, wegens de Vlaamse co-financiering van de Europese projecten DEPLOY EMDS, CitCom AI, X-CITE, Flanders AI EDIH en Build.

Er werd 108% van het VAK en 101% van het VEK benut:

- Europese projecten: 853 keuro VAK en 717 keuro VEK. Er werd 167 keuro VAK en 31 keuro VEK meer uitgaven gerealiseerd dan begroot. In 2025 werd, naast een budgetblokkering van 433 keuro VAK/VEK, ook een VAK/VEK anomalie geboekt ten bedrage van 687 keuro wegens een tekort aan krediet voor enkele Europese projecten. Dankzij deze VAK/VEK anomalie konden de uitgaven voor de betrokken projecten op het jaar van prestatie aangerekend worden.
- Rijksregister: 1.451 keuro VAK/VEK. Het toegekende budget werd volledig benut.

Dit begrotingsartikel is verbonden met volgende strategische, en operationele doelstellingen:
SD 1: We realiseren één geïntegreerde digitale strategie voor Vlaanderen in samenwerking met onze interbestuurlijke partners

- OD 1.3: We versterken de interbestuurlijke samenwerking met onze Vlaamse, lokale, federale en Europese partners.

SD 3: We garanderen efficiënt, effectief en veilig databeheer en datagebruik zodat geavanceerde technologieën zoals AI verantwoord kunnen worden ingezet voor een datagedreven beleid en dienstverlening.

- OD 3.3: We ontwikkelen en beheren één Vlaams data-integratieplatform voor het vinden, ontsluiten en gebruiken van data op een privacy-vriendelijke manier.

SC0-1SJA2NC-WT – VLAAMSE TOEZICHTSCOMMISSIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven met betrekking tot de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	246	246	236	246	246	242

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 246 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor de uitgaven van de Vlaamse Toezichtscommissie.

Er werd 96% van het VAK en 98% van het VEK benut. Dit krediet werd voornamelijk benut voor volgende uitgaven:

- Gedetacheerd personeel ICT: 140 keuro VEK en 153 keuro VAK
- Kosten advocaten: 40 keuro VEK en 22 keuro VAK
- Presentiegelden: 37 keuro VEK/VAK
- Uitbestede dienstverlening: 14 keuro VEK/VAK
- Catering: 9 keuro VEK/VAK

Dit begrotingsartikel is verbonden met volgende strategische doelstelling:
SD 3: We garanderen efficiënt, effectief en veilig databeheer en datagebruik zodat geavanceerde technologieën zoals AI verantwoord kunnen worden ingezet voor een datagedreven beleid en dienstverlening.

SC0-1SJA2ND-PR – VLAANDEREN RADICAAL DIGITAAL - BEHEER EN EXPLOITATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de middelen voor beheer en exploitatie in het kader van de digitaliseringsoplossingen die gefinancierd zijn met Vlaanderen Radicaal Digitaal (VRD) 1 en 2 geregistreerd en herverdeeld.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	15.000	0	0	15.000	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 15.000 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor de beheers- en exploitatie-uitgaven in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal 1 en 2.

Doorheen het jaar werd het krediet met 15.000 keuro VAK/VEK herverdeeld naar de specifieke begrotingsartikels waarop de uitgaven gebeuren.

Binnen de begroting van het Agentschap Digitaal Vlaanderen werd 9.129 keuro VAK/VEK herverdeeld:

- 111 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SC0-1SJA2ND-WT;
- 9.018 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS.

Het resterende deel ten bedrage van 5.871 keuro VAK/VEK werd naar andere entiteiten herverdeeld:

- 252 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel CE0-1CDD2DE-WT;
- 98 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel FC0-1FAE2ZZ-WT;
- 132 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel FD0-1FAD2ZZ-WT;
- 100 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT;
- 32 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel HB0-1HAX2ZZ-WT;
- 144 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel MB0-1MFH2ME-WT;
- 76 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel MB0-1MHH2OD-WT;
- 133 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel QB0-1QEB2KT-IS;
- 151 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel QD0-1QCG2FA-WT;
- 137 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel QE0-1QEB2KB-WT;
- 236 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel QF0-1QAB2ZZ-WT;
- 21 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SA0-1SAX2ZZ-WT;
- 2.228 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SG0-1SKC2TY-IS;
- 1.227 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SMC2GD-WT;
- 140 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SMC2GD-WT.
- 764 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel TC0-1TCA5DY-IS.

Het totaalbedrag, of 100% van deze VAK/VEK provisie, werd herverdeeld naar andere begrotingsartikels. Aangezien dit een provisioneel krediet is, worden er geen uitgaven gerealiseerd op dit begrotingsartikel.

SC0-1SJA2ND-WT – VLAANDEREN RADICAAL DIGITAAL - BEHEER EN EXPLOITATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden in het verleden de middelen voor beheer en exploitatie in het kader van de digitaliseringsoplossingen die gefinancierd zijn met Vlaanderen Radicaal Digitaal (VRD) 1 en 2 geregistreerd. Nadien werden de middelen voorzien op een provisie artikel, begrotingsartikel SC0-1SJA2ND-PR, omdat het gaat om middelen die worden herverdeeld buiten begrotingsronde.
Binnen deze VRD-middelen is een subsidie voorzien voor V-ICT-OR. De subsidie voor V-ICT-OR wordt op dit begrotingsartikel aangerekend en bijgevolg vanuit begrotingsartikel SC0-1SJA2ND-PR naar dit begrotingsartikel herverdeeld.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	111	111	0	111	111

Inhoudelijke toelichting:

Er werd bij BA2025 voor de subsidie aan de Vlaamse ICT Organisatie vzw (V-ICT-OR) voor de exploitatie van digitale oplossingen opgeleverd in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal, geen krediet ingeschreven op dit begrotingsartikel.

Doorheen het jaar werd het krediet met 111 keuro VAK/VEK naar boven bijgesteld:
- 111 keuro VAK/VEK (+) werd van begrotingsartikel SC0-1SJA2ND-PR herverdeeld naar dit begrotingsartikel.

Het krediet werd volledig benut.

SC0-1SJA2NE-PR – VLAANDEREN RADICAAL DIGITAAL - INVESTERINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de middelen in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal (VRD) investeringen voor de versnelde digitalisering van overheidsprocessen geregistreerd en herverdeeld.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel wordt geen krediet meer ingeschreven. Er werden ook geen uitgaven gerealiseerd.

SC0-1SJA2NE-WT – VLAANDEREN RADICAAL DIGITAAL - INVESTERINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden in het verleden de middelen in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal (VRD) investeringen voor de versnelde digitalisering van overheidsprocessen geregistreerd. Nadien werden de middelen voorzien op een provisie artikel, begrotingsartikel SC0-1SJA2NE-PR, omdat het gaat om middelen die worden herverdeeld buiten begrotingsronde.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel wordt geen krediet meer ingeschreven. Er werden ook geen uitgaven gerealiseerd.

SC0-1SJA2NF-WT – ENCOURS GEMEENSCHAPPELIJKE ICT-DIENSTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden enkel de vereffeningen geregistreerd op de openstaande vastleggingen die eind 2021 werden geconverteerd vanuit de voormalige DAB ICT naar aanleiding van de samenvloeiing van het Agentschap Informatie Vlaanderen en de cluster ICT van het Facilitair Bedrijf.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	575	75	63

Inhoudelijke toelichting:

Er werd bij BA2025 575 keuro VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel voor de vereffening van openstaande vastleggingen van de voormalige DAB ICT.

Doorheen het jaar werd het krediet met 500 keuro VEK naar beneden bijgesteld:

- 500 keuro VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SC0-1SAA2ZZ-WT.

Er werd 84% van het VEK benut, of 12 keuro VEK minder uitgaven gerealiseerd dan begroot.

Dit begrotingsartikel is verbonden met volgende strategische doelstelling:
- SD 4: We streven naar een digitaal veilig Vlaanderen

SC0-1SJA2NG-IS – DATANUTSBEDRIJF

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de Relance exploitatiemiddelen geregistreerd die worden toegekend aan athumi (Vlaams Datanutsbedrijf).

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel wordt geen krediet meer ingeschreven. Er werden ook geen uitgaven gerealiseerd.

SC0-1SJA2NG-PA – DATANUTSBEDRIJF

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de kapitaalinbreng in athumi (Vlaams Datanutsbedrijf) geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel wordt geen krediet meer ingeschreven. Er werden ook geen uitgaven gerealiseerd.

SC0-1SJA2NH-WT – FLANDERS TECHNOLOGY AND INNOVATION WERKINGSTOELAGE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven voor Flanders Technology & Innovation geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	56	56	52	75	75	52

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA 2025 werd een krediet van 56 keuro VAK en 75 keuro VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel, voor Flanders Technology & Innovation (FTI). Dit omwille van de verderzetting van Flanders Technology and Innovation (FTI) binnen Digitaal Vlaanderen, begin 2025.

Er werd 93% van het VAK en 69% van het VEK benut, dit omwille van overraming van de kosten. Er werd 23 keuro VEK minder uitgaven gerealiseerd dan begroot.

Dit begrotingsartikel is verbonden met volgende strategische, en operationele doelstellingen:
SD 2: We versterken Digitaal Vlaanderen als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener voor het ontzorgen bij de digitale transformatie van de Vlaamse overheid

- OD 2.1: We versterken de centrale rol van Digitaal Vlaanderen als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener

SC0-1SJA2NY-IS – EIGEN VERMOGEN DIGITAAL VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven welke vanuit het Agentschap Digitaal Vlaanderen worden toegekend aan het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen, begrotingsartikel SCA-BSJAAZZ-OI, in het kader van de opdrachten die het Eigen Vermogen uitvoert.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	88.295	97.800	100.383	81.723	93.811	93.811

Inhoudelijke toelichting:

Voor de bespreking van dit begrotingsartikel wordt verwezen naar de bespreking van begrotingsartikel SCA-BSJAAZZ-OI (ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN) van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen, waarop deze toelage wordt ontvangen.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen

Omschrijving

Het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen is ingesteld bij het agentschap Digitaal Vlaanderen.

Het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen is bevoegd om:
- in co-creatie met derden en volgens passende kostendelingsmodellen oplossingen te realiseren op het vlak van de creatie en het beheer van gegevensbronnen en de verlening van elektronische en ICT-diensten;
- overeenkomstig de wetgeving inzake overheidsopdrachten opdrachten uit te besteden die passen in de opdrachten van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen en, in het bijzonder die uitvoering geven aan het creëren en beheren van gegevensbronnen en de verlening van elektronische en ICT-diensten;
- te participeren in internationale, Europese, federale programma's en projecten;
- mee te dingen naar internationale, Europese en federale oproepen tot onderzoeks- en ontwikkelingsvoorstellen;
- het eigen vermogen te beheren;
- werkingsmiddelen toe te kennen aan het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf voor de taken van dat agentschap in het kader van het GIPOD-decreet van 4 april 2014.

Omschrijving ISE

Het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen ondersteunt en complementeert het agentschap Digitaal Vlaanderen in het vervullen van haar taken in het kader van de digitalisering van de Vlaamse overheid.

Ontvangsten

SCA-BSJAANA-OW – DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden alle eigen ontvangsten van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	20.983	0	0
BA-JR 2025	32.724	0	0
BU 2025	31.955	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In de loop van 2025 werden de geraamde ontvangsten met 11.741 keuro naar boven bijgesteld:

- 11.663 keuro AO (+): verhoging van de verwachte inkomsten uit samenwerkingsovereenkomsten (SWO's), omwille van een stijging van zowel het aantal, alsook de bedragen van SWO's
- 116 keuro AO (+): stijging van de inkomsten uit de GRB-heffingen omwille van indexaanpassingen
- 38 keuro AO (-): daling van de inkomsten uit GIPOD. Dit bestaat uit een daling van de bijdragen van de nutssector met 38 keuro, gezien de bijdrage voor Aquafin gebeurt via het Minafonds

De eigen ontvangsten van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen werden geraamd op:

- KLIP-planaanvragen: 0 keuro AO
- GRB-bijhoudingsheffingen: 5.081 keuro AO
- GIPOD-samenwerking: 862 keuro AO
- Samenwerkingsovereenkomsten met andere entiteiten: 26.781 keuro AO

De volgende ontvangsten werden gerealiseerd:

- KLIP-planaanvragen: 0 keuro AO
- GRB-bijhoudingsheffingen: 5.081 keuro AO
- GIPOD-samenwerking: 863 keuro AO
- Samenwerkingsovereenkomsten met andere entiteiten: 26.012 keuro AO

In het kader van de samenwerkingsovereenkomsten werden er 769 keuro minder algemene ontvangsten gerealiseerd dan geraamd. Dit komt doordat een aantal samenwerkingsovereenkomsten waarvan de afwerking werd verwacht in 2025 niet tijdig konden worden afgerond, waardoor de ontvangsten ook niet in 2025 konden worden gerealiseerd.

SCA-BSJAANV-OI – MINA-FONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten vanuit het Minafonds (Aquafin) in het kader van het GRB-decreet en de GIPOD-samenwerking geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	181	0	0
BA-JR 2025	208	0	0
BU 2025	208	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In de loop van 2025 werden de geraamde ontvangsten met 27 keuro naar boven bijgesteld:

- De bijdrage van Aquafin in het GIPOD kende een tekort de voorbije jaren van 27 keuro. Dit tekort werd opgevangen door een verhoging van de bijdrage van het MINAfonds voor ditzelfde bedrag.

In 2025 werden volgende ontvangsten gerealiseerd:

- Voor de GRB-bijhouding bedraagt het Aquafin-aandeel 170 keuro AO
- Het aandeel in het kader van GIPOD bedraagt 38 keuro AO

Uitgaven

SCA-ASJA2NA-WT – DIGITALE PRODUCTEN, DIENSTEN EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven met betrekking tot de digitale producten, diensten, ondersteuning en beleidsdomein overschrijdende initiatieven binnen de Vlaamse overheid geregistreerd die door het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen in het kader van de opdrachten van het Agentschap Digitaal Vlaanderen, het GRB-decreet en de samenwerkings- en dienstverlenings-overeenkomsten worden uitgevoerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	109.099	129.592	129.500	102.527	125.603	121.155

Inhoudelijke toelichting:

In de loop van 2025 werd het krediet op dit begrotingsartikel met 20.493 keuro VAK en 23.076 keuro VEK naar boven bijgesteld:

Lopende uitgaven (bijstelling van 21.181 keuro VAK (-) en 14.609 keuro VEK (-)):

- 116 keuro in VAK/VEK (+) omwille van een bijstelling in de ontvangsten uit de GRB-heffingen, in navolging van een bijstelling op begrotingsartikel SCA-BSJAANA-OW voor hetzelfde bedrag

- 166 keuro in VAK/VEK (-) omwille van de Vlaamse financiering van EU-projecten, in navolging van de bijstelling op SCA-BSJAAZZ-OI voor hetzelfde bedrag
- 11.238 keuro in VAK/VEK (+) omwille van een verwachte stijging van de inkomsten uit samenwerkingsovereenkomsten, in navolging van een bijstelling van de eigen ontvangsten op begrotingsartikel SCA-BSJAANA-OW
- 11 keuro in VAK/VEK (-) omwille van een daling van de inkomsten voor GIPOD, gezien deze gefinancierd worden vanuit het MINAfonds.
- 32.358 keuro VAK (-) en 25.786 keuro VEK (-): verschuiving krediet naar "Digitalisering nieuw beleid" (zie component hieronder)

Relance (bijstelling van 0 keuro VAK en 2.583 keuro VEK (+)):
- 157 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV057 – AIV: ONDERSTEUNING VLAAMSE EN LOKALE BESTUREN
- 30 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV058 – AIV: VERSNELLING GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING
- 10 VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV060 – BURGERPROFIEL EN E-LOKET
- 430 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV069 – MAAS (MOBILITY AS A SERVICE)
- 284 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV071 – POOLSTOKALIAS
- 1.045 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV073 – SMART CITIES
- 323 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV052 – IEDEREEN DIGITAAL - DIGIBUDDIES
- 22 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV053 – IEDEREEN DIGITAAL-OPLEIDING EN VORMING
- 92 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV056 – ACHTERLIGGENDE PROCESSEN GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING: ONBOARDING RAAMCONTRACT 2022
- 17 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV065 – HFB: CYBERSECURITY EN UITROL SIEM (SECURITY INFORMATION & EVENT MANAGEMENT)
- 73 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV066 – HFB: HYBRIDE DIGITALE WERKPLEK
- 100 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Relanceprovisie i.k.v. Relanceproject VV067 – HFB: MODERNISERING CLOUD EN NETWERKINFRASTRUCTUUR

Oekraïne (bijstelling van 653 keuro VAK/VEK vanuit de Oekraïneprovisie (+)):
- 653 keuro VAK/VEK (+) bijstelling van de uitgaven n.a.v. een herverdeling vanuit de Oekraïneprovisie naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS in het kader van NOODFONDS OEKRAÏNE 2022 TOOLING

VRD-beheer en -exploitatie (bijstelling van 9.018 keuro VAK/VEK (+))
- 9.018 keuro VAK/VEK (+) bijstelling van de uitgaven n.a.v. een herverdeling vanuit het provisieartikel SC0-1SJA2ND-PR naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS

Digitalisering Nieuw beleid (bijstelling 32.003 keuro VAK (+), 25.431 keuro VEK (+))

- 355 keuro VAK/VEK (-) herverdeling naar SCA-ASJA2NU-IS – VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO) in het kader van de referentietaak beeldverwerkingketen
- 32.358 keuro VAK (+) en 25.786 keuro VEK (+): verschuiving krediet van "Lopende uitgaven" (zie component hierboven)

Het krediet werd als volgt aangewend:

Lopende uitgaven: 86.819 keuro VAK en 85.333 keuro VEK
VRD-beheer en -exploitatie: 9.013 keuro VAK en 6.728 keuro VEK

Relance (0 keuro VAK en 2.350 keuro VEK):

- 0 keuro VAK en 644 keuro VEK Relance-exploitatiemiddelen
- 0 keuro VAK en 4 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV058 – AIV: VERSNELLING GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING
- 0 keuro VAK en -5 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV060 – BURGERPROFIEL EN E-LOKET
- 0 keuro VAK en 417 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV069 – MAAS (MOBILITY AS A SERVICE)
- 0 keuro VAK en 40 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV071 – POOLSTOKALIAS
- 0 keuro VAK en 855 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV073 – SMART CITIES
- 0 keuro VAK en 273 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV052 –IEDEREEN DIGITAAL - DIGIBUDDIES
- 0 keuro VAK en 20 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV056 – ACHTERLIGGENDE PROCESSEN GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING: ONBOARDING RAAMCONTRACT 2022
- 0 keuro VAK en -25 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV065 – HFB: CYBERSECURITY EN UITROL SIEM (SECURITY INFORMATION & EVENT MANAGEMENT)
- 0 keuro VAK en 50 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV066 – HFB: HYBRIDE DIGITALE WERKPLEK
- 0 keuro VAK en 78 keuro VEK i.k.v. Relanceproject VV067 – HFB: MODERNISERING CLOUD EN NETWERKINFRASTRUCTUUR

Oekraïne (576 keuro VAK en 487 keuro VEK):

- 576 keuro VAK en 487 keuro VEK i.k.v. NOODFONDS OEKRAÏNE 2022 TOOLING

Cyber response team: 0 keuro VAK en 145 keuro VEK

Digitalisering nieuw beleid: 33.091 keuro VAK, en 26.112 keuro VEK

De onderbenutting van het VEK voor VRD-beheer en exploitatie is het gevolg van vertraging in de uitvoering van projecten. De onderbenutting van het VEK voor Relance-investeringen is het gevolg van de afronding van alle relanceprojecten, op Relanceproject VV052 – IEDEREEN DIGITAAL – DIGIBUDDIES en Relanceproject VV053 – IEDEREEN DIGITAAL- OPLEIDING EN VORMING na, in 2025. De onderbenutting van de bestedingen VAK/ VEK voor het NOODFONDS OEKRAÏNE 2022 is het gevolg van een overschatting van het benodigde budget.

Dit begrotingsartikel is verbonden met volgende strategische, en de bijhorende operationele doelstellingen vermeld onder V.1 ISE DIGITALISERING, 1.1 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement.

- SD 1: We realiseren één geïntegreerde digitale strategie voor Vlaanderen in samenwerking met onze interbestuurlijke partners

- SD 2: We versterken Digitaal Vlaanderen als klantgedreven gemeenschappelijke dienstverlener voor het ontzorgen bij de digitale transformatie van de Vlaamse overheid
- SD 3: We garanderen efficiënt, effectief en veilig databeheer en datagebruik zodat geavanceerde technologieën zoals AI verantwoord kunnen worden ingezet voor een datagedreven beleid en dienstverlening.
- SD 4: We streven naar een digitaal veilig Vlaanderen
- SD 5: We ontwikkelen één digitale assistent voor de overheid

SCA-ASJA2NU-IS – VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven welke vanuit het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen worden toegekend aan de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in het kader van de referentietaak Beeldverwerkingsketen (BVK).

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	360	1.140	1.140	360	1.140	1.140

Inhoudelijke toelichting:

In de loop van 2025 werd het krediet op dit begrotingsartikel met 780 keuro VAK/VEK naar boven bijgesteld, enerzijds omwille van een toename van de inkomsten uit de verbonden samenwerkingsovereenkomsten, die werden gerealiseerd op begrotingsartikel SCA-BSJAANA-OW (425 keuro VAK/VEK (+)), anderzijds is er een herverdeling vanuit SCA-ASJA2NA-WT, meer specifiek Digitalisering Nieuw beleid, naar de referentietaak Beeldverwerkingsketen (355 keuro VAK/VEK (+)). Het krediet werd volledig aangewend.

Dit begrotingsartikel is verbonden met volgende strategische, en operationele doelstellingen:
SD 3: We garanderen efficiënt, effectief en veilig databeheer en datagebruik zodat geavanceerde technologieën zoals AI verantwoord kunnen worden ingezet voor een datagedreven beleid en dienstverlening.
- OD 3.2: We ontzorgen Vlaamse en lokale overheden zodat hun data vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn en bewaken de kwaliteit en de veiligheid ervan.

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Datanutsbedrijf (Athumi)

Omschrijving

Het Vlaams Datanutsbedrijf (Athumi) heeft als doelstelling in een datagedreven ecosysteem de samenwerking rond de veilige gegevensdeling met en door burgers of overheidsinstanties te faciliteren, en de uitoefening van rechten van burgers inzake gegevensbescherming te optimaliseren, met een minimum aan administratieve lasten.

Daarbij zal het Vlaams Datanutsbedrijf de ontwikkeling van nieuwe toepassingen ondersteunen op het vlak van gegevensdeling, en een veilige gegevensdeling tussen entiteiten in een datagedreven ecosysteem mogelijk maken.

Omschrijving ISE

Het Vlaams Datanutsbedrijf (Athumi) draagt bij aan de digitalisering van de Vlaamse overheid door het ontwikkelen van nieuwe toepassingen op het vlak van gegevensdeling, en door een veilige gegevensdeling tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse private industrie in een datagedreven ecosysteem mogelijk te maken.

Ontvangsten

			(duizend euro)
2025	**BA 2025**	**BA-JR 2025**	**BU 2025**
ESR 16 – Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten	19.174	43.693	14.701
ESR 19 – Productie van investeringsgoederen in eigen beheer	0	0	342
ESR 38 – Ontvangen EU-subsidies	0	0	84
Totaal	**19.174**	**43.693**	**15.127**

Inhoudelijke toelichting:

Voor de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten (ESR 16) was bij BA2025 19.174 keuro voorzien. Dit werd bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde met 24.519 keuro naar boven bijgesteld, tot 43.693 keuro. Deze bijstelling is de som van:

- 24.050 keuro (+): gemeentelijke retributies van VIP, die niet in rekening gebracht werden bij BA2025. Deze worden geïnd – via VIP – door het Vlaams Datanutsbedrijf en worden integraal doorgestort naar de lokale besturen.
- 469 keuro (+): De inkomsten vanuit overheidsinstellingen (ESR 1620) van het platform eLys (Digitaal Aangifte Overlijden) was hoger dan oorspronkelijk voorzien bij BA2025.

Voor de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten (ESR 16) werd 28.992 keuro minder aan ontvangsten gerealiseerd dan geraamd bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde. De voornaamste redenen van dit verschil is dat er bij de begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde nog rekening werd gehouden met de ontvangsten vanuit de bronretributies (VIP). Deze werden initieel meegeteld (zowel bij de ontvangsten als de uitgaven), maar werden uiteindelijk volledig uit het resultaat gehouden, aangezien dit toch tot een nul-operatie leidde. De vennootschap treedt m.b.t. bronretributies op als agent in plaats van als principaal. De ontvangsten voor ESR 16 bestaan uit:

- Ontvangsten van bedrijven (ESR 1611): 13.036 keuro. Dit heeft voornamelijk betrekking op de ontvangsten (12.320 keuro) vanuit de 2 grote dataplatformen VIP en KLIP, waarvan de meeste gebruikers bedrijven zijn: vastgoedmakelaars, notarissen en nutsbedrijven. Daarnaast zijn er ook voor 716 keuro ontvangsten vanuit consultancyopdrachten en bijdragen vanuit bedrijven.
- Ontvangsten van gezinnen (ESR 1612): 111 keuro. Voornaamste bron van inkomsten via burgers verloopt via KLIP (109 keuro).
- Ontvangsten van overheidsinstellingen (ESR 1620): 1.554 keuro. 349 keuro komt vanuit consultancyopdrachten aan overheidsinstanties; 1.200 keuro zijn GIPOD-bijdragen vanuit de overheid; Agentschap Digitaal Vlaanderen int deze heffingen en stort dat bedrag integraal door naar het Vlaams Datanutsbedrijf conform decreet. 5 keuro komt vanuit het KLIP platform.

Wat betreft de productie van investeringsgoederen in eigen beheer (ESR 19) werd zowel bij BA2025 als bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde geen krediet voorzien. Er werd uiteindelijk 342 keuro aan ontvangsten gerealiseerd. Dit heeft betrekking op de waarde die gecreëerd wordt door het genereren van intellectual property (IP) (voor de (door-)ontwikkeling van nieuwe en bestaande dataplatformen (VIP, KLIP, GIPOD, SOLID)), dat dan wordt geactiveerd. Deze ontvangsten werden niet voorzien in de begroting, omdat het moeilijk inschatten is hoeveel van de kosten (OPEX) uiteindelijk kunnen worden geactiveerd (CAPEX). De waarde van de gegenereerde IP wordt pas op het einde van het boekjaar berekend in nauw overleg met de bedrijfsrevisor. Dit bedrag bevat enkel de te-activeren-kosten van medewerkers op de payroll.

Er werd voor 84 keuro aan subsidies ontvangen (ESR 38). Zowel bij BA2025 als bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde werd geen krediet voorzien omdat het toen nog niet duidelijk was hoeveel we van deze subsidie effectief zouden kunnen ontvangen. Dit betreft hem een Europese subsidie in het kader van het DS4Skills-project.

Uitgaven

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR 1211 – Algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheid	12.441	11.595	10.881	12.441	11.595	10.881
ESR 1221 – Algemene werkingskosten vergoed binnen de sector overheid	982	26.336	2.360	982	26.336	2.360

ESR 7422 – Verwervingen van overig materieel	0	0	7	0	0	7
ESR 1111 – Bezoldiging volgens weddeschalen	1.862	2.262	2.078	1.862	2.262	2.078
ESR 7490 – Roerende investeringen uitgevoerd in eigen beheer	6.288	6.813	3.989	6.288	6.813	3.989
Totaal	**21.573**	**47.006**	**19.315**	**21.573**	**47.006**	**19.315**

Inhoudelijke toelichting:

Voor de algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheid betreft (ESR 1211) was bij BA2025 12.441 keuro VAK/VEK voorzien. Dit werd bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde neerwaarts bijgesteld in VAK/VEK met 846 keuro. Er werd 714 keuro minder vastgelegd en vereffend dan begroot, voornamelijk door een optimalisatie van loon- en infrakost. De besteding van 10.881 keuro VAK/VEK bestaat uit:

- Kosten externe medewerkers: 6.809 keuro VAK/VEK
- Infra/hosting/licenties: 1.872 keuro VAK/VEK
- Sales, marketing en communicatie: 504 keuro VAK/VEK
- Terugbetaling prefinanciering VIP aan Fednot: 431 keuro VAK/VEK
- Subcontractors ikv platformontwikkeling: 410 keuro VAK/VEK
- SLA's: 189 keuro VAK/VEK
- Strategische ondersteuning: 103 keuro VAK/VEK
- Juridische kosten: 104 keuro VAK/VEK
- Coördinatie ICT-contracten: 86 keuro VAK/VEK
- Andere: 373 keuro VAK/VEK

De algemene werkingskosten vergoed binnen de sector overheid (ESR 1221) bedroegen 982 keuro VAK/VEK bij BA2025. Dit werd bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde met 25.354 keuro VAK/VEK naar boven bijgesteld. Deze bijstelling heeft vnl. betrekking op de gemeentelijke retributies van VIP, die niet in rekening gebracht werden bij de BA2025. Deze worden geïnd – via VIP – door het Vlaams Datanutsbedrijf en worden integraal doorgestort naar de lokale besturen. Er werd uiteindelijk 23.976 keuro minder vastgelegd en vereffend dan begroot. De voornaamste reden hiervoor is dat de gemeentelijke retributies van VIP niet langer als besteding werden opgenomen; zowel langs de ontvangstzijde als de uitgavenzijde werden die bedragen niet langer in rekening gebracht omdat dit een nuloperatie is; gemeenelijke retribitueis die via VIP worden geïnd, worden namelijk integraal doorgestort naar de lokale besturen. De besteding van 2.360 keuro VAK/VEK bestaat voornamelijk uit:

- Kosten van medewerkers (Vlaanderen Connect): 355 keuro VAK/VEK
- Infra/hosting kosten aangerekend via de SWO met ADV/EVDV: 277 keuro VAK/VEK
- Kosten ter beschikking gesteld personeel via de SWO met ADV/EVDV: 191 keuro VAK/VEK
- Kosten voor het terugbetalen van de préfinanciering VIP aan de VO: 1.217 keuro VAK/VEK

- ICT ondersteuning vanuit de overheid: 95 keuro VAK/VEK
- Juridische kosten vanuit de overheid (o.a. DPOAAS): 174 keuro VAK/VEK
- Andere kosten vanuit de overheid: 51 keuro VAK/VEK

Er zijn voor 7 keuro VAK/VEK uitgaven gerealiseerd m.b.t. verwervingen van overig materiaal (7422). Deze kost werd zowel bij de BA2025 als bij de begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde niet voorzien. Dit betreft investeringen van aangekocht IT- materiaal voor de medewerkers op de payroll.

De loonkosten (ESR 1111) werden initieel bij BA2025 (VAK/VEK) begroot op 1.862 keuro. Dit bedrag werd bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde naar boven bijgesteld met 400 keuro omdat er een aantal nieuwe aanwervingen werden gepland. Er werd uiteindelijk 184 keuro minder vastgelegd en vereffend dan begroot, omdat er minder mensen op de payroll konden worden aangenomen dan voorzien.

De investeringskosten voor de ontwikkeling van nieuwe dataplatformen en het evolutief onderhoud van de bestaande dataplatformen (ESR 7490) werd bij BA2025 ingeschat op 6.288 keuro VAK/VEK, en werd bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde werd naar boven bijgesteld met 525 keuro. Uiteindelijk werden er voor 3.989 keuro VAK/VEK aan uitgaven geactiveerd. Deze investeringskost (CAPEX) betreft de waarde die gecreëerd wordt door het genereren van intellectual property (voor de (door-)ontwikkeling van nieuwe en bestaande dataplatformen (VIP, KLIP, GIPOD, SOLID)). Het verschil van 2.824 keuro VAK/VEK t.o.v. de begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde ligt in het feit dat – na overleg met de auditor – de IP-regels voor welke soort (loon)-kost effectief als te activeren kan beschouwd worden strenger werden toegepast.

2. ISE ZONDER ISE, MVG EXCL. DAB

2.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

2.1.1. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen

Ontvangsten

SCA-BSJAAZZ-OG – OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt het geraamde overgedragen saldo van het vorige begrotingsjaar geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	10.696	0	0
BA-JR 2025	10.696	0	0
BU 2025	10.696	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het overgedragen saldo bedraagt 10.696 keuro AO.

SCA-BSJAAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten vanuit het Agentschap Digitaal Vlaanderen geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	81.723	0	0
BA-JR 2025	93.811	0	0
BU 2025	93.811	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 81.723 keuro AO ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor de ontvangsten vanuit het Agentschap Digitaal Vlaanderen.

Doorheen het jaar werden de algemene ontvangsten met 12.088 keuro naar boven bijgesteld:

- 166 keuro AO (-), in navolging van de herverdeling van begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NA-WT, voor het deel van de financiering met Vlaamse toelagen van de uitgaven met betrekking tot Europese projecten
- 2.583 keuro AO (+), in navolging van de herverdeling van Relancemiddelen naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS
- 653 keuro AO (+), in navolging van de herverdeling vanuit de Oekraïneprovisie naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS
- 9.018 keuro AO (+), in navolging van de herverdeling van begrotingsartikel SC0-1SJA2ND-PR naar begrotingsartikel SC0-1SJA2NY-IS, wegens de herverdeling van de VRD-beheer en exploitatie middelen

De ontvangsten werden volledig gevorderd.

Uitgaven

SCA-ASJA2ZZ-IS – INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de afroming van de middelen, die in het vorige begrotingsjaar vanuit de Relance- en Oekraïne provisie naar het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen werden herverdeeld, geregistreerd. De middelen uit de betrokken provisies van het departement Financiën en Begroting, die werden toegekend aan het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen, maar die niet werden aangewend, worden op deze manier door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap teruggevorderd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	2.940	2.940	2.940	2.940	2.940	2.940

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 2.940 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor de afroming van de middelen die in het vorige begrotingsjaar vanuit volgende provisies naar het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen werden herverdeeld:

- Middelen uit de Relanceprovisie: 2.685 keuro VAK/VEK
- Middelen uit de Oekraïneprovisie: 255 keuro VAK/VEK

Het krediet werd volledig benut.

SCA-ASJA2ZZ-OV – OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt het geraamde over te dragen saldo naar het volgende begrotingsjaar geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	7.756	7.756	11.435

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd uitgegaan van een saldo-intering van 2.940 keuro. Er werden 769 keuro minder ontvangsten gerealiseerd dan geraamd, maar er werd ook 4.448 keuro minder vereffend dan begroot. Hierdoor werd 2025 afgesloten met een saldo-opbouw van 739 keuro, en neemt het over te dragen saldo toe tot 11.435 keuro.

2.1.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Datanutsbedrijf (Athumi)

Ontvangsten

			(duizend euro)
2025	**BA 2025**	**BA-JR 2025**	**BU 2025**
ESR 08 – Overgedragen overschot vorige boekjaren	9.709	9.709	9.709
Totaal	**9.709**	**9.709**	**9.709**

Inhoudelijke toelichting:

Het overgedragen overschot (ESR 08) van het vorig boekjaar bedraagt 9.709 keuro.

Uitgaven

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR 03 – Over te dragen overschot van het boekjaar	0	0	0	7.310	6.396	5.521
Totaal	**0**	**0**	**0**	**7.310**	**6.396**	**5.521**

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd uitgegaan van een intering van 2.399 keuro, waardoor het over te dragen overschot van het boekjaar (03) op 7.310 keuro werd geraamd. Bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde werd uitgegaan van een intering van 3.313 keuro, waardoor resulteerde in een over te dragen overschot van het boekjaar van 6.396 keuro.

Er werden uiteindelijk 28.566 keuro minder ontvangsten gerealiseerd dan geraamd, maar er werd ook 27.691 keuro minder vereffend dan begroot. Hierdoor wordt 2025 afgesloten met een saldo-intering van 4.188 keuro, en neemt het over te dragen saldo af van 6.396 keuro naar 5.521 keuro.

VI. BELEIDSVELD: INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID

Het beleidsveld omvat drie inhoudelijke structuurelementen.

1. ISE VASTGOED

Het inhoudelijk structuurelement vastgoed omvat taken en beleidskredieten die verband houden met:

- Het vastgoedbeheer (contract- en financieel beheer, begrotingsopmaak, verzekeringen, leegstandsbeheer, bezettingsmetingen, opmetingen, behoeftebevraging, bevraging van de markt naar nieuwe huisvesting, strategische huisvestingsprojecten, stay or leave analyses maken, strategische vastgoedplanning, eigenaarsoverleg);
- Het vastgoedbeleid (ondersteunen van het algemene vastgoedbeleid van de Vlaamse overheid en de overkoepelende vastgoedstrategie van de Vlaamse overheid, inkanteling vastgoed);
- Kennisdeling via het Vastgoedforum – een samenwerkingsnetwerk- en kennisuitwisselingsplatform - en de V13, motor van het Vlaamse vastgoed - een strategisch overlegorgaan met de leidend ambtenaren (of hun afgevaardigden) van de grootste vastgoedportefeuilles van de Vlaamse overheid;
- Inventarisatie van het vastgoed via de Terra Patrimonium- en Energiedatabank Vlaanderen (onderdeel vastgoed);
- Opstellen van valorisatiedossiers en adviesverlening, de publieke en interne vastgoedmarkt;
- De studie en coördinatie van nieuwbouw-, optimalisatie- en renovatieprojecten.

De resultaten worden opgevolgd met behulp van onderstaande prestatie-indicator:

Benaming	Klimaatdoelstellingen 2030 Het Facilitair Bedrijf - Gebouwen
Definitie	De Klimaatdoelstellingen 2030 maken onderdeel uit van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid, en gelden qua scope voor die gebouwen waar de entiteit in kwestie de energiefactuur betaalt. De Klimaatdoelstellingen 2030 geven de relatieve reductie van primaire energie (PE) en CO_2-uitstoot weer in het verbruiksjaar tegenover het referentiejaar (2015).
Laatst gekende waarde	2022: -55,6% CO_2, -57,6% PE 2023: -57,5% CO_2, -58,2% PE 2024: -58,9 % CO_2, -53,4% PE Bespreking: Op dit moment zijn de doelen al behaald.
Streefwaarde	Tegen 2030: - 55% minder CO_2 uitstoot (t.o.v. referentiejaar 2015) ten gevolge van het gas- en stookolieverbruik in gebouwen en technische infrastructuur. - 35% minder primair energieverbruik (PE) in de gebouwen en van de technische infrastructuur.
Beleidsmatige relevantie	SD 1: Een efficiënte overheid heeft alle gebouwen in één duurzame vastgoedportefeuille en stippelt hiervoor de optimale strategie uit. OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op duurzaamheid en efficiëntie. De indicator wordt positief beïnvloed door energiebesparende maatregelen in de gebouwen in combinatie met de vastgoedstrategie (afstoten, behouden).

	De inkanteling van minder energieperformante gebouwen beïnvloedt de indicator in negatieve zin.
Koppeling met SDGs of landenspecifieke anbevelingen	SDG 13.2 – neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden
Budgettaire relevantie	De indicator dekt niet de volledige ISE

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 1: Een efficiënte overheid heeft alle gebouwen in één duurzame vastgoedportefeuille en stippelt hiervoor de optimale strategie uit.
SD 2: Het Facilitair Bedrijf streeft ernaar alle bouwprojecten (exclusief infrastructuurwerken) van de Vlaamse overheid te coördineren.

1.2. Operationele doelstellingen

OD 1.1 De Vlaamse overheid heeft één vastgoedstrategie die inzet op efficiëntie en duurzaamheid.

Om de interne vastgoedmarkt te versterken en een efficiënt gemeenschappelijk vastgoedbeleid na te streven ben ik in 2025 gestart met het uitwerken van een vastgoedstrategie op niveau Vlaamse overheid. Door een analyse van de strategische vastgoedplannen van de Vlaamse entiteiten en de vastgoeddata in de Terra Patrimonium- en energiedatabank heb ik inzichten bekomen en opportuniteiten getraceerd om de vastgoedstrategie te onderbouwen. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met entiteiten van de Vlaamse overheid met de grootste vastgoedportefeuilles (V13) en een klankbordgroep. Naast verbetermogelijkheden voor het vastgoed en het vastgoedbeheer van de Vlaamse overheid is ook de relatie met partijen buiten de Vlaamse overheid, zoals lokale overheden, in scope. In 2026 zal ik de nieuwe overkoepelende vastgoedstrategie ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering.

OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Ik vind het belangrijk dat de gebouwen in mijn portfolio het goede voorbeeld geven en inspirerend zijn voor anderen op het vlak van kwaliteit, energiezuinigheid, circulariteit, toegankelijkheid en innovatie.

Met het programma Toekomstbestendig Patrimonium (ToPaZ) wil ik de gebouwen in mijn portfolio toekomstbestendig maken. Het is een strategisch transformatie- en renovatieprogramma met als doel duidelijk af te bakenen welke richting ik wil uitgaan. Het programma streeft ecologische doelen na (o.a. koolstofneutraliteit, circulair materiaalgebruik, biodiversiteit). Op het vlak van governance focust ToPaZ op kwaliteitsvol gebouwbeheer, innovatieve werkplekken, wettelijke conformiteit en klantentevredenheid. Zo vormt ToPaZ een geïntegreerde aanpak voor een duurzaam en goed bestuurd patrimoniumbeheer. Tot slot moet dit programma leiden tot efficiëntiewinsten van het patrimonium in zijn geheel. Ik startte in 2025 met het in kaart brengen van de invalshoeken, drijfveren en behoeften van de gebouwen. Het programma wordt in 2026 verder uitgewerkt.

In 2025 realiseerde ik de laatste inkanteling van kantoorvastgoed bij Het Facilitair (VDAB Gasthuisstraat en Keizerslaan naar het Hendrik Consciencegebouw). Deze operatie maakt deel uit van een breder masterplan om het vastgoedbeheer van de

Vlaamse overheid op een meer gemeenschappelijk niveau te organiseren en entiteiten te ontzorgen in het bereiken van hun klimaatdoelstellingen. Ik zal in totaal 115 locaties hebben ingekanteld. 21 locaties werden verlaten en ondergebracht in bestaande (of geplande) gebouwen. In de loop van 2025 werden 11 locaties verlaten, waarvan 3 locaties vervangen werden door een andere locatie in dezelfde stad, 5 verkocht en 3 opgeheven werden door inhuizing in een gebouw in beheer van Het Facilitair Bedrijf.

Met Het Facilitair Bedrijf ondersteunde ik verschillende entiteiten in hun zoektocht naar nieuwe kantoorhuisvesting bij het verlopen van de huurovereenkomst of verlenging van de overeenkomst of uitbreiding in de bestaande locaties door toegenomen behoeften (o.a. VCET Brussel, Veilig Huis Kortrijk, Veilig Huis Aalst, Veilig Huis Geel, Afdeling GOG van AJH Brussel, Gemeenschapsinstellingen Brussel, Veilig Huis Gent,, Opgroeien Brussel, AgII Diest, AgII Antwerpen, AgII Asse, AgII Dendermonde, AgII Menen, AgII Ronse). Eind 2025 werd de verhuis voorbereid van de personeelsleden van Toerisme Vlaanderen van hun huidige locatie op Grasmarkt naar het Herman Teirlinckgebouw in 2026.

Ik stelde een vastgoedstrategie op voor de vele locaties van het Agentschap Justitie en Handhaving. Met AgII werd er periodiek overleg gehouden voor de vastgoedstrategie van 66 locaties.

De werkplekoptimalisatie binnen de Vlaamse overheid werd verder uitgerold, o.a. in het Hendrik Consciencegebouw en het Herman Teirlinckgebouw. Ik startte met de voorbereiding voor het optimaliseren van VAC Leuven.

Er werd verder ingezet op meer gecentraliseerde huisvesting in de centrumsteden. Zo werd de renovatie van het Rik Woutersgebouw (VAC Mechelen) gerealiseerd, en werden opportuniteiten in andere centrumsteden verder onderzocht (o.a. Turnhout, Oostende). Ook de studie naar de optimalisatie van VAC Brugge startte ik op.

Om de centralisatie van de kabinetten mogelijk te maken werden de werken aan Martelaarsplein 7 afgerond en werd gestart met de inhuizing. De werken in Martelaarsplein 19 werden voorbereid (opstart werken in 2026).

Ik zit goed op schema om de doelstellingen van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid te halen. Volgens de laatste recente cijfers (verbruiksjaar 2024) heb ik voor de gebouwen waarvoor ik de energiefactuur betaal een reductie van primaire energie van 53,4% (target 2030: -35%) en een reductie in CO2-emissies van 58,9% gerealiseerd (target 2030: -55%). Ik heb hiervoor verschillende programma's lopen, zoals het ISO 50001 energiemanagementsysteem, en een actieplan voor het renoveren van het gebouwenpatrimonium.

Met het Actieplan Gebouwen nam ik concrete maatregelen (energiemasterplannen, enkelvoudige maatregelen, en kleine werken) om de reductiedoelstellingen van het intern Klimaatplan Vlaamse overheid te realiseren. Sinds 2016 heb ik 83 maatregelen (voorlopig) opgeleverd. Dit levert ten opzichte van 2005 een theoretische jaarlijkse reductie op van 1.226,82 ton CO_2. Op vlak van kWh levert dit ten opzichte van 2005 een theoretische jaarlijkse reductie op van 8.547.589,75 kWh. Van die 83 projecten gaat het om 55 enkelvoudige ingrepen en 23 kleine werken. Qua masterplannen werd Justitiehuis Ieper voorlopig opgeleverd, alsook het Justitiehuis Gent. Het kantoorgebouw van het Waterbouwkundig Laboratorium in Borgerhout, de kantoren van INBO in Geraardsbergen, het Imalsogebouw op Antwerpen Linkeroever, en het kantoorgebouw in de Passionistenlaan in Kortrijk zijn definitief opgeleverd. Het project "fossiel vrijmaken van het Herman Teirlinckgebouw" is voorlopig opgeleverd. Om deze projecten te realiseren, heb ik gebruik gemaakt van de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds, het Energiefonds, en de Europese middelen uit REPowerEU.

Via REPowerEU werden bijkomende energiebesparende maatregelen gerealiseerd op drie locaties (Martelaarsplein, het kantoorgebouw van VLOOT op de Churchillkaai in Oostende, Justitiehuis Ieper).

OD 2.1: Het projectmanagement voor bouwprojecten-van de Vlaamse overheid (excl. infrastructuur- en wegenwerken) wordt door Het Facilitair Bedrijf opgenomen of gebeurt in nauwe samenspraak.

Met Het Facilitair Bedrijf nam ik het projectmanagement op van tal van grote- en kleine bouwprojecten van de Vlaamse overheid. De dienstverlening omvat de coördinatie van bouw- of verbouwprojecten van de Vlaamse overheid, alsook het bouwtechnisch beheer en de werkplek(her)inrichting van gebouwen met bijzondere aandacht voor duurzaamheid. 190 projecten zijn momenteel in studiefase of werffase. 62 hiervan zijn in opdracht van Het Facilitair Bedrijf.

Jaarlijks bevraag ik entiteiten naar nieuwe projecten. Deze worden in overleg met de klanten gedocumenteerd, geprioriteerd en gepland (meerjarenplanning). Een beperkt aantal entiteiten maakt vandaag geen gebruik van de dienstverlening. In 2025 heb ik verkennende gesprekken opgestart met o.a. VDAB, Vlaamse Waterweg, Sport Vlaanderen en De Lijn naar opportuniteiten voor ondersteuning. Deze hebben nog niet geleid tot concrete afspraken. Ik zet de gesprekken verder in 2026.

OD 2.2: Met het oog op efficiëntiewinsten en innovatie bij bouwprojecten ontwikkelt Het Facilitair Bedrijf instrumenten en standaarden.

In 2025 werd, samen met de twee andere gewesten, een vernieuwde versie van de duurzaamheidsmeter GRO gepubliceerd. Door het lanceren van één instrument bruikbaar over de drie gewesten heen, zorg ik voor eenduidigheid en uniformiteit. De tool maakt duurzaamheid objectief meetbaar wat de basis vormt voor onderbouwde keuzes. Dit leidt tot een efficiëntere aanpak voor alle bouwpartners en kwalitatief betere, duurzamere gebouwen met een hoger waardebehoud en een lagere levenscycluskost. Ik gebruikte de duurzaamheidsmeter GRO om de ambitie op het vlak van duurzaamheid en circulair bouwen verder te realiseren in mijn portfolio, en stimuleerde ook het gebruik bij anderen. Met het Facilitair Bedrijf zal ik een leidende rol blijven opnemen in het beheren en blijvend verbeteren van GRO.

Beproefde circulaire systemen paste ik consequent toe in alle bouwprojecten waarvoor ik als bouwheer optreed. Nieuwe ontwikkelingen volg ik nauwgezet op en implementeer ze in (proef)projecten wanneer de risico's ervan beheersbaar zijn. Met Het Facilitair Bedrijf wil ik de sector aanzetten tot een broodnodige koerswijziging. Dit vraagt in eerste instantie een verdere omslag en alertheid voor circulaire principes in de projectteams. In de vernieuwde GRO 2025 werd circulair bouwen dan ook als één van de 8 duurzaamheidsthema's opgenomen. Tegen eind 2029 wil ik circulair bouwen stevig verankerd zien in mijn bouwprojecten.

Ik heb verdere stappen gezet in het uitwerken en toepassen van Building Information Management standaarden en -werkwijzen binnen Het Facilitair Bedrijf. Ik doe dit samen met de belangrijkste spelers in de bouwsector zoals Buildwise, Embuild Vlaanderen, Techlink, NAV… en alle bouwgerelateerde entiteiten binnen de Vlaamse overheid. Digitalisering van de bouwprocessen maakt ruimte voor innovatie in het bouwproces en optimaliseren van het beheer en zet onze innovatieve bouwbedrijven in een sterkere concurrentiepositie. Ik zorgde in eerste instantie voor het ontwikkelen en toepassen van BIM-standaarden en -werkwijze binnen mijn vastgoedportefeuille. De werkwijze kan ook gebruikt worden door andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid, en bij uitbreiding door alle overheden en publieke opdrachtgevers in Vlaanderen. De BIM-aanpak werd extern

erkend met de BIMup Trofee 2025. Dit is een Vlaamse erkenning voor organisaties die aantoonbaar sterk inzetten op de structurele en mature toepassing van BIM binnen hun werking.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VASTGOED, MVG excl. DAB

						(duizend euro)
	VAK 2025			**VEK 2025**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	143.072	166.492	148.279	158.259	186.531	158.129
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	**143.072**	**166.492**	**148.279**	**158.259**	**186.531**	**158.130**

Inhoudelijke toelichting:

Bovenstaande tabel suggereert verkeerdelijk dat de kredieten binnen ISE Vastgoed doorheen 2025 sterk evolueerden. De gesplitste kredieten namen doorheen het jaar toe met 7.006 keuro VAK en 8.088 keuro VEK t.g.v. herverdelingen vanuit de Oekraïneprovisie (177 keuro VAK en 298 keuro VEK), herverdelingen vanuit de REPowerEU-provisie (6.739 keuro VAK en 8.800 keuro VEK), interne herverdelingen binnen de kredieten van HFB (90 keuro VAK/VEK), en een herverdeling naar begrotingsartikel SA0-1SOA2LA-WT (-1.100 keuro VEK). De geraamde uitgaven op het fonds onroerende goederen kenden geen wijzigingen doorheen het jaar. De correcte cijfers BA-JR bedragen 150.078 keuro VAK en 166.347 keuro VEK.

Het VAK werd voor 99% benut, en het VEK werd voor 95% benut. De VEK-onderbenutting bevindt zich binnen het fonds onroerende goederen op begrotingsartikel SH0-1SKA4PA-WT. De onderbenutting is te wijten aan vertragingen van de werken op Martelaarsplein 7 en Martelaarsplein 19, en de verschuiving van enkele dossiers naar begrotingsartikel SH0-1SKA2PA-WT. Hiernaast werd binnen het fonds onroerende goederen het VAK overbenut, vanwege dossiers die sneller vooruitgang kenden dan verwacht. Anderzijds kende begrotingsartikel SH0-1SKA2PB-WT een VAK-onderbenutting t.g.v. een onroerende voorheffing die niet verschuldigd was en bijgevolg niet werd vastgelegd, terwijl het krediet bij BA2025 enkel in VEK werd verlaagd (eenmalige

VEK-besparing). De besteding van de kredieten binnen ISE Vastgoed wordt verder in detail toegelicht in de bespreking per begrotingsartikel.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

SH0-9SKAAPB-OW – VASTGOEDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is bestemd voor algemene ontvangsten m.b.t. vastgoedbeheer.
Het gaat onder meer over de fictieve huur vanwege de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voor hun huisvesting in het VAC Leuven en het VAC Gent. De VLM droeg haar gebouwen te Leuven en te Gent om niet over aan HFB. In ruil moet de VLM geen huur betalen voor haar huisvesting in het VAC Leuven en in het VAC Gent. ESR-matig werd een verkoop in hoofde van de VLM en een aankoop in hoofde van HFB geboekt. Voor de VLM impliceerde dit de opbouw van een saldo waarop ze elk jaar inteert (fictieve huur) tot wanneer het saldo is opgebruikt.
Daarnaast worden hier ook ontvangsten i.k.v. inkantelingen van vastgoed geboekt. Wanneer een gebouw (huur- of eigendomsgebouw) van een entiteit die geen deel uitmaakt van de rechtspersoon MVG is ingekanteld bij HFB, factureert HFB jaarlijks huur, onroerende voorheffing, andere belastingen en verzekeringen (de bij de overdracht overeengekomen bedragen) aan de rechtspersoon, dewelke dit aanrekent als uitgaven op haar kredieten. Bij HFB wordt dit geboekt als algemene ontvangst op dit begrotingsartikel.
Ook de huur die wordt gefactureerd aan de voormalige onderhuurders van entiteiten waarvan het vastgoed is ingekanteld worden hier aangerekend.
Tot slot worden hier ook andere huurontvangsten geboekt die toekomen aan de algemene middelen (bijv. huurkosten die t.g.v. het programma hybride werken beschouwd worden als een besparing voor de algemene middelen en waarvoor HFB in ruil investeringskrediet krijgt gedurende de looptijd van het programma).
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid
OD 1.4: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar dienstverlening rond vastgoed duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	16.757	0	0
BA-JR 2025	16.757	0	0
BU 2025	17.864	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De geraamde algemene ontvangsten bij BA2025 bedroegen 16.757 keuro. Er werden 1.107 keuro AO meer gerealiseerd dan geraamd. Dit is voornamelijk te wijten aan de bezettingsvergoedingen collectieve huisvestingsplaatsen nooddorp Gent (ontvangsten i.k.v. programma opvanglocaties Oekraïne) t.b.v. 1.211 keuro AO. Deze ontvangsten werden niet begroot.

Voor huur die wordt gefactureerd aan entiteiten waarvan het vastgoed is ingekanteld bij HFB werd 85 keuro AO minder ontvangen dan geraamd. Dit is het gevolg van rechtzettingen in de facturatie. Wat betreft de huur die wordt gefactureerd aan voormalige onderhuurders van entiteiten waarvan het vastgoed is ingekanteld bij HFB werd 23 minder AO ontvangen dan geraamd, vanwege de stopzetting van enkele huurcontracten. Wat de andere algemene huurontvangsten betreft, werd 3 keuro AO meer ontvangen dan geraamd. Deze ontvangsten betreffen uitsluitend huurontvangsten van VEB voor het Herman Teirlinckgebouw.

SH0-9SKAAPC-OW – VASTGOEDTRANSACTIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is bestemd voor algemene ontvangsten m.b.t. de verkoop van gebouwen.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	2.939	0	0
BA-JR 2025	2.939	0	0
BU 2025	1.639	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 1.300 keuro minder aan algemene ontvangsten gerealiseerd dan begroot bij BA2025. Het gebouw te Leuven – Brouwersstraat (1.300 keuro) is niet verkocht geraakt. Er volgt een nieuwe verkoopspoging in 2026. De verkoop van de gebouwen te Mechelen - Brusselsepoortstraat 8 (204 keuro) en Mechelen - Van Benedenlaan - 10/12 (1.435 keuro) werd wel gerealiseerd.

SH0-9SKATPB-OW – VASTGOEDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is bestemd voor toegewezen ontvangsten m.b.t. vastgoedbeheer. Het gaat om ontvangsten uit de verhuur van gebouwen en uit erfpachten. Huurontvangsten worden standaard geboekt als toegewezen

ontvangsten, er zijn echter een aantal uitzonderingen op dit principe zoals toegelicht bij artikel SH0-9SKAAPB-OW.
Dit is één van de begrotingsartikels aan de ontvangstenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW, SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.4: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar dienstverlening rond vastgoed duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	2.013	0
BA-JR 2025	0	2.013	0
BU 2025	0	2.651	0

Inhoudelijke toelichting:

De bij BA2025 geraamde toegewezen ontvangsten werden zo goed als volledig gerealiseerd. Daarbovenop werden nog extra toegewezen ontvangsten t.b.v. 638 keuro gerealiseerd, zoals de verhuurderstimulans m.b.t. Kanselarijstraat (140 keuro TO), de teruggave van onroerende voorheffing die in het verleden onterecht werd aangerekend voor enkele dossiers (107 keuro TO), de huurinkomsten m.b.t. Arnould Nobelstraat (94 keuro TO, nog niet gekend bij BA2025), een verkeerdelijk niet-begrootte jaarlijkse vergoeding (80 keuro TO), en enkele schadevergoedingen (63 keuro TO).

SH0-9SKATPC-OW – VASTGOEDTRANSACTIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is bestemd voor toegewezen ontvangsten m.b.t. de verkoop van gebouwen. Verkoopopbrengsten worden standaard geboekt als een toegewezen ontvangst, tenzij anders overeengekomen voor specifieke dossiers (in dat geval wordt de verkoopopbrengst geboekt op SH0-9SKAAPB-OW).
Dit is één van de begrotingsartikels aan de ontvangstenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW, SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	6.055	0
BA-JR 2025	0	6.055	0
BU 2025	0	4.325	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 bedroegen de geraamde toegewezen ontvangsten 6.055 keuro. Er werd 4.325 keuro TO gerealiseerd. Er werd m.a.w. 1.730 keuro TO minder ontvangen dan geraamd. Volgende gebouwen t.b.v. 3.655 keuro TO in totaal, waren voorzien voor verkoop in 2025, maar deze verkopen konden omwille van diverse redenen niet plaatsvinden:

- Hasselt - De Schiervellaan 3-5: 1.330 keuro TO
- Gent - K. Leopold II-laan 27 / Floralienlaan 11-12: 975 keuro TO
- Herentals - Belgiëlaan 6: 1.350 keuro TO

Anderzijds werden er ook enkele verkopen gerealiseerd die bij BA2025 niet geraamd waren:

- Overijse - Groendaalheyde: 1.900 keuro TO
- Oostende - Cockerillstraat 10: 25 keuro TO

Uitgaven

SH0-1SKA2PA-WT – BOUWPROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor bouwprojecten (investeringen in gebouwen en meubilair).
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid
OD 2.3: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar dienstverlening rond Bouwprojecten duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	8.158	15.074	15.068	14.194	22.192	22.227

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd 8.158 keuro VAK en 14.194 keuro VEK ingeschreven, dat aangewend zou worden als volgt:

- Bouwprojecten: 7.090 keuro VAK en 12.926 keuro VEK
- Research en development en marketing: 201 keuro VAK/VEK
- Investeringen gebouwtechnieken: 867 keuro VAK en 1.067 keuro VEK

Doorheen het jaar werd het krediet met 6.916 keuro VAK en 7.998 keuro VEK verhoogd:

- 177 keuro VAK en 298 keuro VEK (+) werd vanuit de Oekraïneprovisie naar dit begrotingsartikel herverdeeld voor uitgaven i.k.v. het nooddorp in Gent
- 6.739 keuro VAK en 8.800 keuro VEK (+) werd vanuit de REPowerEU-provisie naar dit begrotingsartikel herverdeeld voor energetische investeringen in overheidsgebouwen
- 0 keuro VAK en 1.100 keuro VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar herverdeeld naar begrotingsartikel SA0-1SOA2LA-WT

Het VAK en VEK werd voor 100% benut, en werd als volgt besteed:

- Diverse bouwprojecten die gefinancierd worden met de recurrente middelen op dit begrotingsartikel: 3.440 keuro VAK en 6.876 keuro VEK
- VAC Mechelen (1.141 keuro VAK en 1.603 keuro VEK voorzien): 532 keuro VAK en 1.555 keuro VEK
- VAC Antwerpen (1.689 keuro VAK en 899 keuro VEK voorzien): 1.688 keuro VAK en 650 keuro VEK
- VAC Turnhout (57 keuro VAK/VEK voorzien): 0 keuro VAK/VEK
- Renovatie Martelarensite, excl. REPowerEU (0 keuro VAK en 1.211 keuro VEK voorzien): 0 keuro VAK en 864 keuro VEK
- Research en development en marketing bouwprojecten: 195 keuro VAK en 219 keuro VEK
- Investeringen gebouwtechnieken: 880 keuro VAK en 1.096 keuro VEK
- Bouwprojecten m.o.o. collectieve huisvestingsplaatsen i.k.v. Oekraïne (uitgaven gefinancierd met middelen uit de Oekraïneprovisie): 179 keuro VAK en 318 keuro VEK
- Bouwprojecten gefinancierd met middelen uit de REPowerEU-provisie: 6.739 keuro VAK en 8.800 keuro VEK (100% van het krediet opgevraagd uit de REPowerEU-provisie)
    - Renovatie Martelarensite: 6.739 keuro VAK en 7.893 keuro VEK
    - Churchillkaai Oostende: 0 keuro VAK en 907 keuro VEK
- Eigen bijdrage vanuit basiskrediet (btw-bedrag) op bouwprojecten gefinancierd met middelen uit de REPowerEU-provisie: 1.415 keuro VAK en 1.848 keuro VEK
    - Renovatie Martelarensite: 1.415 keuro VAK en 1.658 keuro VEK
    - Churchillkaai Oostende: 0 keuro VAK en 190 keuro VEK

De onderbenutting van het VEK voor VAC Antwerpen en renovatie Martelarensite is het gevolg van, respectievelijk, een wijziging van de uitvoeringsplanning die ervoor zorgde dat enkele dossiers slechts gedeeltelijk werden uitgevoerd in 2025, en vertraging van de voorlopige oplevering van Martelaarsplein 7. Voor VAC Mechelen was er minder VAK nodig dan voorzien, het resterende beschikbaar VAK werd optimaal besteed aan andere bouwprojecten.

SH0-1SKA2PB-WT – VASTGOEDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor de betaling van huur, huurlasten, belastingen, verzekeringen enz. m.b.t. vastgoed. Op dit artikel worden ook terugbetalingen aan de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen aangerekend, het gaat om de bespaarde bedragen op energiekosten (die deel uitmaakten van de huurlasten en dus op dit begrotingsartikel aangerekend werden).
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.4: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar dienstverlening rond vastgoed duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	126.018	126.018	122.053	122.590	122.590	121.687

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 126.018 keuro VAK en 122.590 keuro VEK voorzien op dit begrotingsartikel bij BA2025:
- Huur en huurlasten gebouwen: 124.326 keuro VAK en 120.898 keuro VEK
- Onroerende voorheffing en andere belastingen: 1.027 keuro VAK/VEK
- Verzekeringen van gebouwen: 344 keuro VAK/VEK
- Diverse kosten m.b.t. vastgoed: 300 keuro VAK/VEK
- Terugbetaling bespaarde bedragen op energiekosten (die via huurlasten betaald werden) aan DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen: 21 keuro VAK/VEK

Het VAK werd voor 97% benut, en het VEK werd voor 99% benut. Het krediet werd als volgt besteed:
- Huur en huurlasten gebouwen: 120.334 keuro VAK en 120.076 keuro VEK
- Onroerende voorheffing en andere belastingen: 1.147 keuro VAK/VEK
- Verzekeringen van gebouwen: 288 keuro VAK/VEK
- Diverse kosten m.b.t. vastgoed: 264 keuro VAK en 155 keuro VEK
- Terugbetaling bespaarde bedragen op energiekosten (die via huurlasten betaald werden) aan DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen: 21 keuro VAK/VEK

Er werd m.a.w. 3.965 keuro VAK en 903 keuro VEK niet benut. Wat het VAK betreft, is dit te wijten aan een eenmalige besparing van 0 keuro VAK en 3.428 keuro VEK die bij BA2025 werd doorgevoerd, en die betrekking heeft op de onroerende voorheffing Belpaire (die niet verschuldigd was, maar wel begroot was bij BO2025). Dit bedrag werd dus ook niet vastgelegd. Daarnaast is er nog 109 keuro encours betreffende opdrachten voor vastgoedconsultancy, opmetingen, en de uittredende plaatsbeschrijving van Ellips (diverse kosten m.b.t. vastgoed); deze dienen allen nog uitgevoerd of afgerond te worden.

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor de aankoop van vastgoed. Hieronder vallen ook de aankopen van vastgoed i.k.v. inkantelingen. Wanneer een eigendomsgebouw van een entiteit die geen deel uitmaakt van de rechtspersoon MVG wordt ingekanteld bij Het Facilitair Bedrijf, is er sprake van een eigendomsoverdracht en krijgt de rechtspersoon een marktconforme vergoeding. Het benodigd krediet om de venale waarde te kunnen betalen, wordt in het jaar van de overdracht voorzien op dit begrotingsartikel. Gedurende 20 jaar betaalt de rechtspersoon huur ten bedrage van 1/20 van de venale waarde, die bij HFB geboekt wordt als algemene ontvangst zodat de middelen terugvloeien naar de algemene middelen.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	3.665	3.755	3.755	3.665	3.755	3.755

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd op dit begrotingsartikel 3.665 keuro VAK/VEK voorzien op dit begrotingsartikel, voor de aankoop van enkele gebouwen van VMM, i.k.v. inkanteling vastgoed. Doorheen het jaar werd het krediet met 90 keuro naar boven bijgesteld:

- 90 keuro VAK/VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld van begrotingsartikel SH0-1SKA2QA-WT

Het krediet werd volledig aangewend voor de verwerving van deze gebouwen.

SH0-1SKA4PA-WT – BOUWPROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor bouwprojecten. Het gaat om bouwprojecten (of delen van bouwprojecten waarbij de rest wordt aangerekend op SH0-1SKA2PA-WT) die ofwel gefinancierd worden met toegewezen ontvangsten uit de verkoop en verhuur van gebouwen, ofwel gefinancierd worden met middelen afkomstig uit het Vlaams Klimaatfonds (Klimaatactieplan Gebouwen Vlaamse Overheid, t.e.m. VFK-ronde 5), ofwel gefinancierd worden met middelen afkomstig uit het Energiefonds (programma hybride werken en energetische renovatie Koolstraat).
Dit is één van de begrotingsartikels aan de uitgavenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW,

SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	4.981	21.545	7.299	17.560	37.872	10.343

Inhoudelijke toelichting:

De bedragen die in bovenstaand overzicht zijn opgenomen in de kolommen "BA-JR 2025" stemmen niet overeen met de geraamde vastleggingen en vereffeningen voor 2025. Bij de bespreking van de begrotingsuitvoering wordt dan ook uitgegaan van de bedragen in de kolommen "BA 2025". Er zijn in de loop van 2025 immers geen aanpassingen gebeurd aan de geraamde vastleggingen en vereffeningen.

Er werd bij BA2025 4.981 keuro VRAK en 17.560 keuro VREK ingeschreven op dit begrotingsartikel, dat voorzien was om als volgt aangewend te worden:
- Bouwprojecten die niet gefinancierd worden met middelen uit het Klimaatfonds of het Energiefonds: 4.241 keuro VAK en 7.071 keuro VEK
- Actieplan klimaatimpact gebouwenportfolio – energie masterplannen en enkelvoudige maatregelen: 230 keuro VAK en 7.500 keuro VEK
- Uitgaven voor hybride werken die gefinancierd worden met middelen uit het Energiefonds: 510 keuro VAK en 2.239 keuro VEK
- Bouwprojecten energetische renovaties die gefinancierd worden met middelen uit het Energiefonds: 0 keuro VAK en 750 keuro VEK

Het VRAK werd voor 147% benut, en het VREK werd voor 59% benut:
- Bouwprojecten die niet gefinancierd worden met middelen uit het Klimaatfonds of het Energiefonds: 4.036 VRAK en 5.233 keuro VREK, of respectievelijk 95% en 74% van het hiertoe voorziene krediet
- Actieplan klimaatimpact gebouwenportfolio – energie masterplannen en enkelvoudige maatregelen: 303 keuro VRAK en 1.577 keuro VREK, of respectievelijk 132% en 21% van het hiertoe voorziene krediet
- Uitgaven voor hybride werken die gefinancierd worden met middelen uit het Energiefonds: 2.960 keuro VRAK en 3.251 keuro VREK, of respectievelijk 580% en 145% van het hiertoe voorziene krediet
- Bouwprojecten energetische renovaties die gefinancierd worden met middelen uit het Energiefonds: 0 keuro VRAK en 283 keuro VREK, of respectievelijk 38% van het hiertoe voorziene krediet

De VRAK-overbenutting met 2.318 keuro op dit begrotingsartikel is enerzijds ten gevolge van een extra vastlegging voor meerprestaties voor de Koolstraat i.k.v. energie masterplannen en enkelvoudige maatregelen, waarvoor het advies van de Inspectie van Financiën eind 2025 werd ontvangen i.p.v. in 2026, waardoor de vastlegging eerder genomen kon worden, en is anderzijds te herleiden naar de

centralisatieprojecten HT en Conscience i.k.v. hybride werken gefinancierd met middelen uit het Energiefonds, waarvoor het projectteam versterkt werd en er daardoor in geslaagd is om sneller vooruitgang te boeken, waardoor het merendeel van de vastleggingen vooruitgeschoven konden worden van 2026 naar 2025.

De VREK-onderbenutting met 7.217 keuro op dit begrotingsartikel is enerzijds te wijten aan de gewijzigde uitvoeringsplanning van de werken op Martelaarsplein 7 en Martelaarsplein 19. Door een weigering van de voorlopige oplevering (en dus laattijdige uitvoering van de werken) van Martelaarsplein 7, wordt er minder vereffend dan voorzien. Hierdoor liepen de werken op Martelaarsplein 19 ook vertraging op, en konden deze niet meer in 2025 van start gaan. Daarnaast zijn een aantal vastleggingen (en dus bijbehorende vereffeningen) voor herzieningen en verrekeningen verschoven naar een ander begrotingsartikel, bijvoorbeeld voor Martelaarsplein naar begrotingsartikel SH0-1SKA2PA-WT.

SH0-1SKA4PB-WT – VASTGOEDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit artikel is bestemd voor diverse kleinere uitgaven m.b.t. vastgoedbeheer.
Dit is één van de begrotingsartikels aan de uitgavenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW, SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.4: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar dienstverlening rond vastgoed duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	250	100	104	250	122	117

Inhoudelijke toelichting:

De bedragen die in bovenstaand overzicht zijn opgenomen in de kolommen "BA-JR 2025" stemmen niet overeen met de geraamde vastleggingen en vereffeningen voor 2025. Bij de bespreking van de begrotingsuitvoering wordt dan ook uitgegaan van de bedragen in de kolommen "BA 2025". Er zijn in de loop van 2025 immers geen aanpassingen gebeurd aan de geraamde vastleggingen en vereffeningen.

Bij BA2025 werd er 250 keuro VRAK/VREK voorzien op dit begrotingsartikel. Het VRAK werd voor 42% benut, en het VREK werd voor 47% benut. De uitgaven die niet konden worden aangerekend via het reguliere gesplitste huurkrediet (en dus via VRK dienen te verlopen) waren beperkt.

2. ISE FACILITIES

Het inhoudelijk structuurelement facilities omvat taken en beleidskredieten die verband houden met:

- Het dagdagelijks beheer en de uitbating van de eigen gebouwen. De dienstverlening gaat van schoonmaak, catering, onthaal, verzending, afvalverwijdering tot dagelijks operationeel gebouwenbeheer en mobiliteit;
- Het ondersteunen van de Vlaamse overheid, lokale of provinciale besturen met belangrijke ICT-sleutelfuncties (Vlaamse Vereniging voor ICT-Personeel vzw, afgekort Vlaanderen connect).

De resultaten worden opgevolgd met behulp van onderstaande prestatie-indicatoren:

Benaming	Vergelijking van het aantal aanvragen bij het Dienstencentrum Facilities ten opzichte van het jaar voordien.
Definitie	Aantal aanvragen jaar X > aantal aanvragen jaar X-1 De indicator geeft weer in welke mate het aantal aanvragen stijgt ten opzichte van het jaar voordien. De indicator geeft een beeld in welke mate entiteiten meer gebruik maken van de ondersteunende dienstverlening van het Dienstencentrum Facilities. Aanvraag: iedere vraag/bestelling gericht aan het Dienstencentrum Facilities die door een eindgebruiker wordt ingevoerd in Facilipunt of de aankooprobot.
Laatste gekende waarde	2025: 12.427 2024: 14.649 2023: 14.458 2022: 12.069 2021: 10.086 Bespreking: daling van het aantal aanvragen op jaarbasis. Dit is ingevolge het gebruik van de aankooprobot vanaf 2025. Waar voorheen aanvragen opgesplitst werden per aard kan men in de aankooprobot verschillende zaken combineren in één aanvraag. 2025 wordt dus de nieuwe baseline.
Streefwaarde/-norm	Doel: meer aanvragen dan het jaar voordien (groei Dienstencentrum)
Beleidsmatige relevantie	SD 4: Het Facilitair Bedrijf is het dienstencentrum voor alle operationele aankopen van gangbare en gebruikelijke goederen en diensten van de Vlaamse overheid OD 4.1 Het Dienstencentrum Facilities breidt uit om zo efficiëntiewinsten te realiseren. In beleid ligt de focus om nog meer Orafin-entiteiten te laten aansluiten bij het Dienstencentrum Facilities. Een ander aspect is dat ik bestaande klanten nog meer dienstverleningspakketten wil laten afnemen van het Dienstencentrum Facilities.
Koppeling met SDGs of landenspecifieke aanbevelingen	Niet van toepassing
Budgettaire relevantie	De indicator dekt niet de volledige ISE.

Benaming	Het aantal aanvragen per VTE werkzaam in het Dienstencentrum
Definitie	Jaarlijks aantal aanvragen per aantal VTE werkzaam in het Dienstencentrum Facilities. Onder VTE wordt de effectieve prestatie verstaan van personeelsleden van het Dienstencentrum Facilities. Ook personeelsleden met een ondersteunende rol in de processen worden meegenomen in dit cijfer. Loopbaanonderbreking en ouderschapsverlof wordt in deze indicator niet meegenomen. Deze indicator geeft weer hoe efficiënt het Dienstencentrum Facilities werkt.
Laatste gekende waarde	2025: 264 aanvragen per VTE 2024: 295 aanvragen per VTE 2023: 278 aanvragen per VTE Evaluatie: daling van het aantal aanvragen per VTE. Dit is ingevolge het gebruik van de aankooprobot vanaf 2025. Waar voorheen aanvragen opgesplitst werden per aard kan men in de aankooprobot verschillende zaken combineren in één aanvraag. 2025 wordt dus de nieuwe baseline.
Streefwaarde/-norm	Minstens evenveel als het jaar voordien
Beleidsmatige relevantie	SD 4: Het Facilitair Bedrijf is het dienstencentrum voor alle operationele aankopen van gangbare en gebruikelijke goederen en diensten van de Vlaamse overheid OD 4.1 Het Dienstencentrum Facilities breidt uit om zo efficiëntiewinsten te realiseren. In beleid ligt de focus om nog meer Orafin entiteiten te laten aansluiten bij het Dienstencentrum Facilities. Een ander aspect is dat ik bestaande klanten nog meer dienstverleningspakketten wil laten afnemen van het Dienstencentrum Facilities.
Koppeling met SDGs of landenspecifieke aanbevelingen	Niet van toepassing
Budgettaire relevantie	Deze indicator dekt niet de volledige ISE Facilities.

2.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 3: Waar het een meerwaarde is op vlak van efficiëntie en kwaliteit, is Het Facilitair Bedrijf de primaire partner in duurzame uitbating van de gebouwen van de Vlaamse overheid.
SD 4: Het Facilitair Bedrijf is het dienstencentrum voor alle operationele aankopen van gangbare en gebruikelijke goederen en diensten van de Vlaamse overheid.
SD 5: Het Facilitair Bedrijf zorgt voor een vlot en duurzaam mobiliteitsbeheer.
SD 6: Het Facilitair Bedrijf wil digitalisering verder omarmen en implementeren in haar werking teneinde een efficiënte, kwaliteitsvolle en klantgerichte dienstverlening te bieden.

2.2. Operationele doelstellingen

OD 3.1: Het Facilitair Bedrijf werkt verder aan een verduurzaming van de facilitaire dienstverlening in haar gebouwen met aandacht voor efficiëntie, klantgerichtheid en kwaliteit.

Ik bied in de gebouwen in mijn beheer facilitaire dienstverlening aan, zoals schoonmaak, catering, onthaal- en vergaderservice, technisch beheer, en afvalbeheer. Ik wil hierbij een inspirerend voorbeeld zijn van hoe duurzame facilitaire dienstverlening hand in hand gaat met klantgerichtheid, kwaliteit en efficiëntie.

Met Het Facilitair Bedrijf bied ik een uitgebreide en duurzame schoonmaakdienst aan, verspreid over diverse locaties. Sinds 1999 beschikt Het Facilitair Bedrijf onafgebroken over het ISO 9001 kwaliteitslabel voor schoonmaak. Dit zorgt voor een continue verbetering en een hoge klanttevredenheid. Ik monitor en rapporteer de schoonmaakkwaliteit via visuele inspecties en externe VSR-controles voor objectieve evaluaties en verbeterpunten.

Ik vind het belangrijk dat de catering van de Vlaamse overheid een voorbeeld is op het vlak van gezondheid, duurzaamheid en veiligheid, in lijn met de Vlaamse voedselstrategie Go4Food. Met Het Facilitair Bedrijf verzorg ik de catering in 9 kantoorgebouwen, elk met een restaurant en één of meerdere koffiebars. Medewerkers vinden hier een gevarieerd en duurzaam aanbod van maaltijden en dranken. De eetgelegenheden zijn ingericht met oog voor efficiëntie en keuzevrijheid, en zijn gezellige plekken waar mensen informeel kunnen samenkomen. In 2025 werden op piekdagen bijna 10.000 passages geregistreerd in de restaurants en koffiebars, waarvan meer dan de helft middagmalen.

Ik heb ook aandacht voor biologische, lokale en seizoensgebonden producten. In 2025 ben ik, samen met het departement Landbouw en Visserij, gestart om opportuniteiten te identificeren om het aandeel aan lokale en biologische voeding te vergroten. Ik besteed ook al jaren aandacht voor het aankopen van producten uit de eerlijke handel.

In uitvoering van de Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0 zet ik maximaal in op plantaardige alternatieven. De doelstelling is een verhouding van 60% plantaardige en 40% dierlijke eiwitten na te streven tegen 2030. Deze doelstelling is ook overgenomen in de Vlaamse eiwitstrategie. Op basis van de eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf steeg in de periode 2024-2025 het aandeel plantaardige eiwitten van 43,4% naar 44,6%. Gelet op de trage evolutie voor de algemene situatie in Vlaanderen, is deze stijging een aanzienlijk resultaat. Wanneer we dit vergelijken met de eiwitinname van de Vlaming in het algemeen (42,6% plantaardig) ligt de eiwitverhouding bij Het Facilitair Bedrijf een stukje dichter bij de doelstellingen van de eiwitshift. We moeten echter oppassen om deze cijfers één-op-één te vergelijken, gezien de meetmethode verschillend is en de scope anders is. De Vlaamse cijfers gaan over het hele voedingspatroon.

De keukens in 8 grote kantoorgebouwen beschikten in 2025 over een Smiley-label, wat een garantie geeft op een verhoogde aandacht voor voedselveiligheid.

Met mijn grondstoffenplan maakte ik verder een prioriteit van een duurzaam afval- en materiaalbeheer. Ik streef ernaar dat het afvalbeleid verschuift naar een grondstoffenbeleid. Hiermee gaf ik uitvoering aan het Lokaal Materialenplan 2023-2030.

In 2025 stelde ik nieuwe en strengere doelstellingen voorop. Voor de grote kantoorgebouwen streef ik ernaar om tegen 2030 (ten opzichte van 2024) een daling van de totale hoeveelheid afval met 30%, en een daling van het restafval met 50% te realiseren. De verhouding van de totale hoeveelheid restafval tegenover de totale hoeveelheid afval mag dan maximaal 10% bedragen. Ik zit

momenteel op schema om deze doelstellingen te halen. In 2025 werd (t.o.v. 2024) een daling van 9% totale hoeveelheid afval, en een daling van 7% restafval t.o.v. 2024 geregistreerd. Ik introduceerde een nieuwe rapporteringstool om het afvalbeheer efficiënt op te volgen.

Eind 2025 besliste de Vlaamse Regering de gemeenschapsinstellingen over te hevelen naar het Agentschap Justitie en Handhaving (AJH). Op vraag van AJH heb ik onderzocht of het wenselijk was of het beheer van de infrastructuur kan worden opgenomen door Het Facilitair Bedrijf. Vanaf 2026 zal ik het technisch beheer van De Grubbe, De Kempen en De Zande overnemen. Een transitiemanager zal opportuniteiten voor optimalisatie in kaart brengen.

Om de werking van Het Facilitair Bedrijf voortdurend te verbeteren, en steeds afgestemd te zijn op de wetgeving, bleef ik verder inzetten op het behoud van de bestaande managementsystemen. In 2025 vond een succesvolle hercertificatie plaats van het ISO14001 - Milieu- en energiemanagementsysteem, en werden de voorbereidingen getroffen voor het uitbreiden van het toepassingsgebied met het Belpairegebouw. Daarenboven werden ook de processen verder geoptimaliseerd.

Voorbereidingen werden getroffen voor het behalen van een veiligheids- en gezondheidsmanagementsysteem (ISO 45001). Een GAP analyse werd uitgevoerd en er werd gestart met het wegwerken van de GAP's. Ik streef naar een certificatie in 2026.

OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Met de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen heb ik entiteiten ondersteund in investeringen in energie-efficiënte en klimaatgerichte maatregelen in gebouwen.

Ik heb in 2025 decretaal de scope uitgebreid (VR 2025 1407 DEC.0022-1) en de processen geoptimaliseerd. De benaming van de DAB werd gewijzigd naar Investeringsprogramma Energiebeheer en Klimaat Overheidsgebouwen (IEKO) wat beter toelaat om aan te sluiten op de doelstellingen van het Vlaams Energie- en Klimaatplan. De concrete uitwerking heb ik opgenomen in een uitvoeringsbesluit (VR2025 1710 DOC.0919/1TER). Door deze aanpassingen kunnen extra klimaatinvesteringen gebeuren om de steeds strenger wordende doelstellingen op vlak van milieu- en klimaat te halen. Dit moet extra besparingen opleveren, en is ook een incentive om sneller de klimaatdoelstellingen te kunnen realiseren.

Gegeven de hoge noden in zowel gebouwen van de Vlaamse overheid als bij de instellingen van het Gemeenschapsonderwijs en de door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) ondersteunde zorgvoorzieningen heb ik de scope van de DAB in die zin ook uitgebreid.

In totaal werd voor ongeveer 22.000 keuro projecten ondersteund door de DAB (o.a. VDAB, VMM, Zeebrugge). Het gaat van zonnepanelen, tot relighting, plaatsen van warmtepompen, tot het voeden met zonnepanelen ten behoeve van de wegverlichting, en volledige energiezuinige renovatie.

OD 4.1: Het Dienstencentrum Facilities breidt uit om zo efficiëntiewinsten te realiseren.

Met het dienstencentrum van Het Facilitair Bedrijf ondersteun en ontzorg ik entiteiten die aangesloten zijn bij het dienstencentrum. Ik ondersteun hen in hun aankoop- en financieel proces, en voorzie end-to-end oplossingen. Het

dienstencentrum Facilities bewees de voorbije jaren efficiëntiewinsten te boeken bij het uitvoeren van operationele inkopen met een hoge klantvriendelijkheid.

Ik heb Het Facilitair Bedrijf laten onderzoeken of er ook ondersteuning mogelijk is voor niet-Orafin klanten. Hieruit blijkt dat er geen efficiëntiewinsten kunnen worden gerealiseerd omdat er geen end-to-end dienstverlening mogelijk is. Indien er na de uitrol van Finance on the Move (vervanger van Orafin) nieuwe entiteiten gebruik maken van het financiële systeem, start ik bijkomende gesprekken op om na te gaan of ze kunnen afnemen van het dienstencentrum.

In de loop van 2025 werd ingezet op de verdere optimalisatie van de aankooprobot en werden de processen verder verfijnd. De tool is beschikbaar voor alle klanten en zorgt voor een eenvoudige en klantvriendelijke procedure voor de behandeling van bestelaanvragen. Waar voorheen aanvragen opgesplitst werden per aard kan men in de aankooprobot verschillend zaken combineren in één aanvraag, wat efficiëntiewinsten oplevert. Ingevolgde deze optimalisatie zal ik de prestatie-indicatoren van het dienstencentrum herbekijken.

Daarnaast werd verder ingezet op de groei van het dienstencentrum door gesprekken te voeren met entiteiten die momenteel nog niet zijn aangesloten, en met reeds aangesloten klanten om te kijken wat er nog kan afgenomen. Dit resulteerde in een uitbreiding van het aantal afgenomen dienstverleningspakketten.

Met een jaarlijkse rapportering over het inkoopproces zorg ik ervoor dat iedere entiteit kan nagaan hoe snel, kwaliteitsvol en betrouwbaar de aanvraag- en betaalprocessen verlopen. In 2025 werden alle met de klanten afgesproken streefnormen behaald.

OD 4.2: Vlaanderen connect. zorgt blijvend voor een aanbod van ICT-profielen in overeenstemming met de nood aan hooggekwalificeerd ICT personeel-binnen de Vlaamse overheden.

Met de Vlaamse Vereniging voor ICT-Personeel vzw (Vlaanderen connect) ondersteun ik Vlaamse overheden, lokale en provinciale besturen met cruciale ICT-sleutelfuncties. Als kosten- en kennisdelend netwerk stelt Vlaanderen connect hooggekwalificeerde ICT-profielen ter beschikking, wat een kostenefficiënt alternatief biedt voor externe consultants. Zo versterken we de digitalisering van de overheid, en stimuleren we samenwerking tussen entiteiten. De focus ligt op strategische expertise die de brug slaat tussen bedrijfsvoering en digitalisering, met flexibel inzetbare profielen en duurzame partnerships op (middel)lange termijn. In 2025 stond een verdere uitbreiding van ICT-profielen en de professionalisering van de interne werking voorop.

De organisatie is gegroeid van 433 werknemers op 31/12/2024 naar 573 werknemers op 31/12/2025. Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering en Vlaanderen connect, en er werd een nieuw beheersreglement en vernieuwde statuten goedgekeurd die in 2026 aan de Algemene Vergadering van Vlaanderen connect zullen voorgelegd worden voor definitieve bekrachtiging. De interne processen met betrekking tot wagenparkbeheer en facturatie werden geoptimaliseerd en deels geautomatiseerd.

OD 5.1: Het Facilitair Bedrijf heeft haar dienstverleningsaanbod rond duurzame mobiliteit verder uitgebreid om zo alle entiteiten te ondersteunen voor het behalen van de doelstelling 55% CO_2 reductie.

Ik ondersteunde entiteiten met facilitaire diensten om te werken aan koolstofneutrale mobiliteit tegen 2030, volgens het Intern Klimaatplan Vlaamse

overheid. Dit deed ik door kennisdeling, expertise, een beheertool voor het voertuigenpark, en raamovereenkomsten aan te bieden.

Met de actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VR 2025 1807 DOC.0747/2) besliste de Vlaamse Regering dat vanaf 2025 de Vlaamse overheid enkel nog zero-emissiepersonenwagens koopt of leaset (BEV of FCEV). Nieuwe raamovereenkomsten werden afgestemd op het nieuwe beleid. Ook voor de aankoop en leasing van andere voertuigcategorieën zette ik maximaal in op vergroening en elektrificatie, rekening houdend met de Omzendbrief betreffende verwerving en vervreemding, gebruik en beheer van dienstvoertuigen.

Volgens de meest recente cijfers (2024) werd een VO-breed reductiepercentage van 26,1% (target -55% tegen 2030) gerealiseerd op het vlak van dienstvoertuigen. We zijn dus aan een duidelijke inhaalbeweging bezig, die de komende jaren nog zal versnellen. Dit komt hoofdzakelijk door de verplichte verwerving van elektrische personenwagens vanaf 2025.

Met het toepassen van een dynamisch aankoopsysteem zorg ik ervoor dat er flexibeler kan worden ingespeeld op de marktontwikkelingen inzake elektrische voertuigen. Het inkoopproces wordt professioneler, en opportuniteiten om sneller te vergroenen kunnen worden aangegrepen.

Naast aankoop- en leasecontracten voor milieuvriendelijke voertuigen, ondersteunde ik met de installatie van de nodige laadinfrastructuur. Het aantal laadpalen geïnstalleerd in 2025 bedraagt 103 (t.o.v. 80 in 2024 en 105 in 2023). In totaal heb ik eind 2025 1.061 laadpalen geïnstalleerd in gebouwen van de Vlaamse overheid.

Ik ben een onderzoek gestart of ik een Life Cycle Impactscore kan toepassen op dienstvoertuigen van de Vlaamse overheid in vervanging van de huidige ecoscore. Deze score wordt vormgegeven door VITO, VMM en VUB.

OD 6.1: Tegen 2027 wil Het Facilitair Bedrijf onderzocht hebben welke processen/workflows geautomatiseerd en gedigitaliseerd kunnen worden en zijn minstens 70% van de haalbare processen geautomatiseerd.

Tal van processen van Het Facilitair Bedrijf hebben potentieel voor digitalisering en automatisering. Het gaat onder meer om meldings- en aanvraagprocessen, reservaties, opvolging van facilitaire interventies, rapportering, en ondersteunende administratieve processen. Ik ben ervan overtuigd dat dit de operationele efficiëntie, kostenbeheersing en besluitvorming ten goede komt, teneinde de dienstverlening continu te verbeteren.

Ik ben gestart met het vervangen van het bestaande Facility Management Information System (FMIS), dat end-of-life is in 2027. Het is van cruciaal belang dat dit vervangen wordt, zowel voor de interne werking van Het Facilitair Bedrijf, als om de continuïteit van de dienstverlening te blijven garanderen. Bovendien is het huidige FMIS een verouderde oplossing, beperkt schaalbaar en onvoldoende geïntegreerd met andere digitale toepassingen, wat de verdere professionalisering en digitalisering van de werking belemmert. De nieuwe toepassing wordt opgesplitst in verschillende softwaretoepassingen. In 2025 werd in een eerste fase een nieuwe ticketingtool en een nieuwe reservatietool ontwikkeld. De oplevering van het nieuwe FMIS-ecosysteem is voorzien eind 2027.

Met de uitrol van AI in verschillende aspecten van de dienstverlening van Het Facilitair Bedrijf zorg ik voor meer operationele efficiëntie en het identificeren van nieuwe mogelijkheden voor verbetering en innovatie. Ik werk hiervoor nauw samen met het AI Expertisecentrum van Digitaal Vlaanderen, onder meer voor kennisdeling, afstemming met bredere AI-kaders, en het vermijden van

versnippering. Ik zet AI-toepassingen uitsluitend in waar ze aantoonbare meerwaarde bieden en binnen de geldende veiligheids-, privacy- en AI-wetgeving.

Ik startte in 2025 met het ArtI-initiatief. Met dit initiatief wil ik iedereen binnen Het Facilitair Bedrijf vertrouwd maken met de basisprincipes van generatieve AI-toepassingen, en identificeer ik mogelijke toepassingen binnen de bestaande processen (AI-use cases). Ik wil hiermee een voortrekkersrol opnemen binnen de Vlaamse overheid bij het omarmen van innovatie, in samenwerking met enkele andere entiteiten. Zo ben in o.a. gestart met het ontwikkelen van een nieuw AI-platform voor overheidsopdrachten. Het is opgevat als een virtuele AI-aankoper die aankoopteams ondersteunt bij alle stappen van het overheidsopdrachtenproces. AI zal ook binnen het nieuwe FMIS-ecosysteem een ondersteunende rol opnemen, onder meer in eerstelijns support, en mogelijks in analyse, rapportering, gebruikersondersteuning en procesoptimalisatie. ArtI kan zeker dienen als inspiratie of praktijkvoorbeeld voor andere entiteiten.

Ik startte in 2025 een organisatiebreed initiatief op om Het Facilitair Bedrijf weerbaarder te maken tegen cyberbedreigingen. Hiermee geef ik invulling aan de tweede Europese richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging (NIS2). Overheden worden beschouwd als kritieke infrastructuur en worden wettelijk verplicht om werk te maken van de cyberbeveiliging, en vallen onder strenge normen. Ik zal de vereiste maturiteit aantonen door het toepassen van een ISO 27001 managementsysteem voor informatiebeveiliging op de producten, diensten, platformen, locaties, informatie, bedrijfsmiddelen, en alle interne en externe medewerkers van Het Facilitair Bedrijf. In 2025 ben ik gestart met een GAP analyse, het stapsgewijs wegwerken van GAP's en het voorbereiden van een verklaring van toepasselijkheid dat aantoont dat wordt voldaan aan de wettelijke conformiteit. Ik streef naar een certificatie in 2027.

Ik zette ook verder in op het automatiseren van het operationeel inkoopproces van het dienstencentrum van Het Facilitair Bedrijf. Ik beoog een volledig elektronisch aankoopproces met een betrouwbare rapportering.

Ik werkte mee aan het FOMO-programma. FOMO staat voor Finance on the Move, en is een organisatiebreed programma van de Vlaamse overheid dat inzet op de modernisering en digitalisering van financiële- en aankoopprocessen. In samenwerking met het dienstencentrum boekhouding en Digitaal Vlaanderen werd in 2025 de technologie en implementatiepartner gegund. Vanaf september 2025 is de implementatie gestart en neemt Het Facilitair Bedrijf actief deel in functie van de inkoopprocessen.

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

FACILITIES, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK 2025			**VEK 2025**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven	35.327	36.233	33.899	35.975	37.833	34.645

WT, LO, PR						
Toe-lagen IS	17.336	18.396	18.396	17.336	18.396	18.396
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	**52.663**	**54.629**	**52.294**	**53.311**	**56.229**	**53.040**

Inhoudelijke toelichting:

Bovenstaande tabel suggereert verkeerdelijk dat de kredieten binnen ISE Facilities doorheen 2025 sterk evolueerden. De gesplitste kredieten namen doorheen het jaar toe met 2.289 keuro VAK en 2.279 keuro VEK, t.g.v. herverdelingen uit de Oekraïneprovisie (1.776 keuro VAK en 1.836 keuro VEK), herverdelingen uit de Klimaatprovisie (620 keuro VAK en 550 keuro VEK), en interne herverdelingen binnen de kredieten van HFB (-107 keuro VAK/VEK). De geraamde uitgaven op het fonds onroerende goederen kenden geen wijzigingen doorheen het jaar. De correcte cijfers BA-JR bedragen 54.952 keuro VAK en 55.590 keuro VEK.

Wat de ESR-uitgaven betreft werd van het voorziene VAK en VEK 93% aangewend. De onderbenutting bevindt zich voornamelijk op begrotingsartikel SH0-1SKA2QC-WT, en is te wijten aan lagere eenheidsprijzen dan geraamd en enkele grote creditnota's en correcties. Dit wordt verder in detail besproken bij de toelichting per begrotingsartikel.

De toelagen aan de DAB Catering en Schoonmaak (8.094 keuro VAK/VEK), en aan de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen (10.000 keuro VAK/VEK) werden volledig uitbetaald. De toelage aan de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen werd opgenomen in de tabel netto-beleidsruimte, alsook in het regeerakkoord. Ook de toelagen aan entiteiten met eigen rechtspersoonlijkheid voor de plaatsing van laadinfrastructuur (302 keuro VAK/VEK) werden volledig volstort.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

SH0-9SKAAQA-OW – UITBATING GEBOUWEN, ONDERHOUD GEBOUWEN EN LOGISTIEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden een aantal algemene ontvangsten m.b.t. facilities aangerekend. Enerzijds gaat het om ontvangsten m.b.t. netwerk, telefonie en digitale werkplek. Deze ontvangsten bepalen voor een gedeelte het krediet op SH0-1SKA2QA-WT (simulatie werking fonds).
Anderzijds gaat het om ontvangsten i.k.v. inkantelingen van vastgoed. Wanneer een gebouw (huur- of eigendomsgebouw) van een entiteit die geen deel uitmaakt van de rechtspersoon MVG is ingekanteld bij HFB, factureert HFB jaarlijks het bij overdracht overeengekomen bedrag voor technisch onderhoud, uitbating

gebouwen, enz. aan de rechtspersoon, die dit als uitgave aanrekent op haar kredieten. Bij HFB wordt de ontvangst geboekt als algemene ontvangst op dit artikel.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid
OD 6.2: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar facilitaire dienstverlening duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	1.381	0	0
BA-JR 2025	1.381	0	0
BU 2025	1.423	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De bij BA2025 geraamde ontvangsten bedroegen 1.381 keuro AO. Er werd 42 keuro AO meer gerealiseerd dan geraamd; er was een niet-begrootte ontvangst m.b.t. netwerk, telefonie en digitale werkplek van 41 keuro AO t.g.v. het verkopen van netwerkmateriaal.

SH0-9SKAAQB-OW – CATERING EN SCHOONMAAK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden ontvangsten i.k.v. inkantelingen van vastgoed geboekt. Wanneer een gebouw (huur- of eigendomsgebouw) van een entiteit die geen deel uitmaakt van de rechtspersoon MVG is ingekanteld bij HFB, factureert HFB jaarlijks het bij overdracht overeengekomen bedrag voor schoonmaak en catering op de werkplek aan de rechtspersoon, die dit als uitgave aanrekent op haar kredieten. Bij HFB wordt de ontvangst geboekt als algemene ontvangst op dit artikel.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	2.315	0	0
BA-JR 2025	2.315	0	0

BU 2025	2.317	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De bij BA2025 geraamde algemene ontvangsten werden volledig gerealiseerd.

SH0-9SKAAQC-OW – ENERGIE GEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden algemene ontvangsten m.b.t. energie aangerekend.
Enerzijds gaat het om terugbetalingen door de beheerder van het verbruik van de laadpalen voor elektrische voertuigen die zich bevinden op locaties die beheerd worden door HFB (de corresponderende uitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel SH0-1SKA2QC-WT).
Anderzijds gaat het om ontvangsten i.k.v. inkantelingen van vastgoed. Wanneer een gebouw (huur- of eigendomsgebouw) van een entiteit die geen deel uitmaakt van de rechtspersoon MVG is ingekanteld bij HFB, factureert HFB jaarlijks het bij overdracht overeengekomen bedrag voor nutsfacturen aan de rechtspersoon, die dit als uitgave aanrekent op haar kredieten. Bij HFB wordt de ontvangst geboekt als algemene ontvangst op dit artikel.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	1.727	0	0
BA-JR 2025	1.727	0	0
BU 2025	1.751	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 bedroegen de geraamde algemene ontvangsten 1.727 keuro. Er werd 24 keuro AO meer gerealiseerd dan geraamd, t.g.v. hogere ontvangsten voor terugvordering elektriciteitsverbruik laadpalen.

SH0-9SKATQA-OW – UITBATING GEBOUWEN, ONDERHOUD GEBOUWEN EN LOGISTIEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden inkomsten uit WKK-installaties en certificaten van zonnepanelen geboekt.
Dit is één van de begrotingsartikels aan de ontvangstenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW, SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	108	0
BA-JR 2025	0	108	0
BU 2025	0	68	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 63% van de bij BA2025 geraamde ontvangsten gerealiseerd. Er werden in 2025 geen groenestroomcertificaten verkocht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Uitgaven

SH0-1SKA2QA-IS – UITBATING GEBOUWEN, ONDERHOUD GEBOUWEN EN LOGISTIEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden toelagen aangerekend die worden toegekend aan entiteiten met eigen rechtspersoonlijkheid voor de plaatsing van laadinfrastructuur. Dit gebeurt i.k.v. het Actieplan Mobiliteit Vlaamse Overheid met middelen afkomstig uit het Vlaams Klimaatfonds (vanaf VKF-ronde 6).
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 5.1: Het Facilitair Bedrijf heeft haar dienstverleningsaanbod rond duurzame mobiliteit verder uitgebreid om zo alle entiteiten te ondersteunen voor het behalen van de doelstelling 55% CO2 reductie.

Begrotingsuitvoering:

		(duizend euro)
	VAK	**VEK**

	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	302	302	0	302	302

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel werd bij BA2025 geen krediet voorzien. Het krediet op dit begrotingsartikel werd doorheen het jaar met 302 keuro VAK/VEK naar boven bijgesteld, voor het verstrekken van toelagen aan entiteiten met een eigen rechtspersoonlijkheid voor de plaatsing van laadinfrastructuur:

- 251 keuro VAK/VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit begrotingsartikel SH0-1SKA2QA-WT
- 51 keuro VAK/VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Klimaatprovisie

De toelagen werden volledig uitbetaald:

- Toelage voor het plaatsen van laadinfrastructuur aan Sport Vlaanderen: 11 keuro VAK/VEK
- Toelage voor het plaatsen van laadinfrastructuur aan VDAB: 38 keuro VAK/VEK
- Toelage voor het plaatsen van laadinfrastructuur aan De Vlaamse Waterweg: 32 keuro VAK/VEK
- Toelage voor het plaatsen van laadinfrastructuur aan VVM De Lijn: 203 keuro VAK/VEK
- Toelage voor het plaatsen van laadinfrastructuur aan VMM: 17 keuro VAK/VEK

SH0-1SKA2QA-WT – UITBATING GEBOUWEN, ONDERHOUD GEBOUWEN EN LOGISTIEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor uitgaven m.b.t. facilities. Het gaat om werkingsuitgaven en investeringen i.v.m. huisvesting (technisch beheer gebouwen, audiovisuele ondersteuning, werkplekinrichting en uitbating gebouwen). Het krediet is eveneens bestemd voor uitgaven i.v.m. logistiek (verhuizingen, wagenparkbeheer, enz.). Ook de uitgaven m.b.t. facilitaire IT-systemen worden aangerekend op dit begrotingsartikel. Tot slot worden op dit artikel ook uitgaven m.b.t. netwerk, telefonie en digitale werkplek aangerekend.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan
OD 5.1: Het Facilitair Bedrijf heeft haar dienstverleningsaanbod rond duurzame mobiliteit verder uitgebreid om zo alle entiteiten te ondersteunen voor het behalen van de doelstelling 55% CO2 reductie.
OD 6.2: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar facilitaire dienstverlening duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	24.513	25.124	24.649	24.513	25.113	24.794

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 24.513 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor volgende uitgaven:

- Uitbating gebouwen: 4.517 keuro VAK/VEK
- Technisch onderhoud gebouwen: 9.399 keuro VAK/VEK
- Verhuizingen: 230 keuro VAK/VEK
- Mobiliteitsmix Herman Teirlinckgebouw: 575 keuro VAK/VEK
- Facilitaire IT: 3.989 keuro VAK/VEK
- Audiovisuele inrichting: 375 keuro VAK/VEK
- Netwerk, telefonie en digitale werkplek: 5.062 keuro VAK/VEK
- Onderhoud toegangscontrole: 366 keuro VAK/VEK

Doorheen het jaar werd het krediet met 611 keuro VAK en 600 keuro VEK naar boven bijgesteld:

- 1.158 keuro VAK en 1.217 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Oekraïneprovisie
- 569 keuro VAK en 499 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Klimaatprovisie
- 758 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SH0-1SKA2QY-IS
- 251 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SH0-1SKA2QA-IS
- 90 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SH0-1SKA2PC-WT
- 17 keuro VAK/VEK (-) werd van dit begrotingsartikel herverdeeld naar begrotingsartikel SH0-1SKC2SA-WT

Het VAK werd voor 98% benut, en het VEK werd voor 99% benut:

- Uitbating gebouwen: 4.522 keuro VAK en 4.339 keuro VEK
- Technisch onderhoud gebouwen: 9.273 keuro VAK en 9.314 keuro VEK
- Verhuizingen: 101 keuro VAK en 84 keuro VEK
- Mobiliteitsmix Herman Teirlinckgebouw: 434 keuro VAK/VEK
- Facilitaire IT: 3.714 keuro VAK en 3.585 keuro VEK
- Audiovisuele inrichting: 73 keuro VAK en 62 keuro VEK
- Netwerk, telefonie en digitale werkplek: 4.595 keuro VAK en 4.992 keuro VEK
- Onderhoud toegangscontrole: 654 keuro VAK en 684 keuro VEK
- Technische ondersteuning m.o.o. collectieve huisvestingsplaatsen (uitgaven gefinancierd met middelen uit de Oekraïneprovisie): 978 keuro VAK en 1.037 keuro VEK
- Energiebeheersmaatregelen (gefinancierd met middelen uit de Klimaatprovisie): 149 keuro VAK/VEK
- Laadinfrastructuur: 156 keuro VAK en 120 keuro VEK

Van het krediet opgevraagd uit de Oekraïneprovisie werd 180 keuro VAK/VEK niet benut. Deze onderbenutting is te wijten aan de onderbezetting van het nooddorp Gent. Hierdoor lagen de uitbatingskosten lager.

SH0-1SKA2QC-WT – ENERGIE GEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor energiekosten van gebouwen van de Vlaamse overheid. Ook de elektriciteitskost van de laadpalen op locaties van HFB worden aangerekend op dit krediet (deze krijgen we terugbetaald, deze ontvangsten worden als algemene ontvangst geboekt op artikel SH0-9SKAAQC-OW). Op dit artikel worden tot slot ook terugbetalingen aan de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen aangerekend, het gaat om de bespaarde bedragen op energiekosten (die voorheen op dit begrotingsartikel aangerekend werden).
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	9.322	9.940	8.359	9.322	9.941	7.953

Inhoudelijke toelichting:

Het bij BA2025 ingeschreven krediet van 9.322 keuro VAK/VEK was voorzien voor volgende uitgaven:
- Energie gebouwen: 8.803 keuro VAK/VEK
- Elektriciteitsverbruik laadpalen: 120 keuro VAK/VEK
- Terugbetaling bespaarde bedragen op energiekosten (die via energiekrediet betaald werden) aan DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen: 399 keuro VAK/VEK

Het krediet werd doorheen het jaar met 618 keuro VAK en 619 keuro VEK bijgesteld, t.g.v. een herverdeling uit de Oekraïneprovisie.

Het VAK werd voor 84% aangewend, en het VEK werd voor 80% aangewend:
- Energie gebouwen: 7.360 keuro VAK en 6.954 keuro VEK
- Elektriciteitsverbruik laadpalen: 143 keuro VAK/VEK
- Terugbetaling bespaarde bedragen op energiekosten (die via energiekrediet betaald werden) aan DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen: 383 keuro VAK/VEK
- Energie collectieve huisvestingsplaatsen (uitgaven gefinancierd met middelen uit de Oekraïneprovisie): 473 keuro VAK en 474 keuro VEK

Voor energie gebouwen werd respectievelijk 84% en 79% van het voorziene VAK en VEK benut. Naast energieprijzen die lager uitvielen dan geraamd, werden er ook twee grote creditnota's voor het verbruik voor Ellips in 2024 t.b.v. 745 keuro VEK ontvangen, en werden er negatieve VAK-aanrekeningen t.b.v. 375 keuro VAK aangerekend door het dienstencentrum boekhouding om het verschil tussen factuur/creditnota en het inkooporder weg te werken (automatische boeking). Dit verklaart tevens het verschil tussen de VAK- en VEK-realisatie.

Van het krediet opgevraagd uit de Oekraïneprovisie werd 145 keuro VAK/VEK niet benut. Deze onderbenutting van VAK en VEK is te wijten aan de onderbezetting van het nooddorp Gent. De energiekosten zijn afhankelijk van de bezettingsgraad, en liggen door de onderbezetting lager dan initieel geraamd.

SH0-1SKA2QX-IS – DAB INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staat de toelage aan de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen. Binnen de begroting van de DAB IEO wordt deze toelage ontvangen op SHC-2SKAAZZ-OI.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Inhoudelijke toelichting:

Voor de bespreking van dit begrotingsartikel wordt verwezen naar begrotingsartikel SHC-2SKAAZZ-OI.

SH0-1SKA2QY-IS – DAB CATERING EN SCHOONMAAK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staat de toelage aan de DAB Catering en Schoonmaak ingeschreven. Binnen de begroting van de DAB Catering en Schoonmaak wordt deze toelage ontvangen op begrotingsartikel SHA-2SKAAZZ-OI.

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	7.336	8.094	8.094	7.336	8.094	8.094

Inhoudelijke toelichting:

Voor de bespreking van dit begrotingsartikel wordt verwezen naar begrotingsartikel SHA-2SKAAZZ-OI.

SH0-1SKA4QA-WT – UITBATING GEBOUWEN, ONDERHOUD GEBOUWEN EN LOGISTIEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor een aantal uitgaven m.b.t. facilities. Het gaat om energiebesparende maatregelen die gefinancierd worden met toegewezen ontvangsten uit WKK-installaties en certificaten van zonnepanelen. Daarnaast wordt hier een deel van de bewakings- en verhuiskosten geboekt (waarvoor onvoldoende krediet beschikbaar is op SH0-1SKA2PA-WT), die gefinancierd worden met toegewezen ontvangsten uit de verkoop en verhuur van gebouwen. Ook de uitgaven i.k.v. het Actieplan Mobiliteit Vlaamse Overheid en kleinschalige ingrepen aan gebouwen i.k.v. het Actieplan Gebouwen Vlaamse Overheid worden op dit artikel aangerekend, deze worden gefinancierd met middelen afkomstig uit het Vlaams Klimaatfonds (t.e.m. VKF-ronde 5). Tot slot worden op dit artikel uitgaven aangerekend voor audiovisuele uitrusting i.k.v. het programma hybride werken, die gefinancierd worden met bijdragen uit het Energiefonds.
Dit is één van de begrotingsartikels aan de uitgavenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW, SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan
OD 5.1: Het Facilitair Bedrijf heeft haar dienstverleningsaanbod rond duurzame mobiliteit verder uitgebreid om zo alle entiteiten te ondersteunen voor het behalen van de doelstelling 55% CO2 reductie.
OD 6.2: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar facilitaire dienstverlening duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.492	1.169	891	2.140	2.779	1.898

Inhoudelijke toelichting:

De bedragen die in bovenstaand overzicht zijn opgenomen in de kolommen "BA-JR 2025" stemmen niet overeen met de geraamde vastleggingen en vereffeningen voor 2025. Bij de bespreking van de begrotingsuitvoering wordt dan ook uitgegaan van de bedragen in de kolommen "BA 2025". Er zijn in de loop van 2025 immers geen aanpassingen gebeurd aan de geraamde vastleggingen en vereffeningen.

De bij BA2025 ingeschreven 1.492 keuro VRAK en 2.140 keuro VREK werd als volgt samengesteld:

- Uitbating gebouwen: 585 keuro VRAK/VREK
- Technisch onderhoud gebouwen: 108 keuro VRAK/VREK
- Actieplan klimaatimpact mobiliteit – alternatieve vervoersmiddelen en ondersteuning: 0 keuro VRAK en 21 keuro VREK
- Actieplan klimaatimpact mobiliteit – laadinfrastructuur (t.e.m. VKF-ronde 5): 646 keuro VAK en 1.273 keuro VEK
- Actieplan klimaatimpact gebouwenportfolio – kleinschalige ingrepen: 153 keuro VRAK/VREK

Er werd 60% van het geraamde VRAK en 89% van het geraamde VREK benut:

- Uitbating gebouwen: 218 keuro VRAK en 83 keuro VREK
- Technisch onderhoud gebouwen: 48 keuro VRAK en 57 keuro VREK
- Actieplan klimaatimpact mobiliteit – alternatieve vervoersmiddelen en ondersteuning: 0 keuro VRAK en 12 keuro VREK
- Actieplan klimaatimpact mobiliteit – laadinfrastructuur (t.e.m. VKF-ronde 5): 17 keuro VRAK en 148 keuro VREK
- Actieplan klimaatimpact gebouwenportfolio – kleinschalige ingrepen: 0 keuro VRAK en 39 keuro VREK
- Verhuizingen: 0 keuro VRAK en -27 keuro VREK (omwille van afgesloten TOF's)
- Hybride werken – audiovisuele inrichting (gefinancierd met bijdrage uit het Energiefonds): 607 keuro VRAK en 1.586 keuro VREK

Voor actieplan klimaatimpact mobiliteit – laadinfrastructuur (t.e.m. VKF-ronde 5) werd in 2024 veel meer vastgelegd en vereffend dan geraamd. Bij het bepalen van het krediet BO2025 werd uitgegaan van lagere realisatiecijfers in 2024. In 2025 werd het resterende krediet volledig benut.
Wat het krediet voor hybride werken – audiovisuele inrichting betreft liep de besteding de voorgaande jaren vertraging op, waardoor er in 2025 meer werd uitgegeven dan geraamd.

2.3.2. DAB's

DAB CATERING EN SCHOONMAAK

DAB Catering en Schoonmaak is een Dienst met Afzonderlijk Beheer. De dienstverlening omvat het uitbaten van de bedrijfsrestaurants en koffiebars, het voorzien van dranken op de werkplek, catering tijdens vergaderingen en events, en de schoonmaak.

Ontvangsten

SHA-2SKAAQB-OW – CATERING EN SCHOONMAAK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de eigen ontvangsten van de DAB Catering en Schoonmaak geboekt.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	9.704	0	0
BA-JR 2025	9.704	0	0
BU 2025	9.263	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De geraamde ontvangsten bedroegen 9.704 keuro AO bij BA2025:
- Eigen inkomsten catering: 9.352 keuro AO
- Eigen inkomsten schoonmaak: 352 keuro AO

Er werden 9.263 keuro aan algemene ontvangsten gerealiseerd, of 95% van de bij BA2025 geraamde ontvangsten:
- Eigen inkomsten catering: 8.930 keuro AO
- Eigen inkomsten schoonmaak: 333 keuro AO

Uitgaven

SHA-3SKA2QB-WT – CATERING EN SCHOONMAAK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor werkingsuitgaven en investeringen i.v.m. catering (bedrijfsrestaurants en koffiebars, warme dranken en water dranken op de werkplek, catering tijdens vergaderingen en events, …) en i.v.m. schoonmaak.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	17.040	17.798	17.627	17.040	17.798	17.402

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd 17.040 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel:
- Uitgaven m.b.t. catering: 10.198 keuro VAK/VEK
- Uitgaven m.b.t. schoonmaak: 6.842 keuro VAK/VEK

N.a.v. een herverdeling van begrotingsartikel SH0-1SKA2QA-WT naar begrotingsartikel SH0-1SKA2QY-IS (het begrotingsartikel van waarop de toelage aan de DAB Catering en Schoonmaak vertrekt), werd het krediet via begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde als volgt naar boven bijgesteld:
- 758 keuro VAK/VEK (+): uitgaven m.b.t. catering

Er werd 99% van het bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde bijgestelde VAK en VEK benut:
- Uitgaven m.b.t. catering: 10.205 keuro VAK en 10.129 keuro VEK
- Uitgaven m.b.t. schoonmaak: 7.389 keuro VAK en 7.240 keuro VEK
- Vormingsuitgaven voor catering- en schoonmaakmedewerkers: 33 keuro VAK/VEK

Bij BA2025, evenals bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde, werd niet uitgegaan van een saldo-intering of saldo-opbouw. Uiteindelijk werd er 441 keuro minder ontvangen dan geraamd, maar werd er ook 396 keuro minder vereffend dan begroot, wat resulteerde in een niet-begrootte saldo-intering van 45 keuro.

DAB INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

De DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen is een Dienst met Afzonderlijk Beheer, opgericht in 2023 bij programmadecreet BO2023 (Afdeling 6). De DAB heeft als opdracht energiebesparende investeringen uit te voeren in gebouwen van de Vlaamse overheid en beoogt de daardoor gerealiseerde besparingen op energiekosten opnieuw te investeren in energiebesparende investeringen in gebouwen van de Vlaamse overheid. Om beter in te spelen op de vastgestelde investeringsnoden werd in 2025 de scope uitgebreid en de benaming

gewijzigd naar Investeringsprogramma Energiebeheer en Klimaat Overheidsgebouwen (IEKO, VR 2025 1407 DEC.0022-1). De nadere regels en voorwaarden voor de financiering werden door de Vlaamse Regering op 17/10/2025 vastgesteld (VR2025 1710 DOC.0919/1TER).

Ontvangsten

SHC-2SKAAQD-OP – INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de terugbetalingen van leningen aangerekend, die verstrekt werden aan VO-entiteiten met eigen rechtspersoonlijkheid i.k.v. het investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen. Wanneer er binnen het investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen beslist wordt tot een energiebesparende investering in een gebouw dat eigendom is van of gehuurd wordt door een VO-entiteit met eigen rechtspersoonlijkheid, wordt gewerkt met een renteloze lening zodat de rechtspersoon de investering zelf kan uitvoeren in eigen naam en voor eigen rekening. De leningen worden terugbetaald volgens een vooraf afgesproken aflossingstabel.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	2.314	0	0
BA-JR 2025	2.314	0	0
BU 2025	2.319	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De geraamde ontvangsten op dit begrotingsartikel bedroegen 2.314 keuro AO bij BA2025, en werden volledig gerealiseerd.

SHC-2SKAAQD-OW – INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de aanrekening van ontvangsten i.k.v. het investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen. Wanneer de DAB energiebesparende investeringen doet in gebouwen die eigendom zijn van of gehuurd worden door een MVG-entiteit (zie begrotingsartikel SHC-3SKA2QD-WT), zal de energiekost dalen. De bespaarde bedragen (worden op een pragmatische manier vooraf bepaald) worden door de entiteit die instaat voor de betaling van de

energiefactuur, overgemaakt aan de DAB (zodat de gerealiseerde besparingen op energiekosten opnieuw door de DAB geïnvesteerd kunnen worden in nieuwe energiebesparende investeringen in gebouwen van de Vlaamse overheid).
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	1.342	0	0
BA-JR 2025	1.342	0	0
BU 2025	901	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De geraamde ontvangsten op dit begrotingsartikel bedroegen 1.342 keuro AO bij BA2025. Deze geraamde ontvangsten werden voor 67% gerealiseerd. Er werden in 2024 minder projecten gefinancierd dan verwacht, met minder inkomsten in 2025 dan geraamd als gevolg.

Uitgaven

SHC-3SKA2QD-PA – INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de leningen aangerekend die verstrekt worden aan VO-entiteiten met eigen rechtspersoonlijkheid i.k.v. het investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen. Wanneer er binnen het investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen beslist wordt tot een energiebesparende investering (bijv. plaatsing isolatie, installatie zonnepanelen, vernieuwing buitenschrijnwerk, relighting, …) in een gebouw dat eigendom is van of gehuurd wordt door een VO-entiteit met eigen rechtspersoonlijkheid, wordt gewerkt met een renteloze lening zodat de rechtspersoon de investering zelf kan uitvoeren in eigen naam en voor eigen rekening.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	21.669	20.887	0	12.092	12.089

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel werd bij BA2025 geen krediet ingeschreven. Het krediet werd doorheen het jaar met 21.669 keuro VAK en 12.092 keuro VEK naar boven bijgesteld via een herverdeling naar dit begrotingsartikel van begrotingsartikel SHC-3SKA2QD-WT, voor het verstrekken van renteloze leningen aan entiteiten met een eigen rechtspersoonlijkheid.

Het VAK werd voor 96% benut, en het VEK werd voor 100% benut:
- Leningen aan De Vlaamse Waterweg: 426 keuro VAK/VEK
- Leningen aan VDAB: 16.357 keuro VAK en 10.000 keuro VEK
- Leningen aan vzw De Rand: 42 keuro VAK/VEK
- Leningen aan De Watergroep: 2.380 keuro VAK en 1.622 keuro VEK
- Leningen aan het Gemeenschapsonderwijs: 1.682 keuro VAK en 0 keuro VEK

Het resterende onbenutte krediet maakte deel uit van een algemene herverdeling vanuit begrotingsartikel SHC-3SKA2QD-WT, zonder specifieke tegenpersoon, en was gebaseerd op een raming. Uiteindelijk kon voor dit krediet geen lening meer worden verstrekt.

SHC-3SKA2QD-WT – INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden energiebesparende investeringen (bijv. plaatsing isolatie, installatie zonnepanelen, vernieuwing buitenschrijnwerk, relighting, …) in gebouwen die eigendom zijn van of gehuurd worden door een MVG-entiteit, die gebeuren i.k.v. het investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen, aangerekend.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	23.656	1.987	1.185	13.656	1.564	1.367

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet t.b.v. 23.656 keuro VAK en 13.656 keuro VEK dat bij BA2025 werd ingeschreven, werd doorheen het jaar met 21.669 keuro VAK en 12.092 keuro VEK naar beneden bijgesteld via een herverdeling van dit begrotingsartikel naar begrotingsartikel SHC-3SKA2QD-PA, voor het verstrekken van renteloze leningen aan entiteiten met een eigen rechtspersoonlijkheid.

Van de resterende 1.987 keuro VAK en 1.564 keuro VEK werd respectievelijk 60% en 87% benut. Het VAK werd onderbenut vanwege een gebrek aan projecten die tijdig gerealiseerd konden worden.

Bij BA2025 werd niet uitgegaan van een saldo-intering of saldo-opbouw. Uiteindelijk werd er 436 keuro minder ontvangen dan geraamd, maar werd er ook 200 keuro minder vereffend dan begroot, waardoor het jaar wordt afgesloten met een niet-begrootte saldo-intering van 236 keuro.

Bij BO2025 was voor dit begrotingsartikel een bijstelling opgenomen in de tabel netto-beleidsruimte (uitbreidingsbeleid): DAB IEO (energetische investeringen overheidsgebouwen): -20.000 keuro VAK en -10.000 keuro VEK. Deze bijstelling werd ook opgenomen in het Regeerakkoord.

2.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaamse Vereniging voor ICT-personeel (Vlaanderen Connect)

Omschrijving

Vlaanderen connect werft strategische ICT-brugfuncties aan voor agentschappen en departementen van de Vlaamse overheid, voor lokale of provinciale besturen. Zo worden belangrijke ICT-sleutelfuncties in de Vlaamse overheid, de lokale en provinciale besturen beter ingevuld en wordt de aansturing van de uitbestede ICT versterkt. Daarnaast biedt Vlaanderen connect ondersteuning in de ontwikkeling van deze digitaliseringsfuncties.

Omschrijving ISE

De Vlaamse Vereniging voor ICT-personeel maakt deel uit van ISE Facilities.

Ontvangsten

			(duizend euro)
2025	**BA 2025**	**BA-JR 2025**	**BU 2025**
ESR 16 – Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten	49.420	49.420	64.447
Totaal	**49.420**	**49.420**	**64.447**

Inhoudelijke toelichting:

Het aantal personeelsleden dat via Vlaanderen connect. tewerkgesteld is bij de leden van de vzw lag een stuk hoger dan ingeschat bij opmaak van de begroting voor 2025. Dit is enerzijds het gevolg van een alsmaar toenemende vraag bij de leden van de vzw om strategische ICT-profielen te kunnen inzetten via Vlaanderen

connect. Daarnaast kreeg Vlaanderen connect. in 2025 een aantal nieuwe leden. Hierdoor werden meer eigen ontvangsten gerealiseerd dan begroot.

De ontvangsten op ESR 16 bestaan volledig uit loon- en werkingskosten die doorgerekend worden naar de leden van de vzw, en bedroegen 64.447 keuro in 2025.

Uitgaven

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR 11 – Lonen en sociale lasten	47.638	47.638	47.638	47.638	47.638	61.702
ESR 12 – Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten	1.782	1.782	1.782	1.782	1.782	2.652
Totaal	**49.420**	**49.420**	**49.420**	**49.420**	**49.420**	**64.354**

Inhoudelijke toelichting:

Door het groter personeelsbestand van Vlaanderen Connect. lagen de kosten voor lonen en sociale lasten (ESR 11) hoger dan begroot, evenredig met de ontvangsten.

3. ISE DOCUMENTBEHEER

Het inhoudelijk structuurelement Documentbeheer omvat taken en beleidskredieten die verband houden met:

- De ondersteuning van het beleid inzake het beheer, de bewaring en de vernietiging van bestuursdocumenten;
- Het aanbieden van concrete diensten (bv. Digitaal Archief Vlaanderen, Archiefdepot Vilvoorde) en ondersteuning voor het beheer en de bewaring van de bestuursdocumenten van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden conform artikel III.86 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018;
- Het kenniscentrum archief- en informatiebeheer binnen de Vlaamse overheid;
- De ondersteuning van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden bij de optimalisatie van hun interne processen;
- De ontwikkeling van een instrumentarium voor het procesbeheer en specifieke toepassingen van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden.

De resultaten worden opgevolgd met behulp van onderstaande prestatie-indicator:

Benaming	Het aantal unieke instanties die afnemen van het Serieregister. Het aantal unieke instanties die afnemen van de dienstverlening van het E-depot.
Definitie	Deze indicatoren meten het aantal unieke instanties die afnemen van de dienstverlening Digitaal Archief Vlaanderen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het Serieregister, verplicht te gebruiken door bepaalde instanties cf. Art. III.82 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, en het E-depot, voorlopig vrijblijvend af te nemen. Deze legislatuur zal het afnemen van het E-depot nog verplicht worden voor de instanties van de Vlaamse overheid. Deze indicatoren geven aan dat er meer en meer instanties de weg vinden naar de ondersteunende dienstverlening die wordt aangeboden voor het thema documentbeheer. Ook is het een indicatie in welke mate mijn ambities op vlak van digitalisering worden bereikt.
Laatste gekende waarde	2023: - Aantal instanties die afnemen van Serieregister: 276 - Aantal instanties die afnemen van het E-depot: 49 2024: - Aantal instanties die afnemen van Serieregister: 279 - Aantal instanties die afnemen van het E-depot: 54 2025: - Aantal instanties die afnemen van Serieregister: 285 - Aantal instanties die afnemen van het E-depot: 57 Bespreking: Ik zit op schema om de doelstelling te realiseren.
Streefwaarde/-norm	Het aantal afnemers van het Serieregister is verhoogd tegen ten laatste het einde van deze regeerperiode. Het aantal afnemers van het E-depot is verhoogd tegen ten laatste het einde van deze regeerperiode.
Beleidsmatige relevantie	SD7: Het Facilitair Bedrijf is de enige beleidsmaker, dienstverlener en het expertisecentrum inzake het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten voor overheden in Vlaanderen

	De indicator toont het bereik van de afname van de ondersteunende dienstverlening op het vlak van documentbeheer. Mijn beleid steunt erop om zoveel mogelijk instanties van de ondersteunende dienstverlening te laten afnemen. Dit biedt meerdere voordelen en efficiëntiewinsten op voor deze instanties. Dit zorgt ervoor dat elke instanties deze ondersteunende taken niet (volledig) zelf moeten organiseren, waardoor deze meer kunnen focussen op kerntaken. Anderzijds kunnen zij ook gebruik maken van de beschikbare kennis en expertise binnen de Vlaamse overheid. Een digitale overheid is voor mij een speerpunt. De mate van afname van de dienstverlening rond Digitaal Archief Vlaanderen, is voor mij een indicatie hoever ik hierin slaag.
Koppeling met SDGs of landenspecifieke aanbevelingen	SDG 16.10: Publieke toegang tot informatie en beschermen van fundamentele vrijheden, volgens de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten garanderen.
Budgettaire relevantie	De indicator dekt slechts een deel van de ISE.

3.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD 7: Het Facilitair Bedrijf is de enige beleidsmaker, dienstverlener en het expertisecentrum inzake het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten voor overheden in Vlaanderen.

3.2. Operationele doelstellingen

OD 7.1: Het Facilitair Bedrijf neemt op het vlak van archief- en informatiebeheer voor alle overheden in Vlaanderen de regierol op.

Met Het Facilitair Bedrijf wil ik een leidende en coördinerende positie innemen om het beleid, de strategieën, en de uitvoering van een professioneel archief- en informatiebeheer voor alle overheden in Vlaanderen vorm te geven. Het Facilitair Bedrijf zal hiervoor een geïntegreerd beleid voeren en overheden maximaal naar de centrale dienstverleningen toe leiden. Op deze manier wil ik beschikbare middelen maximaal inzetten, schaalvoordelen creëren, en de wildgroei aan platformen, tools en oplossingen inperken. In 2025 heb ik de eerste verkennende gesprekken gevoerd met het Departement Cultuur, Jeugd en Media om tot een gezamenlijk plan van aanpak te komen. Deze gesprekken worden verdergezet in 2026.

OD 7.2: Het Facilitair Bedrijf is de enige dienstverlener met betrekking tot digitale archivering in Vlaanderen.

Met Digitaal Archief Vlaanderen (DAV) ondersteun ik overheden in Vlaanderen bij het beheren, bewaren en ontsluiten van digitale informatie. Het ondersteuningsaanbod bestaat uit een combinatie van diverse toepassingen, best practices en (raam)overeenkomsten, en wordt aangeboden als een gemeenschappelijke dienstverlening.

Ik stel vast dat meer en meer instanties de weg vinden naar de ondersteunende dienstverlening die wordt aangeboden met DAV. Het aantal instanties die afnemen

van het Serieregister is gestegen tot 285, en van het e-depot is dit gestegen tot 57.

Om schaalvoordelen beter te benutten moet, naar analogie met de verplichte afname van Digitaal Archief Vlaanderen voor de Vlaamse overheid, DAV de norm worden bij elk digitaliseringsproject van lokale overheden, tenzij ze een volwaardig equivalente oplossing hebben. Om deze visie verder vorm te geven heb ik in 2025 een sleutelrol gespeeld in het ontwerpen en ontwikkelen van een oplossing voor de dossiers met betrekking tot Omgeving (bijv. bouwdossiers en vergunningsdossiers) bij lokale overheden. DAV werd en wordt hiervoor uitgebreid met zowel een specifieke invoeromgeving voor gedigitaliseerd archief, als met een aantal integraties met Woningpas en met dossiersystemen van lokale overheden. Om overheden in Vlaanderen verder te ondersteunen bij het digitaliseren van bestuursdocumenten heb ik in 2025 een raamovereenkomst gegund.

In 2025 heb ik ook een gegevensbeschermingeffectbeoordeling laten opstellen en voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtscommissie.

OD 7.3: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor doelgroepgerichte ontsluiting op het (digitale) archief

In 2025 heb ik er onder meer voor gezorgd dat de in Digitaal Archief Vlaanderen gearchiveerde data en documenten via Het Ondernemingsloket en Woningpas toegankelijk zijn. Hierdoor kunnen burgers en ondernemingen hun eigen door de overheid gearchiveerde informatie raadplegen. Eind 2025 ben ik ook gestart met de integratie met Mijn Burgerprofiel.

OD 7.4: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor de digitale archivering van de overheidsopdrachtendossiers van de Vlaamse overheid.

Uit het rapport van het Rekenhof van maart 2024 bleek dat de archivering van dossiers m.b.t. overheidsopdrachten binnen de Vlaamse overheid voor verbetering vatbaar is. Dit intiatief wordt in 2027 opgestart.

OD 7.5: Het Facilitair Bedrijf breidt zijn dienstverleningsaanbod als expertisecentrum uit.

De nood aan meer expertise inzake het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten is de afgelopen jaren steeds urgenter geworden. Deze ontwikkeling hangt samen met verschillende factoren die te maken hebben met de complexe regelgeving, digitalisering, het belang van transparantie en duurzaamheid in het beheer van informatie.

In 2025 werd de dienstverlening van Het Facilitair Bedrijf uitgebreid met een dienstverlening waarbij ik entiteiten van de Vlaamse overheid op maat ondersteun op de werkvloer.

In 2025 ben ik ook gestart met de voorbereidingen voor het uitwerken van een vormingsaanbod voor alle overheden in Vlaanderen dat gericht is op de ontwikkeling van de nodige competenties en expertise met betrekking tot archief- en informatiebeheer. Ik heb de behoeften van de verschillende actoren hieromtrent in kaart gebracht, zodat ik in 2026 een concreet vormingsaanbod heb uitgewerkt en dit vanaf 2027 kan aanbieden aan overheden in Vlaanderen.

OD 7.6: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een eengemaakte en eenvoudige oplossing voor uitgaande communicatiestromen voor de instanties van de Vlaamse overheid.

Inkomende communicatiestromen werden vorige regeerperiode gecentraliseerd bij Het Facilitair Bedrijf onder de noemer ‘DigiPost’, wat tot efficiëntiewinsten heeft

geleid. Ik stel vast dat er binnen de Vlaamse overheid geen gecentraliseerde oplossing bestaat voor uitgaande communicatiestromen.

In 2025 heb ik de dienstverlening uitgebreid met een oplossing voor het fysiek versturen van postpakketten. In 2026 bekijk ik, samen met Digitaal Vlaanderen, hoe het DigiPost-platform ook ingezet kan worden voor uitgaande communicatiestromen. Op deze manier zorg ik ervoor dat DigiPost op termijn een volwaardige dienstverlening wordt voor zowel de inkomende als de uitgaande communicatiestromen.

In 2025 heb ik een proefproject opgestart voor het toepassen van AI binnen DigiPost, om zo mogelijke efficiëntiewinsten te realiseren en de werking te professionaliseren.

OD 7.7: Het Facilitair Bedrijf is de centrale archiefdienst van de Vlaamse overheid.

Ik stel vast dat de Vlaamse overheid de enige overheid binnen Europa is zonder een echte centrale 'nationale' (in casu regionale) archiefdienst. Het Facilitair Bedrijf treedt vandaag vooral op vanuit een dienstverlenende rol voor het beheren en bewaren van bestuursdocumenten

OD 7.8: De in het Bestuursdecreet opgenomen overdrachtsverplichting wordt niet langer enkel voor analoog, maar ook voor digitaal archief toegepast

Om het beheer van zowel het analoge als het digitale archief efficiënter te organiseren zal ik, in afwachting van de creatie van een centrale archiefdienst, een afname- en instapverplichting instellen voor Digitaal Archief Vlaanderen.

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

DOCUMENTBEHEER, MVG excl. DAB

						(duizend euro)
	VAK 2025			**VEK 2025**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	431	431	430	431	431	349
Toe-lagen IS	702	702	702	702	702	702
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	**1.133**	**1.133**	**1.132**	**1.133**	**1.133**	**1.051**

Inhoudelijke toelichting:

Wat de ESR-uitgaven betreft werd van de voorziene uitgavenkredieten binnen ISE Documentbeheer 100% vastgelegd en 81% vereffend; de besteding wordt verder in detail toegelicht bij de bespreking per begrotingsartikel. De toelage aan de DAB Documentbeheer werd volledig uitbetaald.

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

Niet van toepassing.

Uitgaven

SH0-1SKA2RB-WT – INFORMATIEMANAGEMENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor de uitgaven m.b.t. informatiemanagement, inclusief de uitgaven m.b.t. Digipost.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 7.9: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat de dienstverlening inzake archief- en informatiebeheer / documentbeheer duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is (beheersdoelstelling opgenomen in het ondernemingsplan)

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	431	431	430	431	431	349

Inhoudelijke toelichting:

Het bij BA2025 ingeschreven krediet van 431 keuro VAK/VEK bestaat uit:
- Archief- en informatiebeheer: 106 keuro VAK/VEK
- DigiPost: 325 keuro VAK/VEK

Het VAK werd voor 100% benut, en het VEK werd voor 81% benut. Het krediet werd als volgt besteed:
- Archief- en informatiebeheer: 92 keuro VAK en 28 keuro VEK
- DigiPost: 338 keuro VAK en 321 keuro VEK

SH0-1SKA2RY-IS – DAB DOCUMENTBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staat de toelage aan de DAB Documentbeheer ingeschreven. Binnen de begroting van de DAB Documentbeheer wordt deze toelage ontvangen op begrotingsartikel SHB-2SKAAZZ-OI.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 7.2: Het Facilitair Bedrijf is de enige dienstverlener met betrekking tot digitale archivering in Vlaanderen
OD 7.3: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor doelgroepgerichte ontsluiting op het (digitale) archief
OD 7.4: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor de digitale archivering van de overheidsopdrachtendossiers van de Vlaamse overheid
OD 7.5: Het Facilitair Bedrijf breidt zijn dienstverleningsaanbod als expertisecentrum uit
OD 7.7: Het Facilitair Bedrijf is de centrale archiefdienst van de Vlaamse overheid.
OD 7.8: De in het Bestuursdecreet opgenomen overdrachtsverplichting wordt niet langer enkel voor analoog, maar ook voor digitaal archief toegepast
OD 7.9: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat de dienstverlening inzake archief- en informatiebeheer / documentbeheer duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is (beheersdoelstelling opgenomen in het ondernemingsplan)

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	702	702	702	702	702	702

Inhoudelijke toelichting:

Voor de bespreking van dit begrotingsartikel wordt verwezen naar begrotingsartikel SHB-2SKAAZZ-OI.

3.3.2. DAB's

DAB DOCUMENTBEHEER

De DAB Documentbeheer is een Dienst met Afzonderlijk Beheer. Met de dienstverlening 'Digitaal archief Vlaanderen (DAV)' ondersteunt de DAB overheden in Vlaanderen bij het beheren, bewaren en ontsluiten van digitale informatie. Het ondersteuningsaanbod bestaat uit een combinatie van diverse toepassingen (bv. E-depot, Serieregister, Documentenkluis, Depotbeheer …).

Ontvangsten

SHB-2SKAARB-OW – INFORMATIEMANAGEMENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de eigen ontvangsten i.v.m. Digitaal Archief Vlaanderen geboekt. Daarnaast worden de ontvangsten i.v.m. het ondersteunen van VO-entiteiten op het vlak van informatiebeheer aangerekend op dit artikel.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 7.2: Het Facilitair Bedrijf is de enige dienstverlener met betrekking tot digitale archivering in Vlaanderen
OD 7.3: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor doelgroepgerichte ontsluiting op het (digitale) archief
OD 7.4: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor de digitale archivering van de overheidsopdrachtendossiers van de Vlaamse overheid
OD 7.5: Het Facilitair Bedrijf breidt zijn dienstverleningsaanbod als expertisecentrum uit
OD 7.7: Het Facilitair Bedrijf is de centrale archiefdienst van de Vlaamse overheid.
OD 7.8: De in het Bestuursdecreet opgenomen overdrachtsverplichting wordt niet langer enkel voor analoog, maar ook voor digitaal archief toegepast
OD 7.9: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat de dienstverlening inzake archief- en informatiebeheer / documentbeheer duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is (beheersdoelstelling opgenomen in het ondernemingsplan)

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	780	0	0
BA-JR 2025	1.075	0	0
BU 2025	1.024	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De eigen ontvangsten op dit begrotingsartikel werden bij BA2025 geraamd op 780 keuro AO, als volgt samengesteld:
- Eigen inkomsten digitaal archief Vlaanderen: 480 keuro AO
- Eigen inkomsten ondersteuning informatiebeheer: 300 keuro AO

Via begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde werden de geraamde ontvangsten met 295 keuro als volgt naar boven bijgesteld:
- 166 keuro AO (+): eigen inkomsten digitaal archief Vlaanderen
- 129 keuro AO (+): eigen inkomsten ondersteuning informatiebeheer

De geraamde ontvangsten werden voor 95% gerealiseerd:
- Eigen inkomsten digitaal archief Vlaanderen: 606 keuro AO
- Eigen inkomsten ondersteuning informatiebeheer: 418 keuro AO

Uitgaven

SHB-3SKA2RB-WT – INFORMATIEMANAGEMENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor werkingskosten en investeringen i.v.m. Digitaal Archief Vlaanderen. Daarnaast worden de uitgaven i.v.m. het ondersteunen van VO-entiteiten op het vlak van informatiebeheer aangerekend op dit artikel.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 7.2: Het Facilitair Bedrijf is de enige dienstverlener met betrekking tot digitale archivering in Vlaanderen
OD 7.3: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor doelgroepgerichte ontsluiting op het (digitale) archief
OD 7.4: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor de digitale archivering van de overheidsopdrachtendossiers van de Vlaamse overheid
OD 7.5: Het Facilitair Bedrijf breidt zijn dienstverleningsaanbod als expertisecentrum uit
OD 7.7: Het Facilitair Bedrijf is de centrale archiefdienst van de Vlaamse overheid.
OD 7.8: De in het Bestuursdecreet opgenomen overdrachtsverplichting wordt niet langer enkel voor analoog, maar ook voor digitaal archief toegepast
OD 7.9: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat de dienstverlening inzake archief- en informatiebeheer / documentbeheer duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is (beheersdoelstelling opgenomen in het ondernemingsplan)

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.482	1.990	1.989	1.587	2.095	1.805

Inhoudelijke toelichting:

Er werd op dit begrotingsartikel 1.482 keuro VAK en 1.587 keuro VEK in geschreven bij BA2025. Dit bedrag bestaat uit:
- Digitaal archief Vlaanderen: 1.182 keuro VAK en 1.287 keuro VEK
- Ondersteuning informatiebeheer: 300 keuro VAK/VEK

Doorheen het jaar werd het krediet via begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde naar boven bijgesteld met 508 keuro VAK/VEK:
- 295 keuro VAK/VEK (+): in navolging van de bijstelling van de eigen ontvangsten op begrotingsartikel SHB-2SKAARB-OW
- 213 keuro VAK/VEK (+): in navolging van de bijstelling van het over te dragen saldo op begrotingsartikel SHB-3SKA2ZZ-OV

Het VAK werd voor 100% benut, en het VEK werd voor 86% benut. Het krediet werd als volgt besteed:
- Digitaal archief Vlaanderen: 1.522 keuro VAK en 1.338 keuro VEK
- Ondersteuning informatiebeheer: 467 keuro VAK/VEK

De VEK-onderbenutting is het gevolg van vertraagde oplevering van enkele projecten.

Bij BA2025 werd er uitgegaan van een saldo-intering van 105 keuro. Bij begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde werd dit aangepast naar een saldo-intering van 318 keuro. Uiteindelijk werd er 51 keuro minder ontvangen dan

geraamd, maar werd er ook 290 keuro minder vereffend dan begroot, wat resulteerde in een saldo-intering van 79 keuro.

4. ISE ZONDER ISE

4.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZONDER ISE, MVG excl. DAB

						(duizend euro)
	VAK 2025			**VEK 2025**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting:

Er werd geen krediet voorzien, en er werden geen uitgaven geregistreerd.

4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

SH0-9SKATZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de ontvangst van middelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds en vanuit het Energiefonds aangerekend.
Dit is één van de begrotingsartikels aan de ontvangstenzijde van het Fonds Onroerende Goederen. Dit fonds bestaat uit volgende begrotingsartikels: SH0-9SKATPB-OW, SH0-9SKATQA-OW, SH0-9SKATZZ-OI, SH0-1SKA4PA-WT, SH0-1SKA4PB-WT, SH0-1SKA4QA-WT, SH0-1SKA4QA-IS en SH0-1SKA4ZZ-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid
OD 1.4: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar dienstverlening rond vastgoed duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan
OD 5.1: Het Facilitair Bedrijf heeft haar dienstverleningsaanbod rond duurzame mobiliteit verder uitgebreid om zo alle entiteiten te ondersteunen voor het behalen van de doelstelling 55% CO2 reductie
OD 6.2: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat haar facilitaire dienstverlening duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren geen geraamde ontvangsten bij BA2025, en er werden geen ontvangsten gerealiseerd.

Uitgaven

SH0-1SKA4ZZ-IS – INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit uitgavenartikel wordt de terugbetaling aan VEKA aangerekend van middelen die in het verleden werden ontvangen vanuit het Vlaams Klimaatfonds of vanuit het Energiefonds, maar die door HFB niet werden vastgelegd.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 1.2: Het Facilitair Bedrijf zet met haar eigen patrimonium in op efficiëntie en duurzaamheid

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd bij BA2025 geen krediet voorzien op dit begrotingsartikel, en er werden geen uitgaven geregistreerd.

4.1.2. DAB's

DAB CATERING EN SCHOONMAAK

Ontvangsten

SHA-2SKAAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel is bestemd voor het ontvangen van de toelage aan de DAB Catering en Schoonmaak die vertrekt op begrotingsartikel SH0-1SKA2QY-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.3: Het Facilitair Bedrijf biedt duurzame, inspirerende, efficiënte en professionele dienstverlening aan

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	7.336	0	0
BA-JR 2025	8.094	0	0
BU 2025	8.094	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 was een toelage van 7.336 keuro AO voorzien. Doorheen het jaar werd deze via begrotingsaanpassing buiten begrotingsronde met 758 keuro AO naar boven bijgesteld, in navolging van een herverdeling van begrotingsartikel SH0-1SKA2QA-WT naar begrotingsartikel SH0-1SKA2QY-IS (het begrotingsartikel van waarop de toelage aan de DAB Catering en Schoonmaak vertrekt) voor hetzelfde bedrag. De toelage werd volledig volstort.

Uitgaven

Niet van toepassing.

DAB INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEBEHEER OVERHEIDSGEBOUWEN

Ontvangsten

SHC-2SKAAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel is bestemd voor het ontvangen van de toelage aan de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen, die vertrekt op begrotingsartikel SH0-1SKA2QX-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:
OD 3.2: Het Facilitair Bedrijf zet de DAB energiebeheer in om de klimaatdoelstellingen te behalen.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	10.000	0	0
BA-JR 2025	10.000	0	0
BU 2025	10.000	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd een toelage van 10.000 keuro AO voorzien voor de DAB Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen, die volledig volstort werd.

Bij BO2025 was voor dit begrotingsartikel een bijstelling opgenomen in de tabel netto-beleidsruimte (uitbreidingsbeleid): DAB IEO (energetische investeringen overheidsgebouwen): -20.000 keuro VAK en -10.000 keuro VEK. Deze bijstelling werd ook opgenomen in het Regeerakkoord.

Uitgaven

Niet van toepassing.

DAB DOCUMENTBEHEER

Ontvangsten

SHB-2SKAAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel is bestemd voor het ontvangen van de toelage aan de DAB Documentbeheer die vertrekt op begrotingsartikel SH0-1SKA2RY-IS.
Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het realiseren van volgende doelstellingen:

OD 7.2: Het Facilitair Bedrijf is de enige dienstverlener met betrekking tot digitale archivering in Vlaanderen
OD 7.3: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor doelgroepgerichte ontsluiting op het (digitale) archief
OD 7.4: Het Facilitair Bedrijf voorziet in een oplossing voor de digitale archivering van de overheidsopdrachtendossiers van de Vlaamse overheid
OD 7.5: Het Facilitair Bedrijf breidt zijn dienstverleningsaanbod als expertisecentrum uit
OD 7.7: Het Facilitair Bedrijf is de centrale archiefdienst van de Vlaamse overheid.
OD 7.8: De in het Bestuursdecreet opgenomen overdrachtsverplichting wordt niet langer enkel voor analoog, maar ook voor digitaal archief toegepast
OD 7.9: Het Facilitair Bedrijf zorgt dat de dienstverlening inzake archief- en informatiebeheer / documentbeheer duurzaam, inspirerend, efficiënt en professioneel is (beheersdoelstelling opgenomen in het ondernemingsplan)

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	702	0	0
BA-JR 2025	702	0	0
BU 2025	702	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd een toelage van 702 keuro AO voorzien voor de DAB Documentbeheer, die volledig volstort werd.

Uitgaven

Niet van toepassing.

4.1.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaamse Vereniging voor ICT-personeel (Vlaanderen Connect)

Omschrijving

Vlaanderen connect werft strategische ICT-brugfuncties aan voor agentschappen en departementen van de Vlaamse overheid, voor lokale of provinciale besturen. Zo worden belangrijke ICT-sleutelfuncties in de Vlaamse overheid, de lokale en provinciale besturen beter ingevuld en wordt de aansturing van de uitbestede ICT versterkt. Daarnaast biedt Vlaanderen connect ondersteuning in de ontwikkeling van deze digitaliseringsfuncties.

Ontvangsten

(duizend euro)			
2025	**BA 2025**	**BA-JR 2025**	**BU 2025**
ESR 08 – Overgedragen overschot vorige boekjaren	2.922	2.922	2.922
Totaal	**2.922**	**2.922**	**2.922**

Inhoudelijke toelichting:

Het overgedragen overschot van vorige boekjaren bedraagt 2.922 keuro.

Uitgaven

(duizend euro)						
	VAK			**VEK**		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR 03 – Over te dragen overschot van het boekjaar	0	0	0	2.922	2.922	3.015
Totaal	**0**	**0**	**0**	**2.922**	**2.922**	**3.015**

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd niet uitgegaan van een saldo-opbouw of saldo-intering. Er werden 15.027 keuro meer ontvangsten gerealiseerd dan geraamd, maar er werd ook 14.934 keuro meer vereffend dan begroot. Hierdoor werd 2025 afgesloten met een saldo-opbouw van 93 keuro, en neemt het over te dragen saldo toe van 2.922 keuro tot 3.015 keuro.

VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

1.1. Agentschap Digitaal Vlaanderen

Het Agentschap Digitaal Vlaanderen vervult volgende taken:

- instaan voor de beleidsondersteuning inzake digitalisering, informatieverwerving, -uitbouw, -beheer en -ontsluiting, dienstenintegratie, en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer;
- vanuit gebruikersgericht standpunt digitale informatie en diensten creëren, uitbouwen, integreren, beheren en ontsluiten;
- samen met instanties, ondernemingen en organisaties oplossingen realiseren om de informatie op de juiste plaats in de bedrijfsprocessen te brengen met het oog op de creatie van maximale meerwaarde;
- de interactie met burgers, ondernemingen, verenigingen en organisaties organiseren via een uniek informatiepunt met geïntegreerde kanalen;
- burgers, ondernemingen, verenigingen en organisaties via het informatiepunt wegwijs maken in het overheidslandschap en hen een centraal informatie- en documentatiepunt aanbieden;
- een centraal gegevensuitwisselingsplatform beheren waar data uit authentieke gegevensbronnen te vinden zijn, en waar instanties hun processen en diensten onderling kunnen integreren;
- de uitbouw van de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheden mogelijk maken en instanties daartoe stimuleren door hen ondersteuning te bieden bij hun digitale transformatie.

(duizend euro)

2025	**AO**	**TO**	**LO**	**VAK**	**VEK**
BA	10	0	0	23.054	23.054
BA-JR	10	0	0	24.285	25.235
BU	0	360	0	23.525	24.658

Inhoudelijke toelichting:

Er werden 360 keuro meer toegewezen ontvangsten gerealiseerd dan begroot. Dit is te wijten aan de niet-begrootte terugvordering van loonkosten van gedetacheerde personeelsleden op begrotingsartikel SC0-9SAATZZ-OW.

In tegenstelling tot wat bovenstaande tabel suggereert evolueerden de uitgavenkredieten met 330 keuro VAK (+) en 1.280 keuro VEK (+) doorheen het jaar. De bijstellingen gebeurden enerzijds op het loonkrediet (330 keuro VAK/VEK (+)), en anderzijds op begrotingsartikel SC0-1SAA2ZZ-WT (950 keuro VEK (+)).

Ontvangsten

SC0-9SAAAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van het Agentschap Digitaal Vlaanderen met betrekking tot kleine verkopen geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	10	0	0
BA-JR 2025	10	0	0
BU 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2025 werden zeer beperkt (minder dan 0,5 keuro) algemene ontvangsten gerealiseerd op dit artikel.

SC0-9SAATZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van de lonen van de gedetacheerde interne personeelsleden van het Agentschap Digitaal Vlaanderen geregistreerd. De ontvangsten op dit begrotingsartikel spijzen artikel SC0-1SAA4ZZ-LO.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	0	360	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2025 werd er 360 keuro aan loonkosten teruggevorderd van het Vlaams Datanutsbedrijf (athumi). Deze ontvangsten werden niet begroot.

Uitgaven

SC0-1SAA2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen van de interne personeelsleden van het Agentschap Digitaal Vlaanderen geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	19.296	19.626	19.805	19.296	19.626	20.060

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 19.296 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor de lonen van de interne personeelsleden van het Agentschap Digitaal Vlaanderen.

Doorheen het jaar werd het krediet decretaal met 330 keuro VAK/VEK (+) naar boven bijgesteld:
- 1 keuro VAK/VEK (+) herverdeling in het kader van eenmalige netto-meerkosten 'Expeditie Talent'
- 329 keuro VAK/VEK (+) werd herverdeeld naar dit begrotingsartikel naar aanleiding van een herverdeling uit de indexprovisie

Er werd 101% van het VAK en 102% van het VEK benut. In totaal werd er 179 keuro VAK en 434 keuro VEK meer uitgaven gerealiseerd dan begroot.

De overschrijding van het krediet is te wijten aan:
- 42 keuro VAK (+) en 297 keuro VEK (+) i.k.v. provisie niet opgenomen vakantiedagen 2025 (waarvoor het krediet overschreden mag worden)
- 137 keuro VAK/VEK (+) voor de registratie van loonkosten gefinancierd met Europese middelen

Het verschil in uitvoering tussen VAK en VEK ten bedrage van 255 keuro is te wijten aan de boeking van prestatietoelagen. De vastlegging gebeurt in het prestatiejaar, de vereffening in het daaropvolgende jaar. Het jaar van vastlegging en vereffening van deze uitgave is dus niet aan elkaar gelijk.

SC0-1SAA2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de interne werkingsuitgaven van het Agentschap Digitaal Vlaanderen geregistreerd.

Begrotingsuitvoering:

		(duizend euro)
	VAK	**VEK**

	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	3.758	3.758	3.720	3.758	4.708	4.597

Inhoudelijke toelichting:

Er werd 3.758 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel bij BA2025, voor de interne werkingsuitgaven van het Agentschap Digitaal Vlaanderen.

Doorheen het jaar werd het krediet decretaal met 950 keuro VEK (+) naar boven bijgesteld:
- 500 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld van begrotingsartikel SC0-1SJA2NF-WT.
- 450 keuro VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld van begrotingsartikel TB0-1TBA2AH-PR.

Deze aanpassing was nodig om al de prestaties aan het correcte boekjaar te kunnen toewijzen.

Er werd 99% van het VAK en 98% van het VEK benut. In totaal werd er 38 keuro VAK niet uitgevoerd omwille van vertraging bij de opstart van verschillende projecten. Daarnaast werd 111 keuro VEK minder uitgaven gerealiseerd dan begroot.

SC0-1SAA4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van de lonen van de gedetacheerde interne personeelsleden van het Agentschap Digitaal Vlaanderen geregistreerd. Dit begrotingsartikel wordt gespijsd door SC0-9SAATZZ-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	901	0	0	901	0

Inhoudelijke toelichting:

De bedragen die in bovenstaand overzicht zijn opgenomen in de kolommen "BA-JR 2025" stemmen niet overeen met de geraamde vastleggingen en vereffeningen voor 2025. Bij de bespreking van de begrotingsuitvoering wordt dan ook uitgegaan van de bedragen in de kolommen "BA 2025". Er zijn in de loop van 2025 immers geen aanpassingen gebeurd aan de geraamde vastleggingen en vereffeningen.

Er zijn geen uitgaven gerealiseerd in 2025, gezien er geen vervangingen waren van gedetacheerde personeelsleden.

1.2. Agentschap Facilitair Bedrijf

Het agentschap heeft als missie een duurzame en inspirerende werkomgeving te creëren opdat de collega's van de Vlaamse overheid kunnen uitblinken.

Het agentschap heeft tot taak diensten inzake vastgoed marktconform aan te bieden. Dat omvat onder meer de volgende activiteiten:

- de beleidscoördinatie, -voorbereiding en -uitvoering van het vastgoedbeleid voor de gebouwen van de Vlaamse overheid;
- het beheer van de vastgoedportefeuille van gebouwen die in beheer van het agentschap zijn;
- de coördinatie en ondersteuning van de inrichtingswerken en bouwprojecten voor de gebouwen van de Vlaamse overheid.

Het agentschap heeft tot taak duurzame facilitaire diensten marktconform aan te bieden. Dat omvat onder meer de volgende activiteiten:

- gebouwgebonden facilitaire dienstverlening leveren, verhuisbewegingen begeleiden, veiligheid garanderen, in netwerken voorzien, gebouwen onderhouden, onderhoudswerken uitvoeren, en milieu- en energiebeheer opvolgen in gebouwen die in beheer van het agentschap zijn;
- de aankoop van facilitaire goederen en diensten, met inbegrip van de budgetreservatie, de bestelling, de opvolging van de levering, en het beheer van de goederen en diensten.

Het agentschap heeft tot taak diensten inzake overheidsopdrachten aan te bieden. Dat omvat onder meer de volgende activiteiten:

- de beleidscoördinatie, -voorbereiding en -uitvoering voor overheidsopdrachten, met inbegrip van de gewestelijke aspecten inzake overheidsopdrachten, het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten, en het lidmaatschap van de federale Commissie voor de overheidsopdrachten, en daarmee samenhangend de ondersteuning van de Vlaamse Regering bij haar taken over de erkenning van aannemers van werken;
- als enige aankoopcentrale voor de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 2°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, optreden voor gangbare en gebruikelijke ondersteunende goederen en diensten, onder meer binnen de thema's facility, ICT, personeel, en organisatie. De aankoopcentrale kan ook andere overheidsopdrachten en raamovereenkomsten voor werken, leveringen of diensten plaatsen voor de Vlaamse overheid, de lokale overheden, en voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- de rol vervullen van kenniscentrum overheidsopdrachten ter ondersteuning van de Vlaamse overheid, met het oog op de professionalisering van de overheidsopdrachtenpraktijk, onder andere door juridische adviesverlening en door opleidingen en informatie aan de Vlaamse overheid aan te bieden;
- rechtszaken behandelen over overheidsopdrachten van entiteiten die behoren tot de rechtspersoon van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Voor het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken worden alleen de rechtszaken behandeld die vóór 1 september 2010 zijn ingeleid.

Het agentschap heeft tot taak diensten inzake documentbeheer aan te bieden. Dat omvat onder meer de volgende activiteiten:

- de beleidscoördinatie, -voorbereiding en -uitvoering inzake het beheer, de bewaring en de vernietiging van bestuursdocumenten;
- de ondersteuning van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden conform artikel III.86 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018;
- het beheer en de bewaring van de bestuursdocumenten van de Vlaamse overheid;

- de ondersteuning van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden bij de optimalisering van hun interne processen;
- de ontwikkeling van een instrumentarium voor het procesbeheer van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden.

(duizend euro)

2025	**AO**	**TO**	**LO**	**VAK**	**VEK**
BA	10	861	0	53.991	53.991
BA-JR	10	861	0	54.887	54.893
BU	129	786	0	55.300	55.373

Inhoudelijke toelichting:

Er werden meer algemene ontvangsten gerealiseerd dan geraamd. Dit is te wijten aan hogere ontvangsten op begrotingsartikel SH0-9SAAAZZ-OW t.g.v. niet-begrootte ontvangsten uit onder andere doorfacturatie en interesten. Er werden minder toegewezen ontvangsten gerealiseerd dan geraamd, n.a.v. een forfaitaire kost per personeelslid die niet werd gefactureerd op begrotingsartikel SH0-9SAATZZ-OW.

In tegenstelling tot wat bovenstaande tabel suggereert evolueerden de uitgavenkredieten met 959 keuro VAK en 965 keuro VEK doorheen het jaar. Deze bijstellingen bevinden zich uitsluitend op de gesplitste kredieten; op het fonds voor gedetacheerde personeelseden werden de geraamde uitgaven niet bijgesteld. De correcte cijfers BA-JR bedragen 54.950 keuro VAK en 54.956 keuro VEK.

De uitgavenkredieten werden voor 101% benut. De overbenutting is o.a. te wijten aan de voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen die werd aangerekend op begrotingsartikel SH0-1SAA2ZZ-LO (waarvoor het krediet overschreden mocht worden). De cijfers worden verder in detail toegelicht bij de bespreking per begrotingsartikel.

Ontvangsten

SH0-9SAAAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is enerzijds bedoeld voor de verkoop van specifieke roerende vermogensgoederen (bijv. dienstvoertuigen) en anderzijds voor diverse ontvangsten die aan geen enkel ander ontvangstenartikel kunnen worden toegewezen.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	10	0	0
BA-JR 2025	10	0	0
BU 2025	129	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De bij BA2025 geraamde ontvangsten werden voor 1289% gerealiseerd. Dit is te wijten aan o.a. de interesten die ontvangen werden van de koper van een gebouw waarbij de betaling gespreid is over 20 jaar (45 keuro AO), SLA-penalties (27 keuro AO), de doorfacturatie van licenties (22 keuro AO), een schadevergoeding (15 keuro AO), en de doorfacturatie van afval (9 keuro AO).

SH0-9SAATZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel vormt de ontvangstenzijde van het Fonds Personeelsleden met Verlof voor Opdracht van HFB. Op dit artikel worden de terugvorderingen aangerekend van de loonkost van gedetacheerde personeelsleden. De ontvangsten op dit artikel spijzen artikel SH0-1SAA4ZZ-LO.

Begrotingsuitvoering:

			(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**
BA 2025	0	861	0
BA-JR 2025	0	861	0
BU 2025	0	786	0

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 bedroegen de geraamde ontvangsten 861 keuro TO. Uiteindelijk werd er 75 keuro TO minder gerealiseerd dan geraamd, vanwege een uplift per personeelslid t.b.v. 70 keuro TO in totaal, die verkeerdelijk niet gefactureerd werd aan Vlaanderen Connect.

Uitgaven

SH0-1SAA2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor de loonkost van de personeelsleden van HFB (incl. catering- en schoonmaakpersoneel en incl. kabinetsondersteuners twee kabinetten).

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	49.529	50.436	50.933	49.529	50.436	50.933

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd 49.529 keuro VAK/VEK voorzien op dit begrotingsartikel:
- Loonkosten administratief personeel: 31.746 keuro VAK/VEK
- Loonkosten catering- en schoonmaakmedewerkers: 17.783 keuro VAK/VEK

Doorheen het jaar werd het krediet met 907 keuro VAK/VEK naar boven bijgesteld:
- 844 keuro VAK/VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de indexprovisie t.g.v. de overschrijding van de spilindex in januari 2025
- 54 keuro VAK/VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit de Oekraïneprovisie voor loonkosten voor de tijdelijke versterking van HFB i.k.v. het programma opvanglocaties Oekraïne
- 9 keuro VAK/VEK (+) werd naar dit begrotingsartikel herverdeeld vanuit het provisioneel krediet voor de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid (SG0-1SKC2TG-PR) t.g.v. eenmalige netto-meerkosten i.k.v. Expeditie Talent

Het krediet werd als volgt besteed:
- Loonkosten administratief personeel: 34.986 keuro VAK/VEK
- Loonkosten catering- en schoonmaakmedewerkers: 15.899 keuro VAK/VEK
- Loonkosten i.k.v. Oekraïne (uitgaven gefinancierd met middelen uit de Oekraïneprovisie): 48 keuro VAK/VEK

Het krediet op begrotingsartikel SH0-1SAA2ZZ-LO werd met 497 keuro VAK/VEK overschreden. Er werd m.a.w. 101% van het VAK en VEK benut. Deze realisatiecijfers zijn inclusief de voorziening voor niet-opgenomen vakantiedagen t.b.v. 251 keuro VAK/VEK, waarvoor het loonkrediet overschreden mag worden. De werkelijke overbenutting bedraagt dus 246 keuro VAK/VEK, of 0,5% van het totale loonkrediet.

SH0-1SAA2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel is bestemd voor uitgaven m.b.t. de interne werking van HFB (zowel niet-ICT als ICT).

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	3.601	3.653	3.569	3.601	3.659	3.642

Inhoudelijke toelichting:

Bij BA2025 werd 3.601 keuro VAK/VEK ingeschreven op dit begrotingsartikel, als volgt opgesplitst:

- Interne werking niet-ICT: 2.177 keuro VAK/VEK
- Interne werking ICT: 1.323 keuro VAK/VEK
- Managementsystemen: 101 keuro VAK/VEK

Doorheen het jaar werd het krediet met 52 keuro VAK en 58 keuro VEK naar boven bijgesteld, n.a.v. een herverdeling uit de Oekraïneprovisie voor externe ondersteuning en werkingskosten voor de tijdelijke versterking van HFB i.k.v. het programma opvanglocaties Oekraïne.

Het VAK werd voor 98% benut, en het VEK werd voor 100% benut, en werd als volgt besteed:

- Interne werking niet-ICT: 1.808 keuro VAK en 1.792 keuro VEK
- Interne werking ICT: 1.350 keuro VAK en 1.342 keuro VEK
- Managementsystemen: 24 keuro VAK en 157 keuro VEK
- Vormingsuitgaven administratief personeel: 336 keuro VAK en 314 keuro VEK
- Externe ondersteuning en werkingskosten i.k.v. Oekraïne (uitgaven gefinancierd met middelen uit de Oekraïneprovisie): 52 keuro VAK en 38 keuro VEK

SH0-1SAA4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel vormt de uitgavenzijde van het Fonds Personeelsleden met Verlof voor Opdracht. Dit artikel wordt gespijsd door SH0-9SAATZZ-OW. Het VRK op dit begrotingsartikel is bestemd voor de loonkost van vervangers van gedetacheerde personeelsleden.

Begrotingsuitvoering:

						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	861	798	798	861	798	798

Inhoudelijke toelichting:

De bedragen die in bovenstaand overzicht zijn opgenomen in de kolommen "BA-JR 2025" stemmen niet overeen met de geraamde vastleggingen en vereffeningen voor 2025. Bij de bespreking van de begrotingsuitvoering wordt dan ook uitgegaan van de bedragen in de kolommen "BA 2025". Er zijn in de loop van 2025 immers geen aanpassingen gebeurd aan de geraamde vastleggingen en vereffeningen.

Er werd 63 keuro minder VRK gecreëerd dan geraamd, in navolging van de lagere realisatie van toegewezen ontvangsten op begrotingsartikel SH0-9SAATZZ-OW.

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

Niet van toepassing.

VIII. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
BVO	Beschermde VerwerkingsOmgeving
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
1700	Contactcenter Vlaamse overheid/Vlaamse Infolijn
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR)
GIPOD	Generiek InformatiePlatform Openbaar Domein
MAGDA	Maximale Gegevensdeling tussen Administraties en Agentschappen
OSLO	Open Standaarden voor Linkende Organisaties
PMO	Project Management Office
SDN	Software Defined Networks

SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOC	Strategisch OnderzoeksCentrum
VDIP	Vlaams Data-Integratie Platform
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLAIO	Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen
VMS	Vlaams MandatenSysteem
VRD 3	Vlaanderen Radicaal III investeringsprogramma
VTC	Vlaamse Toezichtcommissie
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Regelgeving - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het KLIP-decreet van 14 maart 2008 en het GIPOD-decreet van 4 april 2018 naar aanleiding van de Verordening 2024/1309 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronische communicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijzing van Verordening 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU (gigabitinfrastructuurverordening)

De gigabitinfrastructuurverordening heeft als doel een snellere uitrol van digitale netwerkinfrastructuur in heel Europa. Deze verordening heft de breedbandrichtlijn verlaging breedbandkosten van 2014 op.

In 2017 werden het KLIP-decreet en het GIPOD-decreet gewijzigd om de omzetting van de breedbandrichtlijn te bewerkstelligen. Nu deze richtlijn opgaat in de gigabit-infrastructuurverordening zijn er wijzigingen aan beide decreten vereist. Van die gelegenheid zal gebruik worden gemaakt om in het kader van de eenvormigheid van de productnamen bij het Vlaams Datanutsbedrijf de naam van het KLIP te wijzigen: 'Kabel- en Leidinginformatie-platform' i.p.v. 'Kabel- en Leidinginformatieportaal'.

De gigabitinfrastructuurverordening is van toepassing met ingang van 12 november 2025. De voormelde decreten dienden dus tegen die datum aangepast te worden aan de gigabitinfrastructuurverordening.

Indicatieve planning:
Principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen adviezen (evt. SERV, MORA, VVSG en VTC) na overleg in de juridische werkgroepen van GIPOD en KLIP (november 2024), wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en BA (telkens 12 werkdagen): 5 december 2025
De voormelde ingewonnen adviezen leiden niet tot inhoudelijke aanpassingen van het voorontwerp.
Inwinnen advies RvS: 10 maart 2026
Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering: eind april 2026
Behandeling Vlaams Parlement: na zomerreces 2026
Bekrachtiging en afkondiging VR: afhankelijk van aanneming in het Vlaams Parlement: november 2026
Publicatie Belgisch Staatsblad: eind 2026
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, Athumi, Vlaams DKBUZA, departement MOW, departement Omgeving, stakeholders GIPOD en KLIP

Regelgeving - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, wat betreft de omvorming van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens tot de Vlaamse data-autoriteit

Om conform de verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance (de Data Governance Act) op te treden als toezichthoudende autoriteit op de databemiddelingsdiensten (DB-diensten) en de organisaties voor data-altruïsme (DA-organisaties) moet de autoriteit juridisch gescheiden zijn en functioneel onafhankelijk zijn ten aanzien van de DB-diensten en DA-organisaties. Na onderzoek is gebleken dat de meest aangewezen piste een uitbreiding is van de taken en de bevoegdheden van de Vlaamse toezichtcommissie. De uitbreiding van de taken van de VTC sluit aan bij de bestaande taken van de VTC. Vandaar dat het e-governmentdecreet in die zin

wordt gewijzigd. Ook wordt gestreefd om de andere toezichthoudende functies met betrekking tot kwalitatief en privacyveilig datagebruik onder de Vlaamse data-autoriteit samen te brengen als onderdeel van de Vlaamse implementatie van o.a. de Data Act en de AI-act en eventueel de Politierichtlijn.

Indicatieve planning:
Principiële goedkeuring VR na wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en Begrotingsakkoord (telkens 12 werkdagen): februari 2025 met het oog op het inwinnen van het advies van de VTC en de Raad van State: 17 juli 2026
Definitieve goedkeuring VR: najaar 2026
Parlementaire behandeling: najaar 2026
Bekrachtiging en afkondiging VR: eind 2026
Publicatie Belgisch Staatsblad: begin 2027
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, VTC

Regelgeving - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het CRAB-decreet van 8 mei 2009, wat betreft de omvorming van het Centraal Referentieadressenbestand tot het Gebouwen-en adressenregister

De definities en afbakening van de concepten gebouw, gebouweenheid en functies in het nieuwe gebouwenregister bevatten momenteel nog een aantal onduidelijkheden. Dit impacteert verschillende processen van o.a. het VEKA (EPC residentieel, EPC niet-residentieel, renovatieverplichting, melding centrale stooktoestellen, …) en leidt tot een substantiële en structurele werklast bij bv. het VEKA (2,3 VTE's).

Met het decretaal voorzien van een Gebouwenregister worden de gebouwen-definities, met verduidelijkingen, en afbakeningen vastgelegd. Ook worden een aantal rollen en verantwoordelijkheden decretaal verankerd zoals ook bij het CRAB is gebeurd. Vandaar dat het CRAB-decreet wordt aangepast met invoering van het Gebouwenregister naast het Adressenregister (GRAR).

Indicatieve planning:
Eerste principiële goedkeuring VR na overleg met alle betrokken stakeholders, wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en Begrotingsakkoord (telkens 12 werkdagen) met het oog op het inwinnen van het advies van de VTC: medio 2026
Tweede principiële goedkeuring VR met het oog op het inwinnen van het advies van de RvS: najaar 2026
Definitieve goedkeuring VR: najaar 2026
Parlementaire behandeling: eind 2026
Bekrachtiging en afkondiging VR: eind 2026
Publicatie Belgisch Staatsblad: begin 2027
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, Athumi, VEKA, VVSG, Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Regelgeving - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, wat betreft het Verenigingsregister en het Organisatieregister

Het Organisatieregister geeft een inzicht in de publieke sector in Vlaanderen en faciliteert interacties met en tussen Vlaamse overheden alsook met andere overheidsniveaus zoals het Rekenhof. Het Organisatieregister zorgt voor een eenmalige registratie en unieke identificatie van Vlaamse overheidsinstanties. Aan de hand van het Organisatieregister kan een correct en eenduidig budget- en personeelsbeheer gevoerd worden. Het Organisatieregister zorgt voor maximaal

hergebruik van (contactgegevens van) belangrijke hoedanigheden binnen de Vlaamse overheid, nl. de functie, de naam, voornaam en professionele contact-gegevens van personen die een rol, verantwoordelijkheid of een takenpakket uitvoeren, zoals leidend ambtenaren, woordvoerders, enz. In het kader van het deugdelijk bestuur registreert het organisatieregister met het oog op rapporteringsvragen van bv. het Rekenhof (vermogens- en mandatenaangifte), het departement Financiën en Begroting (INR-rapportering) en het Agentschap Binnenlands Bestuur (MEP rapport). Verder wordt in het Organisatieregister de samenstelling van de raden van bestuur en adviesraden en de man-vrouw verhouding opgenomen. Aangezien aldus ook persoonsgegevens worden verwerkt in het Organisatieregister, is een decretaal kader vereist met de vastlegging van de essentiële elementen, zoals ook het Verenigingsregister eveneens in het e-governmentdecreet van 18 juli 2008 is vastgelegd. Aan de bestaande bepalingen inzake het Verenigingsregister worden een aantal verfijningen aangebracht op het vlak van terminologie.

Indicatieve planning:
Eerste principiële goedkeuring VR na overleg met alle betrokken stakeholders, wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en Begrotingsakkoord (telkens 12 werkdagen): 3 april 2026 met het oog op het inwinnen van het advies van de VTC
Tweede principiële goedkeuring VR met het oog op het inwinnen van het advies van de RvS: voorjaar 2026
Definitieve goedkeuring VR: medio 2026
Parlementaire behandeling: najaar 2026
Bekrachtiging en afkondiging VR: eind 2026
Publicatie Belgisch Staatsblad: eind 2026
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, departement Cultuur, juridische werkgroep van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Regelgeving - Voorontwerp van decreet houdende de inrichting van het Vlaams Mandatensysteem

Een Vlaams Mandatensysteem (VMS) geeft de burgers de mogelijkheid om digitaal een mandaat te verlenen aan derden en te verkrijgen van derden in Mijn Burgerprofiel. Burgers kunnen op die manier gemakkelijker toegang hebben tot de diensten van de Vlaamse overheid. Het VMS zou voor verschillende toepassingen kunnen worden gebruikt, zoals het aanvragen van dienstencheques voor een minder digitaalvaardig persoon of het helpen van gezinnen om een zorgtoeslag aan te vragen in het kader van het groeipakket.

Voor de ontwikkeling en het beheer van het VMS moet de verwerkings-verantwoordelijke van het VMS beschikken over een decretale rechtsgrond voor de gegevensuitwisseling tussen burgers onderling en tussen burgers en overheids-instanties.

Ook is een decretale grondslag nodig voor de verwerking van persoonsgegevens (bv. persoonsgegevens inzake mandaatgevers en -houders, inhoud van het mandaat, enz.) met de decretale vastlegging van de essentiële elementen van de gegevensverwerking (welke gegevens, van welke personen, voor welke doel-einden, hoe lang bewaren, wie heeft toegang tot die gegevens).

Indicatieve planning:
Eerste principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen advies VTC na overleg met Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en BA (telkens 12 werkdagen): medio 2026

Tweede principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen advies RvS: najaar 2026
Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering: najaar 2026
Behandeling Vlaams Parlement: voorjaar 2027
Bekrachtiging en afkondiging VR: voorjaar 2027
Publicatie Belgisch Staatsblad: voorjaar 2027
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, juridische werkgroep van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Regelgeving - Voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid

Bij het Agentschap Digitaal Vlaanderen wordt een Vlaams Centrum voor Digitale Veiligheid (VCDV) gecreëerd waarin een sterke veiligheidsstrategie wordt uitgewerkt en gecoördineerd.

Indicatieve planning:
Eerste principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen advies VTC na overleg stuurorgaan, wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en BA (telkens 12 werkdagen): april 2026
Tweede principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen advies RvS: medio 2026
Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering: medio 2026
Behandeling Vlaams Parlement: najaar 2026
Bekrachtiging en afkondiging VR: najaar 2026
Publicatie Belgisch Staatsblad: najaar 2026
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, ABB, Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Regelgeving - Voorontwerp van decreet tot bepaling van het kader voor de verwezenlijking van proactieve dienstverlening

De Vlaamse overheid ontwikkelt een overheidsbrede Digitale Assistent die de eindgebruikers ondersteunt in hun interactie met de overheid. Deze Digitale Assistent fungeert als één herkenbare toegangspoort tot overheidsinformatie en -dienstverlening, over beleidsdomeinen en entiteiten heen, en sluit aan bij de bredere strategie van gedeelde digitale bouwstenen waarbij Digitaal Vlaanderen de regierol opneemt.

Om deze ambitie juridisch correct, transparant en toekomstgericht te verankeren, wordt gewerkt aan een decretale grondslag die:
- de Digitale Assistent expliciet positioneert als instrument van (zwaarwegend) algemeen belang;
- de essentiële elementen van gegevensverwerking vastlegt;
- duidelijke rollen en verantwoordelijkheden bepaalt;
- voldoende waarborgen bevat op het vlak van de AVG en AI-regelgeving;
- technologie-agnostisch en toekomstbestendig is.

Indicatieve planning:
Eerste principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen advies VTC na overleg stuurorgaan, wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en BA (telkens 12 werkdagen): najaar 2026
Tweede principiële goedkeuring Vlaamse Regering met oog op inwinnen advies RvS: najaar 2026
Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering: voorjaar 2027

Behandeling Vlaams Parlement: voorjaar 2027
Bekrachtiging en afkondiging VR: medio 2027
Publicatie Belgisch Staatsblad: medio 2027
Entiteiten betrokken bij dit initiatief:
Agentschap Digitaal Vlaanderen, Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Regelgeving – Wijzing van Het Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten

Aard initiatief: Wijziging van een bestaande regelgeving.
Link met beleidsdoelstellingen:
SD7: Het Facilitair Bedrijf neemt op het vlak van archief- en informatiebeheer voor alle overheden in Vlaanderen een regierol op.
OD7.8: De in het Bestuursdecreet opgenomen overdrachtsverplichting wordt niet langer enkel voor analoog, maar ook voor digitaal archief toegepast.
Korte omschrijving:
Het Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten (10 mei 2019) omvat voor de Vlaamse overheid een afname- en instapverplichting op de dienstverlening analoog archief van Het Facilitair Bedrijf. Om het beheer van zowel het analoge als het digitale archief efficiënter te organiseren wordt ook een afname- en instapverplichting ingesteld voor Digitaal Archief Vlaanderen.
Indicatieve planning:
Eerste principiële goedkeuring VR na wetgevingstechnisch en taalkundig advies, advies IF en Begrotingsakkoord (telkens 12 werkdagen): medio 2026 met het oog op het inwinnen van het advies van de VTC
Tweede principiële goedkeuring VR: najaar 2026 met oog op inwinnen advies Raad van State
Definitieve goedkeuring VR: voorjaar 2027
Publicatie Belgisch Staatsbladvoorjaar 2027
Entiteiten betrokken bij dit initiatief: Agentschap Facilitair Bedrijf.

X. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN'

Digitaal Vlaanderen

Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen: gegevensdelingsplatformen van MAGDA, geo en open data

Benaming	Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen: gegevensdelingsplatformen van MAGDA, geo en open data
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	De indicator wordt bepaald op basis van de transacties die door de verschillende gegevensdelingsplatformen worden geregistreerd in transactionele logdatabanken. Een transactie is de waarde van een individueel record, dat hetzij opgehaald wordt via een live bevraging hetzij afgeleverd wordt in een bestand, on request of on change van een brongegeven. De vermelde transacties worden geregistreerd tussen 01/01 en 31/12 van het lopende jaar en samengevoegd. Vermeld moet wel worden dat deze indicator een optelsom is van verschillende transacties die over zeer verschillende soorten data gaat, zowel op het vlak van informatieclassificatie, op het vlak van toegankelijkheid van de data (open versus gesloten) als op het vlak van de vereiste legislatieve en administratieve procedures die moeten doorlopen worden om toegang te krijgen tot de data
Bron	De databronnen zijn databronnen intern aan Digitaal Vlaanderen, waarbij de transacties op de verschillende gegevensdelingsplatformen weggeschreven worden in transactionele logdatabanken. De meetgegevens worden door de logsystemen op de technische diensten en infrastructuur van de gegevensdelings-platformen geregistreerd en weggeschreven naar die logdatabanken. De meetgegevens zijn ook afhankelijk van het gegevensdelingsplatform ter beschikking in rapporten of op verzoek
Meetfrequentie	De transacties worden in realtime geregistreerd in de trans-actionele logdatabanken, waarna er afhankelijk van het gegevensdelingsplatform hetzij 24u later rapporten ter beschikking zijn of er nog kleine manuele handelingen nodig zijn om de meetgegevens aan te leveren. Sommige meetgegevens zijn enkel op verzoek beschikbaar en zijn nog niet als rapporten beschikbaar
Kwaliteitsbeoordeling	Deze indicator is nog niet geverifieerd of gecertificeerd. Hij wordt wel nationaal vergeleken, o.a. met transactie-meetgegevens van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid en andere organisaties die vergelijkbaar zijn met Digitaal Vlaanderen (FOD BOSA, Rijksregister, …)
Reeds gebruikt in andere documenten	Deze indicator wordt gebruikt in beleidsdocumenten m.b.t. de digitalisering van de Vlaamse overheid. Hij wordt voornamelijk intern gebruikt in kwartaalrapportering, maar ook extern in bijvoorbeeld antwoorden op parlementaire vragen

Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen: ICT-veiligheidsbouwstenen

Benaming	Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen: ICT-veiligheidsbouwstenen
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Berekening van het aantal ACM-transacties: Iedere maand wordt er door een ACM-systeembeheerder een rapport van de afgelopen maand gemaakt, die statistieken bevat van het Toegangsbeheer Berekening van het aantal IDM-transacties: Iedere maand wordt er door een IDM-systeembeheerder een rapport van de afgelopen maand gemaakt, die statistieken bevat van het Gebruikersbeheer
Bron	Bron van de ACM-transactiegegevens: De ACM audit logs zijn de databron. Deze logs worden gedurende een maand bijgehouden. Op het einde van de maand worden die logs verwerkt door een ACM-systeembeheerder Bron van de IDM- transactiegegevens: De IDM-database is de authentieke bron. De database kan enkel benaderd worden door IDM-systeembeheerders
Meetfrequentie	Meetfrequentie van de ACM-transacties: Maandelijks. De rapportering wordt ten laatste op de 5de dag van de nieuwe maand gepubliceerd Meetfrequentie van de IDM-transacties: Maandelijks. De rapportering wordt ten laatste op de 5de dag van de nieuwe maand gepubliceerd
Kwaliteitsbeoordeling	Kwaliteitsbeoordeling van de ACM-transactiegegevens: Deze indicator kan vergeleken worden met de transactiegegevens van bijvoorbeeld itsme of MyGov van de FOD BOSA. Er is navraag gedaan bij de VSA inzake de bruikbaarheid van deze indicator, maar er is hier nog geen feedback op gekregen Kwaliteitsbeoordeling van de IDM-transactiegegevens: Deze indicator kan vergeleken worden met de transactiegegevens van bijvoorbeeld itsme of MyGov van de FOD BOSA. Er is navraag gedaan bij de VSA inzake de bruikbaarheid van deze indicator, maar er is hier nog geen feedback op gekregen
Reeds gebruikt in andere documenten	De ACM-transactiegegevens worden gebruikt in: • Publieke rapportering • Basispresentaties over ACM • Nota's aan de Inspectie van Financiën De IDM-transactiegegevens worden gebruikt in: • Publieke rapportering • Basispresentaties over IDM • Nota's aan de Inspectie van Financiën

Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen: Mijn Burgerprofiel

Benaming	Aantal transacties op 3 types generieke bouwstenen: Mijn Burgerprofiel
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Na het aanmelden op de toepassing Mijn Burgerprofiel, worden alle afgenomen digitale diensten geregistreerd als een elektronische interactie met de overheid onder de vorm van een transactie-event. Het betreft hier het raadplegen van data of het doorlopen van een proces verbonden aan een elektronische dienst van een overheidsinstantie. Het gaat

	hierbij om de registratie van een manuele interactie van de gebruiker, vanuit de gebruikersinterface van de toepassing op het toestel van de burger, d.w.z. via een webtoepassing of een mobiele app, welke verwerkt wordt door een centraal data- en/of verwerkingssysteem gekoppeld aan deze toepassing
Bron	De toepassing Mijn Burgerprofiel registreert de geanonimiseerde transactie-events in een centrale, technische gegevensbank voor visualisatie, ondersteuning en, waar nodig, groeiscenario-analyse
Meetfrequentie	De transactie-events, representatief voor het gebruik van een elektronische dienst, worden continu bewaard door de toepassing bij het opstarten van de transactie, ongeacht het uiteindelijke resultaat van het door de burger opgestarte proces binnen de eigenlijke dienstverlening. De gegevens worden per maand en per jaar bijgehouden en gevisualiseerd. Het transactie-event vertegenwoordigt enkel het opstarten of bekijken van een elektronisch dienst of de bijhorende gegevens.
Kwaliteits-beoordeling	Tot op heden is deze indicator enkel in gebruik voor de toepassing Mijn Burgerprofiel zelf, niet extern geverifieerd en kan bijgevolg niet zonder context vergeleken worden met andere data. Een internationaal gestandaardiseerde aanpak van deze meting is wel een prioriteit, maar is afhankelijk van de verdere platformisering van de totaaloplossing aangeboden door Digitaal Vlaanderen
Reeds gebruikt in andere documenten	De verzamelde data wordt enkel gebruikt voor scenario-analyse (budget, populariteit, ...) voor de Mijn Burgerprofiel toepassing of voor het beantwoorden van specifieke vragen i.v.m. het gebruik van diensten via Mijn Burgerprofiel of meldingen van burgers binnen het kader van de ondersteuning van gebruikers van Mijn Burgerprofiel.

Aantal digitale projecten dat Digitaal Vlaanderen begeleidt bij Vlaamse entiteiten

Benaming	Aantal digitale projecten dat Digitaal Vlaanderen begeleidt bij Vlaamse entiteiten
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Aantal digitale projecten van Vlaamse entiteiten met einddatum binnen het afgelopen kwartaal uitgevoerd door het team Digitale Transformatie van Digitaal Vlaanderen
Bron	Projectopvolgingssysteem van Digitaal Vlaanderen
Meetfrequentie	Op kwartaalbasis
Kwaliteits-beoordeling	De indicator is nog niet door VSA, andere overheden, of externen gecertificeerd en kan bijgevolg niet (inter)nationaal worden vergeleken
Reeds gebruikt in andere documenten	De indicator wordt enkel gebruikt in beleidsdocumenten m.b.t. de digitalisering van de Vlaamse overheid

Gebruik van de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen

Benaming	Gebruik van de ICT-raamcontracten aangeboden door Digitaal Vlaanderen
Soort indicator	Outputindicator

Berekeningswijze	Afname van de ICT-raamcontracten = de facturaties die werden uitgevoerd en gerapporteerd door de ICT-partners in de afgelopen 12 maanden Aantal partners (klanten) per ICT-raamcontract = het aantal partners (klanten) die gebruik hebben gemaakt van elk ICT-raamcontract in de afgelopen 12 maanden De berekening gebeurt per ICT-raamcontract (integratie, werkplek, cloud & datacenter, netwerk, applicatie en mainframe). Een partner (klant) die bv. afneemt van 2 raamcontracten wordt hierbij tweemaal in rekening gebracht. Een partner (klant) wordt geïdentificeerd als een agentschap of departement binnen de Vlaamse overheid, en andere entiteiten binnen het klantenbereik (bv. lokale besturen en het Vlaams Parlement). Een partner (klant) die in de afgelopen 12 maanden minder dan 1000 euro afneemt wordt niet in rekening gebracht
Bron	Datawarehouse DDC-DWH van Digitaal Vlaanderen
Meetfrequentie	Tussentijdse voorlopige meting van de indicator op kwartaal basis, en definitieve meting van de indicator op jaarlijkse basis
Kwaliteits-beoordeling	De indicator is nog niet door VSA, andere overheden, of externen gecertificeerd en kan bijgevolg niet (inter)nationaal worden vergeleken
Reeds gebruikt in andere documenten	De indicator wordt nog niet gebruikt in beleidsdocumenten m.b.t. de digitalisering van de Vlaamse overheid

Athumi

Grootte van het Athumi-ecosysteem

Benaming	Grootte van het Athumi-ecosysteem
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Aantal unieke ondernemingen geregistreerd in KBO die aangesloten zijn op één of meerdere diensten van Athumi
Bron	Business Central (ERP) omgeving van Athumi
Meetfrequentie	De meting gebeurt elk kwartaal. Volledige data zijn 10 dagen na afsluiten van het kwartaal beschikbaar
Kwaliteits-beoordeling	De indicator is nog niet door VSA, andere overheden, of externen gecertificeerd en kan bijgevolg niet (inter)nationaal worden vergeleken
Reeds gebruikt in andere documenten	De indicator wordt enkel gebruikt in de beleidsdocumenten m.b.t. de digitalisering van de Vlaamse overheid

Vlaamse overheid

Tevredenheid bij de burger over de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid

Benaming	Tevredenheid bij de burger over de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid
Soort indicator	Effectindicator
Berekeningswijze	Toevoeging aan de Digimeter bevraging van twee specifieke vragen over de tevredenheid van de Vlaamse burger het afgelopen jaar met de digitale informatie en de digitale diensten aangeboden door de Vlaamse overheid. Tevredenheid wordt telkens uitgedrukt op een schaal van heel ontevreden tot heel tevreden en verrekend naar een globaal percentage tevreden Vlaamse burgers

Bron	De jaarlijkse Digimeter bevraging gebeurt door imec in nauwe samenwerking met de UGent (onderzoeksgroep voor Media, Innovation and Contemporary technologies; imec-mict-UGent). De meetgegevens worden telkens opgetekend en gerapporteerd in het jaarlijkse imec.digimeter rapport
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteits-beoordeling	De indicator is nog niet door VSA, andere overheden, of externen gecertificeerd en kan bijgevolg niet (inter)nationaal worden vergeleken
Reeds gebruikt in andere documenten	De indicator wordt enkel gebruikt in beleidsdocumenten m.b.t. de digitalisering van de Vlaamse overheid

ISE vastgoed

Klimaatdoelstellingen 2030 Het Facilitair Bedrijf – Gebouwen

Benaming	Klimaatdoelstellingen 2030 Het Facilitair Bedrijf - Gebouwen
Soort indicator	Output-indicator
Berekeningswijze	Verschil in emissies CO2 en verbruik primaire energie van jaar X t.o.v. jaar X-1 De indicator geeft weer in welke mate er een daling of stijging is in de emissies of de verbruiken
Bron	Rapportering van het Vlaamse energie- en klimaatplan 2021-2030 (VEKP)
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is opgesteld in uitvoering van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030
Reeds gebruikt in andere documenten	Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030

ISE facilities

Vergelijking van het aantal aanvragen bij het Dienstencentrum Facilities ten opzichte van het jaar voordien

Benaming	Aantal aanvragen jaar X > aantal aanvragen X-1 De indicator geeft weer in welke mate het aantal aanvragen stijgt ten opzichte van het jaar voordien. De indicator geeft een beeld in welke mate entiteiten meer gebruik maken van de ondersteunende dienstverlening van het Dienstencentrum Facilities. Aanvragen: iedere vraag/bestelling gericht aan het Dienstencentrum Facilities die door een eindgebruiker wordt ingevoerd in Facilipunt of aankooprobot.
Soort indicator	Output-indicator
Berekeningswijze	Aantal aanvragen jaar X > aantal aanvragen X-1 De indicator geeft weer in welke mate het aantal aanvragen stijgt ten opzichte van het jaar voordien. De indicator geeft een beeld in welke mate entiteiten meer gebruik maken van de ondersteunende dienstverlening van het Dienstencentrum Facilities. Aanvragen: iedere vraag/bestelling gericht aan het Dienstencentrum Facilities die door een eindgebruiker wordt ingevoerd in Facilipunt of aankooprobot.
Bron	Facilipunt, aankooprobot. De data worden via Tableau gerapporteerd.

Meetfrequentie	Jaarlijks (er wordt steeds over een volledig jaar gerapporteerd. Van 1 januari jaar X tot en met 31 december jaar X)
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is niet door VSA, andere overheid gecertificeerd
Reeds gebruikt in andere documenten	Neen, maar zal mee opgenomen worden in de jaarlijkse rapportering aan het Voorzitterscollege

Het aantal aanvragen per VTE werkzaam in het dienstencentrum

Benaming	Het aantal aanvragen per VTE werkzaam in het dienstencentrum
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Jaarlijks aantal aanvragen / aantal VTE werkzaam in het Dienstencentrum Facilities. Onder VTE wordt verstaan de effectieve prestatie van personeelsleden van het Dienstencentrum Facilities. Loopbaanonderbreking en ouderschapsverlof wordt in deze indicator niet meegenomen. Deze indicator geeft weer hoe efficiënt het Dienstencentrum Facilities werkt.
Bron	Facilipunt, aankooprobot, personeelsrapportering van het Dienstencentrum Facilities.
Meetfrequentie	Jaarlijks: op 31 december jaar X wordt de data getrokken.
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is niet door VSA, andere overheid gecertificeerd
Reeds gebruikt in andere documenten	Deze indicator zal mee opgenomen worden in de jaarlijkse rapportering aan het Voorzitterscollege

ISE Documentbeheer

Het aantal unieke instanties die afnemen van het Serieregister en de dienstverlening van het E-depot van Digitaal Archief Vlaanderen

Benaming	Het aantal unieke instanties die afnemen van het Serieregister. Het aantal unieke instanties die afnemen van de dienstverlening van het E-depot
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	De afnemers van Digitaal Archief Vlaanderen worden geregistreerd op het niveau van de instantie en per dienstverlening waar deze van afnemen. De afnemers van het Serieregister en het E-depot worden geteld. Er is geen bijkomende berekeningswijze vereist.
Bron	Deze data is afkomstig uit het CRM (Salesforce) van Het Facilitair Bedrijf. Hierin worden alle 'contracten' met klanten/afnemers van deze dienstverlening geregistreerd op het niveau van de instantie. Vanuit CRM wordt de data bezorgd aan de rapporteringsomgeving Tableau waar het rapport is opgebouwd.
Meetfrequentie	Bij elke aansluiting van een nieuwe klant/afnemer wordt de correcte metadata meteen geregistreerd in het CRM. Deze data wordt elke nacht automatisch doorgestuurd naar de rapporteringsomgeving Tableau.
Kwaliteitsbeoordeling	Neen
Reeds gebruikt in andere documenten	Niet van toepassing

XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Niet van toepassing.

XII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Aanbeveling m.b.t. Personeelsbesparingen in de diensten van de Vlaamse overheid | 40 (2023-2024) – Nr. 1

De Vlaamse Regering zou instrumenten moeten laten ontwikkelen om de kwaliteit en de efficiëntie van de dienstverlening van de Vlaamse overheid te meten en op te volgen.

In het kader van het concretiseren van de door de Vlaamse Regering op 8 juli 2022 goedgekeurde digitale dienstverleningsstrategie voor de Vlaamse overheden werd in 2023 door de werkgroep digitale dienstverlening van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid een praktisch aftoetsingsinstrument ontwikkeld dat nu al gebruikt wordt als meetinstrument bij het bouwen of herdenken van de digitale diensten aangeboden door de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Het aftoetsingsinstrument laat immers toe na te gaan in welke mate de digitale dienst voldoet aan de principes van de digitale dienstverleningsstrategie voor de Vlaamse overheden. In 2026 zal het aftoetsingsinstrument aangepast en uitgebreid worden om ook te meten hoe de digitale dienstverlening van de Vlaamse overheid voldoet aan de principes van het nieuwe Vlaamse dienstverleningscharter.

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE"

Er waren geen arresten van het Grondwettelijk Hof of het Hof van Justitie die tot aanpassingen van regelgeving ter zake hebben geleid.